

گزارش نهایی

پروژه پژوهشی بانک اطلاعات انگل‌شناسی پزشکی ایران

دکتر غلامحسین ادريسيان

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

به نام خداوند جان و خرد

گزارش نهایی پروژه پژوهشی
بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران

مجری

دکتر غلامحسین ادريسيان

متولی

فرهنگستان علوم پزشکی ایران گروه علوم پایه پزشکی

کتاب و نام پدیدآور	گزارش نهایی پروژه پژوهشی بانک اطلاعات انگل شناسی بزمگانی ایران/علاقه کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
تألیف/تألیفات	فرهنگستان علم و پژوهش بزمگانی ایران/گروه علم و پژوهش بزمگانی
تألیف/تألیفات	تهران/فرهنگستان علم و پژوهش بزمگانی/علاقه کتابخانه ملی ایران، ۱۳۹۳
شابک	۹۷۸-۹۶۴۴۹۵۰۹۸۶۰
واحد ثبت کتابخانه	کتابخانه
نام کتاب	کتابخانه
موضوع	انگل شناسی بزمگانی/انگل شناسی بانک اطلاعات انگل شناسی
نسخه اول	انگل شناسی بانک اطلاعات بزمگانی/۱۳۹۳ - علاقه علم و پژوهش
نسخه دوم	فرهنگستان علم و پژوهش بزمگانی/علاقه کتابخانه ملی ایران، گروه علم و پژوهش بزمگانی
نسخه سوم	فرهنگستان علم و پژوهش بزمگانی/علاقه کتابخانه ملی ایران
ردیف کتابخانه	۱۳۹۳/۴۶۵۵/۱۱۱۱
ردیف کتابخانه	۱۱۱۱/۴۶۵۵
نسخه اول	۳۶۱/۴۶۵۵

- عنوان کتاب : گزارش نهایی پروژه پژوهشی بانک اطلاعات انگل شناسی بزمگانی ایران
- چاپ اول : ۱۳۹۳
- تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
- ناشر : فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- نظارت چاپ : موسسه انتشارات نزهت
- شابک : ۹۷۸۹۶۴۴۹۵۰۹۸۶۰
- نشانی ناشر : تهران، بزرگراه شهید حقانی، مجموعه فرهنگستانها، فرهنگستان علوم پزشکی، صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۴۶۵۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸.....	مقدمه.....
۱۱.....	پیشگفتار.....
۱۵.....	طرح پیشنهادی تهیه بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران ارائه شده به فرهنگستان علوم پزشکی.....
۳۱.....	اطلاعات و اظهارات حکما و پزشکان قدیمی ایران در زمینه بیماری های انگلی.....
۳۷.....	انجمن علمی انگل شناسی ایران.....
۵۰.....	گروه های انگل شناسی پزشکی ایران.....
۵۰.....	گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران.....
۶۵.....	گروه انگل شناسی و قارچ شناسی و حشره شناسی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی.....
۷۴.....	گروه انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران.....
۷۶.....	هیات ممکنه و ارزش یابی رشته انگل شناسی پزشکی.....
۷۷.....	توزیع اعضاء هیات علمی انگل شناسی پزشکی و دانشجویان شاغل و فارغ التحصیل مقاطع کارشناسی ارشد و Ph.D.....
۷۹.....	برنامه آموزشی دوره های تحصیلات تکمیلی رشته انگل شناسی پزشکی.....
۷۹.....	الف- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته.....
۸۸.....	ب- برنامه آموزشی دکتری تخصصی PHD.....
۱۰۱.....	آموزش انگل شناسی پزشکی در دوره های دکترای حرفه ای علوم پزشکی مامائی و پرستاری.....
۱۰۲.....	توزیع پایان نامه های انگل شناسی دفاع شده در مقاطع مختلف تحصیل.....
۱۰۵.....	انتشارات در زمینه انگل شناسی و بیماری های انگلی در ایران.....
۱۰۶.....	نشریات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی.....
۱۰۸.....	کتاب های انگل شناسی پزشکی منتشر شده.....
۱۱۱.....	فعالیت های پژوهشی در زمینه انگل شناسی پزشکی در ایران.....
۱۱۱.....	الف- مقالات فارسی.....

مقالات انگلیسی.....	۱۱۵
توزیع فراوانی مقالات فارسی و انگلیسی براساس نوع انگل.....	۱۲۱
۱- تک یاختگان دستگاه گوارش و تناسلی.....	۱۲۱
۲- انگل های روده ای (تک یاخته ها، کرم ها.....)	۱۲۸
۳- توکسوپلازما و سایر کوکسیدها.....	۱۳۱
۴- انگل های مالاریا و بابزیا.....	۱۴۰
۵- لیشمانیا و تریپانوزوما.....	۱۴۵
۶- نماتدها.....	۱۵۰
۷- سستودها.....	۱۵۷
۸- ترما تودها.....	۱۶۳
۹- کلیات و انگل های متفرقه.....	۱۷۰
پیشکسوتان و محققان انگل شناسی ایران.....	۱۷۵
قدردانی و سپاسگزاری.....	۲۶۲
لیست پایان نامه ها، انتشارات، کتاب ها و مقالات فارسی و انگلیسی.....	۲۶۳

مقدمه

انسان‌ها در طول سال‌ها زندگی بر روی زمین تعداد زیادی عفونت‌های انگلی را دریافت کرده‌اند. حدود ۳۰۰ گونه از کرم‌ها و بیش از ۷۰ گونه از تک یاخته‌های انگلی در انسان گزارش شده‌اند. تعداد ۹۰ گونه از این انگل‌ها در انسان نسبتاً "شایع‌اند و تعداد نسبتاً" کمی از آنها سبب بیماری‌های انگلی مهمی در دنیا می‌شوند (Cox F. E. G. (2002).

تعداد قابل توجهی از انگل‌ها، مشترک بین انسان و حیوانات هستند و ایجاد بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوانات Zoonosis می‌کنند اغلب بیماری‌های انگلی مانند مالاریا بیشتر در مناطق گرمسیر شیوع دارند. بندپایان نقش مهمی در انتقال بعضی از بیماری‌های انگلی به انسان دارند بطور مثال سالک و کالا آزار توسط بعضی از گونه‌های پشه خاکی از بعضی از گونه‌های جوندگان یا سگ و سگ‌سانان بانسان منتقل می‌شوند. پیدایش بیماری ایدز AIDS فصل جدیدی را در انگل‌شناسی انسانی باز کرده است و سبب باز پدید شدن بعضی از عفونت‌های انگلی و نوپدید بودن بعضی دیگر از بیماری انگلی شده است.

از پروتئین تخم کرم‌ها و کیست تک یاخته‌ها در مدفوع فسیل شده و یا خشک شده و یا در اجساد که بطور طبیعی و یا مصنوعی حفظ شده اند، علم جدیدی بنام Palaeoparasitology بوجود آمده است که اطلاعات مفیدی در مورد قدمت انگل‌شناسی به ما می‌دهد (Cox F. E. G. (2002) با استفاده از روش مولکولی PCR ژن‌های اختصاصی پلاسمودیوم فالسیپارم را در مومیائی‌های مصر که مربوط به قرن شانزدهم تا اول قرن یازدهم قبل از میلاد بودند پیدا کرده‌اند (Zahi Hauass et al. (2010).

در ایران بیماری‌های انگلی سابقه طولانی دارد. در کتاب اوستا قرن‌ها قبل از میلاد به تب و لرز که همان مالاریاست اشاره شده است (محمد علی فقیه ۱۳۴۹). شیخ ابوعلی سینا حدود ده قرن پیش در کتاب قانون به تب خالص و ناخالص اشاره کرده است طبق تعریف ایشان میتوان گفت تب خالص مالاریای

سه یک خوش خیم یا مالاریای ویواکس است که حمله یا پاروکسیم آن حدود ۱۲ ساعت طول می کشد و تب ناخالص مالاریایی سه یک بدخیم یا مالاریای فالسیپارم است که دوره پاروکسیم و تب آن بیش از ۱۲ ساعت می باشد. در جای دیگر در کتاب قانون به قرحه خیرونیه یا زخم طولانی که دیر بهبود می یابد و معمولاً "در یک جای ثابت از پوست انسان باقی می ماند اشاره شده است. که با احتمال قوی همان سالک است. شیخ ابوعلی سینا بطور مفصل عفونت های کرمی و درمان آنها را تعریف کرده است. عده دیگر از دانشمندان و پزشکان قدیمی ایران در مورد بیماری های انگلی آثاری از خود بجای گذاشته اند.

در ایران حدود ۲۰ نوع تک یاخته بیماری زا و بیش از ۳۲ نوع کرم بصورت انگل در بدن انسان گزارش شده اند. در گذشته از جمعیت ۱۳ میلیون نفری ایران سالیانه ۴ تا ۵ میلیون نفر به مالاریا مبتلا می شدند و حدود نصف جمعیت کشور آلودگی کرمی آسکاریس داشتند. اکنون موارد مالاریا در ایران در سال ۱۳۹۱ حدود ۱۳۴۰ مورد گزارش شده است. ۸۰۰ مورد آن موارد وارده از کشورهای مالاریا خیز همجوار می باشد. در حال حاضر برنامه مبارزه با مالاریا در ایران به مرحله حذف بیماری رسیده است. از تک یاخته های رودهای شایع ژیا ردیا را میتوان نام برد و از بیماری های ناشی از تک یاخته های خون و نسج لیشمانیوز جلدی (سالک) و لیشمانیوز احشائی (کالا آزار) در بعضی از کانون ها شایع و موارد آنها بویژه لیشمانیوز جلدی کم و بیش در حال افزایش است. آلودگی کرمی مانند آسکاریس و کرم قلابدار هم خیلی کم شده است. با وجود پیشرفت های مهمی که در کنترل بیماری های انگلی بدست آمده است و بعضی از بیماری ها مانند شیتوزومیاز و پیوک که به حد ریشه کنی رسیده اند. هنوز انواع لیشمانیوز و کیست هیداتیک و همچنین تاحدی بیماری های انگلی نوپدید و بازپدید از مسائل مهم بهداشتی کشور می باشند. علاوه بر فعالیت های مراکز آموزشی پزشکی و مراکز بهداشتی، بالا رفتن سطح بهداشت عمومی و توسعه آب لوله کشی و برق در اکثر مناطق روستائی سبب کاهش عفونت های انگلی شده اند. در سال های اخیر تعداد متخصصین و محققان رشته انگل شناسی پزشکی در ایران نسبتاً افزایش یافته است. امید است با فعالیت های آموزشی، پژوهشی، خدماتی و اجرایی این همکاران بیماری های انگلی بیشتر مورد بررسی قرار گیرند و پیشگیری و کنترل آنها به ارتقاء بهداشت جامعه کمک کنند.

اهداف تهیه بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران جمع آوری، طبقه بندی نتایج مطالعات انجام گرفته در ایران همراه با بیوگرافی استادان و پیشکسوتان رشته انگل شناسی ایران از گذشته تا آخر سال ۱۳۹۱ بوده است. در این بررسی تا آنجا که مقدور بوده است تمام کتابها، مقالات انگلیسی و فارسی منتشر شده در مجلات معتبر ایرانی و خارجی، انتشارات و پایان نامه های دفاع شده در رشته انگل شناسی و بیماری های انگلی جمع آوری و نتایج آنها پس از تجزیه و تحلیل تفسیر و با پیشنهادات استادان متخصص موضوع مربوطه ارائه شده است. ضمناً "بیوگرافی پیشکسوتان و محققین با تجربه و صاحب نظر رشته انگل شناسی پزشکی که در طی خدمات علمی دانشگاهی خود در این رشته فعالیت داشته اند و در ارتقاء علمی آن کوشیده اند تا آنجا که دسترسی به اطلاعات مربوط به آنان میسر بوده است در این مجموعه آورده شده است.

اهداف کاربردی این بررسی آماده کردن یک بانک اطلاعاتی جامع و مفید در زمینه انگل شناسی و بیماری های انگلی به منظور کمک به ارتقاء سطح علمی و خدماتی رشته انگل شناسی پزشکی در ایران و قابل استفاده برای دانشجویان دوره های تکمیلی، محققین، مجریان برنامه های بهداشتی- درمانی و علاقمندان به رشته انگل شناسی پزشکی می باشد.

امید است این مجموعه هر چند سال یک بار بوسیله همکاران صاحب نظر و علاقمند به رشته انگل شناسی مورد بررسی قرار گیرد و با شرایط زمان تکمیل گردد.

Cox F. E. G. (2002). History of human parasitology. Clinical Microbiology Rev. vol 15(4): 595 – 612.

Zahi Hauass et al. (2010) Ancestry and pathology in king tutan khamum's family, JAM.A.Vol.303(7): 638 – 647.

۳- محمدعلی فقیه (۱۳۴۹). مالاریا شناسی و ریشه کنی مالاریا، انتشارات دانشگاه تهران

شماره ۱۲۵۷.

دکتر غلامحسین ادریسیان

پیشگفتار

دکتر ناصر انصاری، دکتر شمس الدین مفیدی، دکتر محمد علی فقیه، دکتر احمد حاجیان

و نقش آنها در پیش برد دانش انگل شناسی در ایران

وقتی پرفسور اوبرلن استاد پاتولوژی فرانسه در سال ۱۳۱۹ برای به عهده گرفتن پست ریاست دانشکده پزشکی دانشگاه تهران، به ایران دعوت شد، تصمیم گرفت تا جایی که ممکن باشد دانشمندان جوان ایرانی را در سمت استاد یا دانشیار به کار بگیرد. در آن زمان هر رشته پزشکی در دانشکده اعم از پایه یا بالینی دارای یک استاد، یک دانشیار و تعدادی رئیس بخش یا رئیس درمانگاه بود. پرفسور اوبرلن دکتر انصاری را که از قبل در فرانسه با او آشنا شده بود یا به او معرفی کرده بودند به عنوان استاد کرسی انگل شناسی برگزید. دکتر انصاری برپایه آشنائی قبلی که با دکتر بالتازار رئیس وقت انستیتو پاستور داشت، دکتر شمس الدین مفیدی را که به عنوان تکنولوژیست در آنجا کار می کرد و بیشتر کارش روی انگل لیشتمانیا بود دید و با بررسی های دقیقی که روی سابقه درس و کار او کرد وی را به سمت دانشیار در نظر گرفت در حالیکه در همان زمان اعضاء هیئت علمی دیگر مانند دکتر مثقالی، دکتر محمد علی فقیه و دکتر محسنین مسئول انگل شناسی دانشکده داروسازی هم از لحاظ سنی بزرگتر بودند و هم سابقه کارشان در دانشکده پزشکی بیشتر بود.

در سال ۱۳۳۰ زمانی که سازمان همکاری بهداشت طبق قرار دادی بین وزارت بهداشتی و بخش کمک های فنی آمریکا به طور مشترک تشکیل شد این سازمان براساس بررسی های قبلی که توسط موسسه راکفلر و متخصصین دیگر که از طرف سازمان برنامه در چند سال قبل از آن انجام شده بود و

مالاریا را به عنوان مهمترین مسئله بهداشتی ایران ذکر کرده بودند، تصمیم گرفت مبارزه با مالاریا را در راس فعالیت‌های خود قرار دهد. کرسی انگل‌شناسی دانشکده پزشکی به استادی دکتر ناصر انصاری به این سازمان و وزارت بهداشتی پیشنهاد همکاری برای انجام تحقیقات مالاریومتریک و نیز آموزش کارشناسان مالاریولوژی با راه انداختن دوره‌های آموزش نظری و عملی مالاریولوژی ارائه نمود که مورد تصویب قرار گرفت و برآن اساس انستیتو مالاریولوژی تاسیس شد که رئیس آن دکتر ناصر انصاری و معاونین آن دکتر شمس‌الدین مفیدی، دکتر محمدعلی فقیه، دکتر احمد حاجیان، دکتر حسین بیژن، دکتر احمد مثقالی از بخش انگل‌شناسی و دکتر نظام‌الدین غفاری از بخش بیولوژی دانشکده پزشکی بودند.

کار انستیتو مالاریولوژی طبق قرار داد برگزاری دوره‌های مالاریولوژی برای تربیت مالاریولوژیست و بعداً "انجام مطالعات مالاریومتری در سراسر کشور به عنوان مقدمه کار ریشه‌کنی مالاریا بود. دکتر ناصر انصاری معتقد به این بود که اساتید باید هم امور تدریس را به عهده داشته باشند و هم به تحقیقات بپردازند و برای اینکار به فکر تاسیس ایستگاه‌های تحقیقاتی پزشکی افتاد. ابتدا به علت اهمیت مالاریا بیشتر تحقیقات روی مالاریا مورد نظر بود که به این منظور سه ایستگاه در کازرون، بندرعباس و آبادان تشکیل شد. بعد از یکی دو سال بخش انگل‌شناسی احساس کرد که باید به سایر عفونت‌های انگلی نیز توجه شود و لذا ایستگاه دزفول برای کنترل بیلارزیوز و ایستگاه شهسوار برای تحقیقات روی کنترل کرم‌های قلابدار تاسیس شد و نام انستیتو مالاریولوژی به نام انستیتو مالاریولوژی و پارازیتولوژی تغییر پیدا کرد. در انستیتو دکتر فقیه مسئول اپیدمیولوژی مالاریا، دکتر حاجیان مسئول آزمایشگاه انگل مالاریا و تک‌یاخته‌های روده‌ای، دکتر بیژن مسئول قسمت کرم‌شناسی، دکتر غفاری مسئول قسمت حشره‌شناسی مالاریا و دکتر مثقالی مسئول مطالعات سیستماتیک پشه خاکی‌ها بودند. دکتر حمید محسنین از بخش انگل‌شناسی دانشکده داروسازی سرپرستی مطالعات مربوط به تراخم را بعهده داشت.

کلیه امور با سرپرستی دکتر ناصر انصاری و دانشیار ایشان دکتر شمس‌الدین مفیدی انجام می‌شد در سال ۱۳۳۴ دکتر ناصر انصاری به عنوان رئیس بخش انگل‌شناسی به سازمان جهانی بهداشت رفت و از آن پس کلیه امور زیر نظر دکتر شمس‌الدین مفیدی بود که تا زمان تغییر نام انستیتو به انستیتو تحقیقات

بهداشتی تحت عنوان کفیل انستیتو کار می کرد و همیشه می گفت رئیس انستیتو دکتر انصاری است اعم از اینکه در ایران باشد یا نباشد. لازم به یادآوری است که در سال ۱۳۲۸ که بنده در سال سوم پزشکی بودم بیشتر درس های انگل شناسی را خود آقای دکتر انصاری به عنوان استاد کرسی شخصا تدریس می کرد چون دانشیار ایشان برای گذراندن دوره MPH در دانشگاه جان هاپکینز از طرف سازمان همکاری بهداشت به آمریکا رفته بود.

در سال ۱۳۳۳ طبق قراردادی بین انستیتو مالاریولوژی و سازمان جهانی بهداشت طرحی راه اندازی شد برای تحقیقات و آموزش جهت کنترل بیماری های منتقله بوسیله بندپایان قسمت آموزشی آن به نام دوره یکساله اپیدمیولوژی دوبار در سال های ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ هر بار با شرکت ۳ نفر تشکیل شد و نام آن دوره « اپیدمیولوژی بیماری های منتقله بوسیله بندپایان » بود. هر دوره شامل شش ماه کارآزمایشگاهی و نظری و شش ماه کار عملی پژوهشی بود. امور آزمایشگاهی آن عمدتاً "متمرکز روی مالاریا و سایر بیماری های انگلی بود و بخش کوچکی از آن سایر کارها مانند میکروب شناسی و سروولوژی را پوشش می داد. اینجانب شخصا در دوره دوم دانشجویی این دوره بودم و از اواسط آن دوره به عنوان دستیار انگل شناسی استخدام شدم.

کار تحقیقاتی این دوره در دو ایستگاه بزرگ انستیتو در سبزوار و در ملایر انجام می شد که به نام ایستگاه های طرح مبارزه با حشرات معروف بودند. کار عمده این دو ایستگاه نیز چون روی بیماری های منتقله بوسیله بندپایان انجام می شد بیشتر بیماری ها انگلی مانند مالاریا و لیشرمانیوز را در بر می گرفت البته بعداً تحقیقات بیماری های انگلی روده های و قارچ شناسی و مطالعات حشره شناسی نیز به آنها اضافه شد. لازم به یادآوری است که متخصص انگل شناسی در آن زمان تمام بیماری های انگلی اعم از تک یاخته ای یا کرمی را بعلاوه حشرات مهم از نظر بیماری هائی که به انسان منتقل می کنند و نیز قارچ شناسی پزشکی را پوشش می داد که در حال حاضر اینها از هم تفکیک شده و هر کدام تخصص مخصوص خود را دارند مانند: انگل شناسی پزشکی، حشره شناسی و مبارزه با ناقلین و قارچ شناسی.

کار طرح مبارزه با بیماری های منتقله بوسیله بندپایان زیر نظر دکتر محمدعلی فقیه بود و در دوره یک ساله که ایشان برای گذراندن بورس به لندن رفته بودند آقای دکتر حاجیان کار طرح را سرپرستی

می‌کرد. با آنچه گفته شد میتوانم بگویم که پیشرفت کار انگل شناسی و تحقیقاتی که منجر به کنترل بیماری‌های انگلی شده است مربوط می‌شود به همکاری دسته جمعی هیأت رئیسه انستیتو و نیز محققین میدانی که بار اصلی کار تحقیقاتی در ایستگاه‌های تحقیقاتی را به عهده داشتند و بعداً "هر کدام از اساتید برجسته انگل شناسی کشور شدند و به کارهای آنها در این کتاب اشاره شده است.

دکتر ابوالحسن ندیم

طرح تهیه بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران

فرم طرح پیشنهادی ارائه شده به فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

۱: عنوان طرح پژوهشی

الف) عنوان به فارسی: تهیه بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران

ب) عنوان به انگلیسی یا فرانسه: Collection of data base of medical parasitology in Iran

۲: نام و نام خانوادگی مجری طرح: دکتر غلامحسین ادريسيان

۳: نشانی، محل کار: انجمن علمی انگل شناسی ایران، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن: 88951392-88953041

۴: تلفن همراه: ۰۹۱۲۱۴۸۳۹۷۵ تلفن منزل: ۶۶۵۱۰۵۱۶

۵: شغل، درجه علمی و سمت فعلی مجری طرح: استاد بازنشسته دانشگاه علوم پزشکی تهران، رئیس انجمن علمی انگل شناسی ایران

۶: نام سازمان مسئول نظارت بر اجرای طرح: انجمن علمی انگل شناسی ایران

۷: آدرس محل جغرافیایی اجرای طرح: تمام عرصه های مرتبط با انگل شناسی پزشکی در ایران

۸: مدت پیشنهادی اجرای طرح: ۱۸ ماه از تاریخ تصویب

۹: لطفاً خلاصه شرح حال علمی مجری طرح مشتمل بر نام و فهرست انتشارات علمی مهم ۱۰ ساله اخیر ضمیمه شود.

دکتر غلامحسین ادریسیان، استاد بازنشسته دانشگاه علوم پزشکی تهران، رئیس انجمن علمی انگل شناسی ایران،

سر دبیر مجله انگل شناسی ایران . عضو وابسته فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران.

انتشار بیش از صد مقاله علمی منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

۱۰: طرح‌های پژوهشی در دست اجرا که مجری طرح مسئول اصلی آن است.

در حال حاضر طرحی در دست اجرا ندارم

۱۱: آیا این طرح از طرف سازمان دیگری پشتیبانی می‌شود؟ خیر

۱۲: آیا این تقاضا در حال حاضر برای کسب پشتیبانی به سازمان دیگری ارسال شده است؟ خیر

۱۳: تاییدیه از نظر اخلاق پزشکی:

الف: از کمیته اخلاق پزشکی مؤسسه: ضروری نیست

ب: از کمیته ملی اخلاق پزشکی: ضروری نیست

۱۴: مشخصات همکاران اصلی در این طرح:

نام و نام خانوادگی	شغل فعلی	درجه علمی	تخصص	مسئولیت در طرح نوع همکاری
دکتر مهدی مجبلی	استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران	PhD	انگل شناسی	همکار مجری طرح
دکتر محمد باقر رکنی	استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران	PhD	انگل شناسی	همکار و مسئول آنالیز داده‌های الکترونیکی
دکتر مصطفی رضاییان	استاد و مدیر گروه انگل شناسی	PhD	انگل شناسی	همکاری و نظارت بر اجرای طرح
دکتر حسین کشاورز	استاد و مشاور رییس دانشگاه علوم پزشکی تهران	PhD	انگل شناسی	همکاری و نظارت بر اجرای طرح
دکتر هما حجاران	دانشیار و دبیر کمیته پژوهشی انجمن	PhD	انگل شناسی	همکاری در جمع آوری اطلاعات تک یاخته شناسی
دکتر عشرت بیگم کیا	استاد و عضو کمیته آموزشی انجمن	PhD	انگل شناسی	همکاری در جمع آوری اطلاعات کرم شناسی
دکتر غلامرضا مولوی	دانشیار و عضو کمیته پژوهشی انجمن	PhD	انگل شناسی	همکاری در جمع آوری همکاری در تهیه بیوگرافی استادان و محققین پیشکسوت انگل شناسی

۱۵: اظهار نظر مقام مسئول: اینجانب فرم تقاضای پشتیبانی از طرح تحقیقاتی را خوانده‌ام. **انجمن**

انگل شناسی ایران موافقت می نماید چنانچه طرح مورد پشتیبانی قرار گیرد تسهیلات لازم از نظر فیزیکی، پرسنل، مواد لوازم را به جز آنچه از طرف فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

تأمین می‌شود در اختیار محققان قرار دهد و بر اجرای طرح مطابق آنچه به فرهنگستان پیشنهاد شده است نظارت نماید.

رئیس انجمن علمی انگل شناسی ایران دکتر غلامحسین ادریسیان

خلاصه طرح به فارسی (حداکثر ۲۰۰ کلمه) (شامل: اهداف، فرضیات، روش مطالعه، روش نمونه‌گیری، تعداد نمونه)

هدف اصلی طرح:

جمع‌آوری و طبقه‌بندی نتایج مطالعات انجام شده در زمینه انگل شناسی پزشکی و بیماری‌های انگلی در ایران همراه با بیوگرافی استادان و محققان این رشته از گذشته تا حال

اهداف فرعی:

جمع‌آوری طبقه‌بندی و ارائه نتایج مطالعات انجام گرفته در زمینه هر یک از انگل‌ها و بیماری‌های انگلی در ایران
جمع‌آوری بیوگرافی و آثار صاحب‌نظران، پیشکسوتان و محققانی که در زمینه انگل شناسی و بیماری‌های انگلی در ایران فعالیت و خدمات شایانی داشته و دارند.

اهداف کاربردی:

۱- کمک به ارتقای علمی و خدماتی رشته انگل شناسی پزشکی در ایران
۲- آماده شدن یک بانک اطلاعاتی جامع و مفید در زمینه انگل شناسی و بیماری‌های انگلی قابل استفاده برای محققین؛ دانشجویان و مجریان برنامه‌های پزشکی و بهداشتی کشور.

فرضیه یا سوالات پژوهش:

۱- در زمینه انگل شناسی و بیماری‌های انگلی در ایران چه مطالعاتی انجام گرفته است و نتایج اصلی آن‌ها چه بوده است؟

۲- چه کسانی در زمینه انگل شناسی و بیماری‌های انگلی فعالیت داشته و دارند؟

روش مطالعه و نحوه اجرای طرح:

برای اجرای این طرح؛ با توجه به بیماری‌های انگلی بومی و شایع ایران انگل‌های بیماری‌زا به ۹ قسمت بشرح زیر تقسیم می‌شوند:

تک یاخته‌های دستگاه گوارش و تناسلی

انگل‌های روده‌ای (تک یاخته‌ها و کرم‌ها)

توکسوپلازما و سایر کوکسیدیا

انگل‌های مالاریا و بازیا

تاژکداران خونی و نسجی بویژه لیشمانیاها

نماتودها: کرم‌های قلابدار؛ آسکاریس؛ اکسیور؛ لاروهای مهاجر؛ استرونیلوئیدس؛ پیوک و کرم‌های نادر

ترماتودها از جمله فاسیولا و شیستوزوما؛ هتروفیس

سستودها از جمله تنیاها و اکینو کوکوس؛ هایمنولیس

کلیات و انگل‌های متفرقه

برای تشکیل گروه مشاوران طرح از اعضای هیات‌مدیره انجمن علمی انگل‌شناسی ایران، اعضای هیات ممیته و ارزشیابی رشته انگل‌شناسی، مدیران گروه انگل‌شناسی، دانشگاه‌های علوم پزشکی و متخصصین با سابقه و علاقه‌مند انگل‌شناسی استفاده می‌شود.

در شورای علمی-اجرایی که اعضای آن توسط گروه مشاوران از استادان و محققین صاحب‌نظر در رشته انگل‌شناسی انتخاب خواهند شد برای هر قسمت از انگل‌های فوق و همچنین برای تهیه بیوگرافی استادان، محققین و پیشکسوتانی که در زمینه انگل‌شناسی و بیماری‌های انگلی فعالیت داشته‌اند یک نفر با سابقه و صاحب‌نظر در رشته انگل‌شناسی به عنوان مسئول بخش مربوطه پیشنهاد خواهد شد که در صورتیکه مایل و داوطلب باشد بعنوان همکار اصلی طرح با همکاری چند نفر دیگر از محققین و دانشجویان رشته انگل‌شناسی مطالب و مقالات موجود با ارزش در زمینه‌های مختلف قسمت مربوط بخود را از منابع مختلف شامل: سایت‌های مجازی، مجلات قدیمی و کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها و نشریات

موجود در کتابخانه‌ها و بایگانی گروه‌ها و بخش‌های انگل‌شناسی دانشکده‌ها و موسسات تحقیقاتی مانند انستیتوهای پاستور و رازی جمع‌آوری کرده و همراه آثار و نتایج تحقیقات شخصی خود برای وارد کردن به سایت انجمن ارائه نماید. از اطلاعات اشخاص صاحب‌نظر و پیشکسوت در رشته انگل‌شناسی و متخصصین بیماری‌های عفونی نیز حتی‌المقدور استفاده خواهد شد. مطالب دریافت شده بوسیله یک یا دو نفر از همکاران وارد به انگل‌شناسی و مسلط به کارهای رایانه‌ای تحت نظر یک انگل‌شناس با تجربه در فایل‌های مربوطه رایانه ثبت خواهند شد. در نهایت مطالب ثبت شده توسط شورای علمی-اجرایی و همکاران اصلی طبقه‌بندی شده و خلاصه اصول هر یک از کارها و تحقیقات انجام شده در یک پاراگراف ۵۰ تا ۱۰۰ کلمه‌ای همراه با پیشنهادات لازم برای برنامه‌های مفید جهت آینده انگل‌شناسی در ایران در لوح فشرده (CD) و آماده برای چاپ بصورت کتاب تهیه می‌شود. حجم مطالب جمع‌آوری شده تخمین زده می‌شود حدود ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ صفحه باشد.

۱۶- خلاصه طرح به انگلیسی (حداکثر ۲۰۰ کلمه) (شامل: اهداف، فرضیات، روش مطالعه، روش نمونه‌گیری، تعداد نمونه)

Collection of data base of medical parasitology in Iran

Medical Parasitology in Iran has a long valuable and informative history which has to be reviewed and recorded for the interested scientist, young parasitologists and medical and health administrative in Iran. The main objective of this project is collection and classification of the results of the numerous scientific works and studies which have been carried out in the different fields of parasitology and parasitic diseases by many expert parasitologists that their efforts caused distinguishing of some parasites and diagnosis, treatment, control and even eradication of few parasitic diseases in our country.

The project is cross sectional and descriptive study that will be carried out in 18 month. In a meeting of expert parasitologists several interested and experienced parasitologist will be nominated as secretary for each fields of parasites and parasitic diseases such as diseases which are caused by intestinal parasites, blood and tissue parasites, helminthic parasites, etc.

including :malaria ,leishmaniasis toxoplasmosis and other coccidiosis, amoebiasis, giardiasis, echinococcosis, fascioliasis, schistosomiasis and other main protozoal and helminthic diseases.

The secretary of each section of parasites and parasitic disease with collaboration of his or her colleagues as well as MSc. and PhD students of parasitology collect and record papers and any other scientific publication related to parasitology and parasitic diseases and transfer them to the E-mail of Iranian Society of parasitology (ijpa@tums.ac.ir). The collected data base will be analyzed mainly by the members of research and educational committees of the Society and temporary technical staff. In this project biography of the parasitologists and other scientists who had a valuable and effective contribution to the various fields of medical parasitology in Iran will be also recorded.

The final outcome of the project will be published by CDs and printed documents (book).

۱۷: شرح کامل طرح، بیان مسئله و اهمیت پژوهش

رشته انگل شناسی در ایران پیشینه ای هشتاد ساله دارد. تاریخ گذشته این رشته بسیار افتخارآمیز بوده است به ویژه آن که این تاریخ علیرغم ارتباطات علمی گسترده با مراکز معتبر جهانی، به خاطر طبیعت کار و حضور در مناطق مختلف جغرافیایی کشور، پیوسته ماهیتی بومی و ملی داشته است. تلاش های مستمر و با ارزش پیشینیان و محققین انگل شناس دستاوردهای مهم و درخشانی بر جا نهاده است. کنترل و ریشه کنی چندین بیماری مهم و نظارت مستمر بر اغلب عفونت های انگلی شایع در زمره این دستاوردهاست. متأسفانه ما فاقد تاریخی مدون از گذشته رشته خود هستیم. نسل جدید دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترای این رشته به جز چند نام در مورد گذشته انگل شناسی اطلاعی ندارند. آنان از مقالات و کتاب های منتشر شده در رشته خود اطلاع کافی ندارند. بی تفاوتی و عدم شناخت گذشته، جدا از نادیده انگاشتن تلاش گذشتگان، نوعی ناپیوستگی تاریخی، ساده انگاری در نگرش به حال و آینده و در بسیاری موارد دوباره کاری را باعث شده است.

رشته انگل شناسی پزشکی در ایران با وجود مقالات مروری که در مورد بعضی از بیماری های انگلی نوشته شده است فاقد یک مجموعه مدون جامع و کامل از اطلاعات و تحقیقات موجود در این رشته است.

طرح موجود در پی تدوین تاریخچه انگل شناسی در ایران و نیز ایجاد بانک اطلاعاتی از تمامی داده های مرتبط با این رشته (شامل مقالات، کتاب ها، گزارش ها و بیوگرافی افراد) است. با در اختیار داشتن چنین مجموعه ای دانشجویان امروز و فردا با درک روشن از گذشته و آشنایی با آن در ارتباط با کارهای انجام شده توسط بزرگان و محققین این رشته و نیز با تکیه بر اطلاعات جامع قادر خواهند بود وضعیت فعلی خویش را بهتر بشناسند و اقدامات آینده را دقیق تر و عمیق تر پایه ریزی کنند.

سابقه انگل شناسی و بیماری های انگلی در ایران

شیوع بیماری های انگلی در ایران و مطالعه در مورد بعضی از آنها سابقه دیرینه دارد. قرن ها پیش شیخ ابوعلی سینا در کتاب قانون علائم بالینی بعضی از بیماری های انگلی مانند تب ونوبه که با حمله مالاریا (پاروکسیسم) مطابقت دارد وزخم های جلدی طولانی بنام خیرونیه که همان سالک یا لیشمانیوز جلدی است شرح داده است و در مورد بیماری های انگلی کرمی، بعضی از کرم های آلوده کننده انسان را که با چشم غیر مسلح قابل رویت هستند با تقسیم بندی، علایم بالینی و درمان، آنها را ذکر کرده است (۱).

بررسی علمی بعضی از بیماری های انگلی شایع در ایران حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ سال پیش توسط محققین خارجی که به ایران آمده اند شروع شده است. چنانچه بررسی سالک در ایران توسط گیلهو Guilhow در سال ۱۲۱۲ شمسی و دکتر Polak آلمانی که یکی از استادان پزشکی داروالفنون بوده است در سال ۱۲۳۵ شمسی انجام گرفته است (۲ و ۳). بررسی لیشمانیوز توسط محققین و استادان ایرانی مانند دکتر لقمان الدوله در سال ۱۲۸۸ شمسی و دکتر زنگنه در سال ۱۳۱۴ شمسی ادامه داشته است (۴). بررسی وضع مالاریا در شمال ایران توسط Latycheve و همکاران در سال ۱۳۰۰ شمسی شروع شد. دکتر عمیدزاده دکتر طیب زاده و دکتر مشعوف در سالهای ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۳ شمسی در بررسی مالاریا در ایران فعالیت داشته اند (۵).

با تاسیس کرسی انگل شناسی در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۸ شمسی و فعالیت های این بخش و موسسات علمی و پژوهشی پاستور و رازی در زمینه های انگل شناسی و بیماری های انگلی و در ادامه این تحقیقات و فعالیت ها اقدامات زیادی که توسط محققین ایرانی اغلب در دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی در زمینه های اپیدمیولوژی، تشخیص، علائم بالینی، درمان و کنترل بیماری های انگلی در سراسر کشور انجام گرفته است سبب کاهش موارد بیماری و در مواردی مانند پیوک و شیتوزومیازیس منجر به ریشه کنی و حذف بیماری شده است.

نتایج این بررسی ها بطور پراکنده بصورت گزارش های چاپ نشده و یا چاپ شده در نشریات قدیمی ایندکس نشده و تعداد زیادی هم در مجلات مختلف ایندکس شده که از طریق رسانه های الکترونیکی قابل جستجو هستند گزارش شده اند. به تعدادی از این گزارش ها اکثرا در کتاب های انگل شناسی پزشکی (۱۱-۶) و مقالات مروری (۱۲ و ۵-۳) ارجاع شده است. هدف کلی این بررسی جمع آوری و طبقه بندی نتایج این بررسی ها همراه با بیوگرافی محققین پیشکسوتان و صاحب نظران رشته انگل شناسی در ایران است.

منابع:

ابوعلی سینا (۴۱۶ - ۳۵۸ هجری شمسی) قانون در طب، ترجمه عبدالرحمن شرفکندی، انتشارات سروش کتاب چهارم صفحات ۱۱۵ - ۱۰۵ و ۴۹۵ - ۴۹۰.

ابوالحسن ندیم، عزت الدین جوادیان، مهدی مجبعلی، علی ضامن مومنی (۱۳۵۷). انگل لیشمانیا و لیشمانیوزها. مرکز نشر دانشگاهی.

غلامحسین ادریسیان (۱۳۸۶) بررسی وضع سالک و کالا آزار در ایران. کتاب مجموعه مقالات به مناسبت بزرگداشت استاد دکتر حسین حکمت، ناشر فرهنگستان علوم پزشکی صفحات ۱۳۸ تا ۱۶۲.

Edrissian Gh.H.(1996). Visceral leishmaniasis in Iran and the role of serological test in diagnosis and epidemiological studies. Parasitology for the 21st. century. Edited by M. Ali Ozel and M. Ziya Alkan. CAB International

غلامحسین ادریسیان (۱۳۸۱) مروری بر وضعیت مالاریا در ایران، مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دوره یک شماره ۱ صفحات ۵۰ تا ۵۹.

محمد علی فقیه (۱۳۴۹). مالاریا شناسی و ریشه کنی مالاریا، انتشارات دانشگاه تهران شماره ۱۲۵۷.

اسماعیل صائی (۱۳۸۴) بیماری های انگلی در ایران (تک یاختگان) ، انتشارات آییژ.

غلامحسین ادریسیان، مصطفی رضائیان، مهدی قربانی، حسین کشاورز، مهدی محبعلی (۱۳۸۶) تک یاخته شناسی پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران.

اسماعیل صائی (۱۳۷۰) بیماری های انگلی در ایران (بیماری های گرمی). ، انتشارات آییژ

فریدون ارفع (۱۳۸۶) کرم شناسی پزشکی، انتشارات خسروی

علی اسلامی کرم شناسی دامپزشکی جلد های اول ، دوم ، سوم (۱۳۸۵). دانشگاه تهران، شماره ۲۳۲۱.

Rokni, MB (2009). Echinococcosis/hydatidosis in Iran.
Iranian J. Parasitol. Vol4(2):1-16.

۱۸: ملاحظات اخلاقی رعایت خواهد شد.

۱۹: مشکلات احتمالی اجرایی در انجام طرح و روش حل مشکلات:

وسعت موضوعات مورد نیاز و عدم همکاری لازم در جمع آوری اطلاعات و مدارک که برای رفع آن ها از مدیران گروه های آموزشی دانشگاه ها و همکاران بورد انگل شناسی پزشکی استفاده خواهد شد.

۲۰: نحوه انتشار نتایج اجرای طرح با ذکر عناوین مقالات و نام نویسندگان هر مقاله به ترتیبی که در مقاله ارسالی برای انتشار خواهد آمد برای هریک از انگل ها و بیماری های انگلی جداگانه ثبت خواهد شد (لوح فشرده CD) و برای چاپ بصورت کتاب آماده می گردد.

تذکر: در هر نوشته یا مقاله که در نتیجه این طرح تهیه شود بایستی ذکر شود که این طرح با پشتیبانی مالی فرهنگستان علوم پزشکی ایران انجام شده است.

۲۱: جدول زمانی مراحل اجراء و پیشرفت کار:

ردیف	شرح هر یک از فعالیت ها و مراحل اجرایی طرح به تفکیک	طول مدت (ماه)	۱ -	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸-۱۲	۹-۱۴	۱۵-۱۸
۱	تشکیل شورای گروه مشاوران طرح و شورای علمی-اجرایی و تبیین اهداف و خط مشی اجرای برنامه	۰/۵	*									
۲	ارتباط با صاحب نظران و متخصصین مباحث مختلف مربوط به رشته انگل شناسی پزشکی در ایران.	۰/۵		*								
۳	تشکیل زیر گروه های تخصصی با مسئولیت یکی از اعضا	۰/۵		*								
۴	تهیه پرسشنامه و برنامه لازم برای جمع آوری اطلاعات	۰/۵		*								
۵	-شناسائی عوامل مورد ارزیابی شامل: - کتب، گزارشات؛ مقالات؛ پایان نامه ها و پروژه های تحقیقاتی در ارتباط با انگل شناسی د ایران -بیوگرافی استادان، صاحب نظران و پژوهشگران شاخه های مختلف انگل شناسی ایران - عکس ها، فیلم ها و خاطرات مرتبط با رشته انگل شناسی در	۶							*			

								ایران - نیروی انسانی گروه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی انگل شناسی در ایران - فضاهای آموزشی و پژوهشی مرتبط با انگل شناسی در ای	
		*					۴	جمع آوری اطلاعات و داده های مورد نیاز انگل شناسی در ایران	۶
	*						۲	- تجزیه و تحلیل نتایج در شورای علمی- اجرائی و ارائه گزارش نهایی به همراه پیشنهادات لازم برای ارتقاء رشته انگل شناسی در ایران	۷
	*						۴	تدوین گزارش نهایی بصورت لوح فشرده و چاپ آن در یک جلد کتاب به تعداد لازم	۸

۲۲: هزینه پرسنلی با ذکر مشخصات کامل و میزان اشتغال هر یک و حق الزحمه آنها

نوع مسئولیت	تعداد افراد	کل ساعات کار برای طرح	حق الزحمه در ساعت	جمع (ریال)
حق التحقیق اعضای هیات علمی و محققین رشته انگل شناسی	۲۰ نفر			۵۰۰۰۰۰۰۰
برای جمع آوری اطلاعات و مدارک و تجزیه و تحلیل داده ها کارمند فنی وارد به کار رایانه	۴ نفر			۵۰۰۰۰۰۰۰
برای جمع آوری اطلاعات و مدارک دانشجوی	۱۰ نفر			۲۵۰۰۰۰۰۰

۲۵۰۰۰۰۰۰			۵ نفر	کارشناسی ارشد انگل شناسی برای کمک به تهیه خلاصه مقالات و مدارک دانشجوی دکترای تخصصی انگل شناسی
۱۵۰۰۰۰۰۰۰				جمع هزینه های پرسنلی

۲۳: هزینه آزمایشات و خدمات تخصصی که توسط دیگر مؤسسات صورت می گیرد: ۰۰

۲۴: تجهیزات و مواد مورد نیاز که از فرهنگستان مورد تقاضا است.

جهت خرید رایانه، پرینتر، اسکنر، دوربین عکاسی، سایر وسایل مربوط به رایانه، لوزم التحریر حدود

۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال

هزینه مسافرت جهت جمع آوری اطلاعات و مدارک در بعضی از مناطق ایران حدود ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال

هزینه های آنالیز داده ها و مکتوب سازی نتایج از طریق انتشار کتاب و لوح فشرده ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال

جمع کل هزینه ها ۲۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال

۲۵: مبلغی که از منابع دیگر کمک خواهد شد و نحوه مصرف آن: ۰

۲۶: باقیمانده هزینه های طرح که تأمین آن درخواست می شود: ۲۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال

اینجانب دکتر غلامحسین ادریسیان که مجری طرح می باشم کلیه مطالب مندرج در پرسشنامه را تایید

می نمایم.

طرح پیشنهادی فوق مورد تصویب معاونت محترم علمی فرهنگستان علوم پزشکی قرار گرفت و قرارداد اجرایی آن طی نامه شماره ۱۰/۱/پ/ع/ف مورخ ۹۱/۱/۱۴ اعلام شد.

نحوه اجرای طرح بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران

محل اجرای گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، انجمن علمی انگل شناسی ایران و مرکز تحقیقات انگل های بومی ایران وبا استفاده از امکانات این مراکز بوده است.

برای جمع آوری اطلاعات لازم از طریق سایت انجمن علمی انگل شناسی ایران و ارسال نامه های الکترونیکی به هر یک از نمایندگان انجمن در گروه های انگل شناسی پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی و موسسات آموزش عالی و همچنین از هر یک از اعضاء انجمن، محققین و اعضاء هیات علمی گروه های انگل شناسی پزشکی درخواست شد انتشارات و آثار علمی خود و همکاری را که می شناسند در زمینه انگل شناسی و بیماری های انگلی اعم از مقالات منتشر شده در مجلات معتبر، کتاب ها و پایان نامه های دفاع شده را به آدرس ispdatabank@gmail.com ارسال نمایند.

همچنین توسط چند نفر از همکاران عضو هیات علمی گروه های انگل شناسی، دانشجویان دکتری تخصصی انگل شناسی و کارمندان فنی دانشکده بهداشت از طریق اینترنت و استفاده از انتشارات موجود در بعضی از دفتر همکاران انگل شناسی و کتابخانه دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران مقالات انگلیسی و فارسی، انتشارات و کتاب ها و پایان نامه های دفاع شده جمع آوری گردید. کلیه اطلاعات در جدول اکسل ثبت و ذخیره می شد و توسط استاد محترم جناب آقای دکتر رکنی با کمک و راهنمایی مجری طرح بررسی و طبقه بندی می گردید و برای تجزیه و تفسیر نتایج آنها در اختیار محققین مربوطه قرار می گرفت. نتایج بتدریج در جلساتی که همکاران اصلی طرح حضور داشتند و همچنین در جلسات گروه پایه پزشکی فرهنگستان علوم پزشکی جهت اظهار نظر و پیشنهادات اصلاحی ارائه میشد.

اکثر همکاران و محققین انگل شناسی پزشکی ایران در ارسال اطلاعات همکاری داشته اند.

اسامی همکاران اصلی طرح استادان و اعضاء هیات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران و بعضی دیگر از دانشگاه‌های علوم پزشکی:

دکتر محمد باقر رکنی - استاد گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر مهدی مجبلی - استاد گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر مصطفی رضائیان - استاد گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر حسین کشاورز ولیان - استاد گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر مهدی ناطق پور - استاد گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر عشرت بیگم کیا - استاد گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر غلامرضا مولوی - دانشیار گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر هما حجاران - دانشیار گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر بهناز آخوندی - استادیار گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر افسانه متولی حقی - محقق گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دکتر حسین هوشیار - دانشیار گروه انگل شناسی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

دکتر سعیده شجاعی - دانشیار گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

کارمندان فنی دانشکده بهداشت

خانم حمیده جلالی پاکدامن (کارمند کتابخانه)

خانم حلیمه صمیمی (منشی گروه انگل شناسی)

خانم صدیقه شیر محمد (کارمند مرکز تحقیقات انگل‌های بومی ایران)

خانم لیلا فریور (کارمند گروه انگل شناسی)

خانم ثریا احد زاده (همکار مجله انجمن بهداشت ایران)

خانم لادن رکنی (عضو انجمن علمی انگل شناسی ایران)

خانم هدی فرهنگی (منشی انجمن علمی انگل شناسی ایران)

دانشجویان دکتری تخصصی انگل شناسی پزشکی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم

پزشکی تهران

خانم الهام حاجی علیلو

خانم آرزو بزرگ امید

خانم مهسا سادات مکی

خانم فائزه نجفی

خانم زهرا حیدری

خانم بی بی راضیه حسینی

اطلاعات و اظهارات حکما و پزشکان قدیمی ایران در زمینه بیماری‌های انگلی

تهیه کننده: دکتر مهدی ناطق پور

ابتلاء به آلودگی‌های انگلی در نزد بیماران از دوران گذشته مورد توجه حکماء و پزشکان ایرانی قرار داشته است. در این میان آلودگی کرمی با توجه به رویت ماکروسکپی کرم با چشم غیر مسلح بیشتر مورد بررسی بوده است. از بیماری‌های تک یاخته‌ای سالک را با توجه به خصوصیات زخم‌های ایجاد شده روی پوست مورد توجه بوده و با عناوینی همچون زخم‌های خیرونیه و یاجیرونیه (زخم‌هایی که دیر بهبود می‌یابند) نام برده‌اند. عفونت‌هایی مانند مالاریا صرفاً "با توجه به علائم بالینی آن بویژه تب‌های آن که به تب‌های نوبه و یا عودشونده معروف بوده‌اند تعریف شده‌اند. از آلودگی‌هایی همچون آلودگی‌های تک یاخته‌ای روده‌ای مانند آمیبیازیس نیز به علت عدم امکان رویت ماکروسکپی انگل سخن اختصاصی به میان نیامده است و چه بسا علائم بالینی آن در زمره اسهال‌ها قرار گرفته و بررسی شده‌اند. لذا کرم‌ها با عنوان کلی "کرم" و یا "دوده" که جمع آن "دیدان" می‌باشد در کتب حکمای قدیم بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند و از انگل‌های تک یاخته‌ای نیز لیستمانیوز جلدی با توجه به بروز ظاهری آن مورد مذاقه قرار گرفته است. با اینحال اهتمام حکمای قدیم ایرانی در آلودگی‌های کرمی نیز بر روی شناخت انگل و درمان آن بوده است و علل پدید آمدن آنها را نیز بر مبنای اختلال در اخلاط اربعه توصیف می‌کردند. لذا بیولوژی کرم‌ها نیز چندان مورد توجه نبوده است.

در کتاب "هدایه المتعلمین فی الطب" تألیف ابوبکر ربیع بن احمد الاخوانی البخاری (۴۷۸ ه.ق) بحث قابل توجهی تحت عنوان "فی دیدان البطن" دارد. در مبحث یاد شده کرم را حاصل عارض شدن حرارت عفنی یا بعضی حرارت‌های دیگر در بدن و علت اصلی آن را غلبه بلغم در بدن می‌داند. مولف کتاب مذکور کرم‌ها را با توجه به جایگزینی کرم‌ها به "کرم کدو دانه" در روده باریک و "کرم خرد" در راست روده می‌داند. علاج آلودگی‌های مذکور را از طریق خوردن غذاهای ضد بلغم و داروهای کشنده کرم مانند افسنتین و افیمون و داروهای اسهال آور می‌داند (۱).

"علاءالدین قرشی معروف به ابن نفیس" (۶۸۷ - ۶۰۷ ه. ق) در کتاب خود تحت عنوان "الموجز فی الطب" کرم‌ها را چهار نوع می‌داند: اول آنچه در روده‌های بالایی پدید می‌آید که دراز و بزرگ و گاهی به اندازه یک ذرع می‌باشد. دوم آنچه در روده مستقیم تولید می‌شود که کوچک است مولف این کرم را که شاید همان اکسیور باشد "کرم سرکه" می‌نامد و خارش مقعد را از علائم اصلی ابتلاء به آن می‌داند. سوم آنچه در روده کور تولید می‌گردد که کرم کدو نامیده می‌شود و بالاخره چهارم آنچه دایره ای شکل است و ماده اش در درون آن جای دارد.

ابن نفیس علائم مشترک آلودگی کرم را از نظر بالینی ریزش آب دهان درشب، دندان قروچه، خمیازه در خواب، پهلوی به پهلوی شدن در خواب و بد اخلاقی می‌داند (۲).

کتابی است به نام "کفایه الطب" تألیف ابوالفضل بن حبیش بن ابراهیم تفلیسی (۵۵۰ ه. ق) که در آن انواع کرم‌های روده‌ای به ویژه کرم کدو با عنوان "کرم کدو دانه" شرح داده شده‌اند. در باب ۲۱۲ از کتاب مذکور بحث مفصلی در مورد انواع تب‌ها درج شده است که یکی از آنها را با عنوان "تب نایه" توصیف کرده است که ویژگی آن را یک در میان بودن تب می‌داند که بعید نیست اشاره به تب مالاریا باشد (۳).

کتاب "شرح الاسباب و العلامات" تألیف حکیم نفیس بن عوض کرمانی (۸۴۱ ه. ق) از جمله کتب طبیی از حکماء قدیم ایران است که اشاره مفصلی به انواع تب‌ها کرده است. مولف کتاب ۲۵ نوع تب را شرح داده است که از آنجمله "تب غَب" است که آن را به دو "تب غَب لازمه" و "تب غَب نایه" تقسیم کرده است. در تعریف تب غَب لازمه می‌نویسد؛ تبی است که یک روزه به‌مراه لرز، تشنگی و ناراحتی زیاد عارض بیمار می‌شود و روز دیگر چندان سخت نیست و "تب غَب نایه" تبی است که سخت است موجب سرخی در اندام و چشم‌های بیمار می‌شود و حرارت آن بالاست و متناوباً به مدت چهارده روز بیمار را درگیر می‌کند. در کتاب مذکور نیز بخشی به توصیف کرم‌ها از آن جمله کرم کدو دانه و "کرم" دراز و خُرد که موجب خارش مقعد می‌شود اختصاص داده شده است (۴).

کتاب "قانونچه فی الطب" تألیف "محمد بن محمود الجغمینی الخوارزمی" (۷۵۱ ه.ق) بحث قابل توجهی در توصیف آلودگی های کرمی، علائم بالینی و درمان آنها دارد (۵).

کتاب "قانون" تألیف "ابوعلی سینا" (۳۷۰ ه.ق) از ارزنده ترین کتب طبای ایران است که مباحث قابل توجهی را در زمینه آلودگی های کرمی و زخم سالک در بردارد. مولف کتاب ضمن تقسیم بندی کرم های روده ای به کرم های دراز بزرگ، استوانه ای، کرم های پهن و کرم های خرد به توصیف مورفولوژیک آنها پرداخته و به چگونگی علائم بالینی و درمان آن نیز اشاره می کند. توصیف تب ها از آنجمله تب توبه نیز در کتاب قانون بخوبی انجام پذیرفته است. ابوعلی سینا به نوعی بیماری با علائم احساس سرما و لرز، تب و عرق فراوان اشاره کرده است که در هر مرحله از ظهور تا پایان ۱۲-۴ ساعت طول می کشیده است. بوعلی تب یاد شده را تب نوبه خالص نامگذاری می کند. تب یاد شده با توجه به علائم بالینی آن بسیار شبیه تب مالاریای ویواکس می باشد. دانشمند مذکور از تب نوبه دیگری با عنوان تب نوبه ناخالص یاد می کند که در آن دوره تب ۳۰-۲۴ ساعت طول می کشد. که احتمالاً تب مالاریای سه یک بدخیم است (۶).

در کتاب قانون گذشته از آلودگی های کرمی و تب های نوبه به نوعی زخم (قرحه) اشاره شده است که از آن با عنوان "قرحه خیرونی" یاد می شود و بعید نیست که زخم سالک بوده باشد (۶).

کرم پیوک با عنوان "کرم مدینه" یا "عرق مدنی" از جمله مباحثی است که توسط زکریا بن محمد بن محمود قزوینی (۶۸۲-۶۰۵ ه.ق) در کتاب "آثار البلاد و اخبار العباد" مورد توجه قرار گرفته است (۷).

زکریای رازی (۳۱۳-۲۵۱ ه.ق) در فصل سی و سوم کتاب "من لایخضره الطیب" کرم پیوک (*Filaria medinensis*) را با عنوان "عرق مدنی" مورد بررسی قرار داده، راه درمان قطعی آن را خروج کرم از عضو آلوده می داند وی همچنین مصرف "صبرسقوطری" را برای کاهش رشد انگل و حتی از بین بردن آن نیز توصیه می کند.

زکریای رازی در فصل سی و چهارم کتاب مذکور به نوعی بیماری پوستی و درمان آن اشاره می‌کند. در فصل مذکور برای درمان بیماری یاد شده با نام "بَلْحِيَه" توصیه‌هایی دارد. بلخیه نوعی زخم پوستی است که در بلخ فراوان بوده است و بعید نیست که همان سالک باشد.

در فصل سی و هفتم از کتاب "من لایحضره الطیب" بحثی از انواع تب‌ها به میان آمده است و برای درمان هر کدام توصیه‌هایی ارائه شده است. از آن جمله به تبی با عنوان "تب ربع" یا تب چهار یک اشاره می‌شود. جالب است بدانیم که تب مذکور تشابه بسیاری با تب ناشی از آلودگی به پلاسمودیوم مالاریه (*Plasmodium malariae*) دارد. نویسنده کتاب مذکور اشاره ای نیز به تب نوبه دارد و برای درمان آن داروهایی را تجویز می‌کند (۸).

در کتب حکماء و پزشکان قدیم ایران گذشته از انگل‌های روده‌ای بعضی از اکتوپارازیت‌ها نیز مورد بررسی قرار گرفته‌اند. محمد زکریای رازی (۳۱۳-۲۵۱ ه.ق) در کتاب "منصوری فی الطب" به توصیف آلودگی شپشک (*Pheteriasis*) در مژه‌های چشم پرداخته، طرز درمان آن را نیز بیان می‌کند. در کتاب مذکور بخشی نیز به شرح کرم‌های رودای، علائم بالینی و درمان آنها اختصاص داده شده است (۹).

در کتاب ذخیره خوارزمشاهی که در اوایل قرن ششم (۵۳۱-۴۳۴) به فارسی نگارش یافته است بعضی آلودگی‌های انگلی بویژه کرمی و بعضی تب‌های نوبه را تشریح و چگونگی درمان آنها را ذکر کرده است (۱۰).

شاید قدیمی‌ترین اشاره به مالاریا در کتاب مقدس زرتشتیان باشد که به یک بیماری بنام تب و نوبه اشاره شده است (۱۱).

بهاءالدوله رازی (۹۰۷ ه.ق) در کتاب خود به عنوان "خلاصه التّجارب" زخم‌هایی را با نام خيروثیه یا جیروثیه توصیف کرده است که دوره آنها یکسال طول می‌کشد و پس از آن خودبخود خوب می‌شوند. نویسنده مذکور همچنین به وجود بعضی کرم‌های روده اشاره می‌کند و استفاده از درمنه ترکی را در درمان آنها موثر می‌داند (۱۲).

منابع:

ابوبکر ربیع بن احمد الاخوینی النجاری، هدایه المتعلمین فی الطب، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۴۴.

علاءالدین قرشی (ابن نفیس)، الموجز فی الطب، ترجمه رشید تفقدخیز انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ۱۳۸۷.

ابوالفضل بن جیش بن ابراهیم تفلیسی، کفایه الطب، انتشارات موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ۱۳۸۷.

نفیس بن عوض کرمانی، شرح الاسباب و العلامات، انتشارات موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ۱۳۸۳.

محمد بن محمود الجعیمینی الخوارزمی، قانونچه فی الطب ترجمه اسماعیل ناظم، نشر آبژ، تهران، ۱۳۸۹.

ابوعلی سینا، قانون درطب، ترجمه عبدالرحمن شرفکندی، انتشارات سروش (۱۳۷۰).

زکریا بن محمد بن محمود قزوینی، آثار البلاد و اخبار العباد ترجمه میر هاشم محدث، انتشارات امیر کبیر، تهران، ۱۳۳۷.

ابوبکر محمد بن زکریای رازی، من لایحضره الطیب ترجمه ابوتراب نفیسی، انتشارات جهاد دانشگاهی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ۱۳۶۳.

محمد زکریای رازی، منصوری فی الطب ترجمه دکتر محمد ابراهیم ذاکر، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ۱۳۸۷.

زینالدین ابوالبراهیم اسماعی جرجانی، ذخیره خوارزمشاهی تفسیر و تصحیح جلال مصطفوی، انتشارات انجمن آثار ملی، ۱۳۴۹.

محمد علی فقیه (۱۳۴۹) مالاریولوژی و ریشه کنی مالاریا، انتشارات دانشگاه تهران شماره ۱۲۵۷.

بهاءالدوله رازی، خلاصه التجارب، انتشارات موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و

مکمل، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ۱۳۸۳.

انجمن علمی انگل شناسی ایران

تاریخچه

تهیه کنندگان: دکتر غلامحسین ادریسیان، دکتر محمد باقر رکنی

اقدام برای تاسیس انجمن انگل شناسی ایران در سال ۱۳۵۳ توسط جناب آقای دکتر محمد انوار، استاد گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی و جناب آقای دکتر شمس الدین مفیدی رئیس دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات پزشکی انجام گرفت و اجازه تاسیس در سال ۱۳۵۶ بریاست جناب آقای دکتر محمد حسین شمس الدین مفیدی از طرف وزارت کشور با صدور مجوز شماره ۶۵۱۲-۱۲۹۲ مورخ ۱۳۳۶/۳/۱۲ بمدت دو سال صادر شد. اعضای هیات مدیره انجمن آقایان دکتر فریدون ارفع، دکتر محمد انوار، دکتر رکن الدین سبکبار، دکتر غلامرضا مقامی، دکتر حسین بیژن و دکتر طهمورث جلاپر بودند. در شهریور ۱۳۵۹ با دعوت جناب آقای دکتر محمد انوار مجمع عمومی انجمن تشکیل گردید و آقایان دکتر محمد انوار، دکتر غلامحسین ادریسیان، دکتر علی اسلامی و دکتر جعفر مسعود به ترتیب با عنوان رئیس، نایب رئیس، دبیر و خزانه دار و چند نفر دیگر با عنوان عضو هیات مدیره انتخاب شدند. بعد از انقلاب که انجمن های علوم پزشکی میبایست از وزارت بهداشت مجوز تاسیس بگیرند، اولین جلسه هیات موسس انجمن علمی انگل شناسی ایران در هفتم مرداد ماه ۱۳۷۱ با شرکت اعضای هیات ممکنه و ارزشیابی رشته انگل شناسی پزشکی آقایان: دکتر غلامحسین ادریسیان، دکتر رضا الهی، دکتر مصطفی رضائیان، دکتر ایرج شریفی، دکتر حسین فرید معیر، دکتر جعفر مسعود، دکتر مهدی ناطق پور و دکتر محمدرضا نظری پویا در دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل گردید. اساسنامه انجمن توسط هیات موسس تهیه شد. اعضای هیات موسس و اساسنامه انجمن در بیست و ششمین جلسه کمیسیون انجمن های علمی گروه پزشکی مورد تأیید قرار گرفتند.

اولین مجمع عمومی با شرکت ۷۴ نفر اکثراً "کارشناسی ارشد و متخصص انگل شناسی در تاریخ ۱۳۷۳/۱/۲۴ در دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران تشکیل

گردید و اعضاء هیات مدیره و بازرس انجمن آقایان: دکتر غلامحسین ادریسیان، دکتر علی اسلامی، دکتر مصطفی رضائیان، دکتر مهدی قربانی، دکتر حسین کشاورز، دکتر جعفر مسعود، دکتر مهدی ناطق پور و آقای دکتر جاوید صدرائی (بازرس) انتخاب شدند. مجوز فعالیت انجمن توسط کمیسیون انجمن های علوم پزشکی بریاست دکتر غلامحسین ادریسیان بمدت دو سال از ۷۴/۱/۹ صادر گردید. ثبت انجمن در اداره کل ثبت شرکت ها و مالکین صنفی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در تاریخ ۷۵/۳/۱۶ بشماره ۸۹۶۴ انجام گرفت.

در شش دوره بعد تاکنون هر دو سه سال یک بار مجمع عمومی تشکیل شده است مجمع عمومی معمولاً در کنگره های سراسری انگل شناسی و بیماری های انگلی در تاریخ های ۷۶/۷/۳ (در دانشگاه علوم پزشکی در تهران)، ۷۸/۷/۱۲ (در دانشگاه علوم پزشکی تهران)، ۸۲/۷/۲۲ (در دانشگاه علوم پزشکی مشهد)، ۸۴/۹/۲۵ (در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)، ۸۷/۱۲/۱۵ (در موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی) و در تاریخ ۹۱/۷/۲۶ (در دانشگاه علوم پزشکی کرمان) تشکیل شده و اعضاء هیات مدیره و بازرس انتخاب شده اند.

در دوره دوم جناب آقای دکتر جعفر مسعود رئیس انجمن بوده اند و در سایر دوره ها دکتر غلامحسین ادریسیان این مسئولیت را بعهده داشته اند.

فعالیت های انجمن: اکنون علاوه بر جلسات ماهیانه هیات مدیره جلسات فصلی کمیته های: آموزشی، پژوهشی، اداری - مالی، روابط عمومی و بین الملل تشکیل می گردد.

وضع فعلی انجمن علمی انگل شناسی ایران

Iranian Society of Parasitology

تعداد اعضای پیوسته : ۵۶۰ نفر

تعداد اعضای وابسته: ۲۸۳

عضو افتخاری یک نفر (دکتر ابوالحسن ندیم)

نشانی انجمن: دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

صندوق پستی انجمن : ۶۴۴۶-۱۴۱۵۵ - تهران - ایران

تلفن: ۸۸۹۵۳۰۴۱   نمابر: ۸۸۹۵۳۰۴۱

نشانی سایت اینترنتی: <http://ijpa.tums.ac.ir>نشانی الکترونیکی : ijpa@tums.ac.ir

جدول شماره ۱: مشخصات اعضای هیات مدیره کنونی انجمن علمی انگل شناسی ایران

عنوان	نام و نام خانوادگی	رشته و مدرک تحصیلی	نام دانشگاه
رئیس	دکتر غلامحسین ادریسیان	Pharm D تخصص انگل شناسی پزشکی و علوم آزمایشگاهی	دانشگاه علوم پزشکی تهران
دبیر	دکتر حسین کشاورز	PhD ایمنوپارازیتولوژی	دانشگاه علوم پزشکی تهران
نایب رئیس	دکتر مصطفی رضاییان	PhD	دانشگاه علوم پزشکی تهران
خزانه دار	دکتر محمد باقر رکنی	PhD انگل شناسی پزشکی	دانشگاه علوم پزشکی تهران
سایر اعضای هیات مدیره	دکتر حقوقی	PhD انگل شناسی دامپزشکی	دانشگاه تهران
عضو	دکتر غلامرضا مولوی	PhD انگل شناسی پزشکی	دانشگاه علوم پزشکی تهران
عضو	دکتر صادق رهبری	PhD انگل شناسی دامپزشکی	دانشگاه تهران
بازرس	دکتر هما حجاران	PhD انگل شناسی پزشکی	دانشگاه علوم پزشکی تهران

جدول شماره ۲: شعبات انجمن در کشور

رابط	آدرس	سال تاسیس	شهر محل استقرار	ردیف
دکتر شیرزاد غلامی	دانشگاه علوم پزشکی مازندران- دانشکده پزشکی - گروه انگل شناسی	۱۳۸۶	ساری	۱
دکتر ایرج شریفی	دانشگاه علوم پزشکی کرمان- دانشکده پزشکی - گروه انگل شناسی	۱۳۸۶	کرمان	۲

کمیته‌های تخصصی انجمن

در حال حاضر ۴ کمیته تخصصی به شرح زیر وجود دارد:

کمیته آموزشی

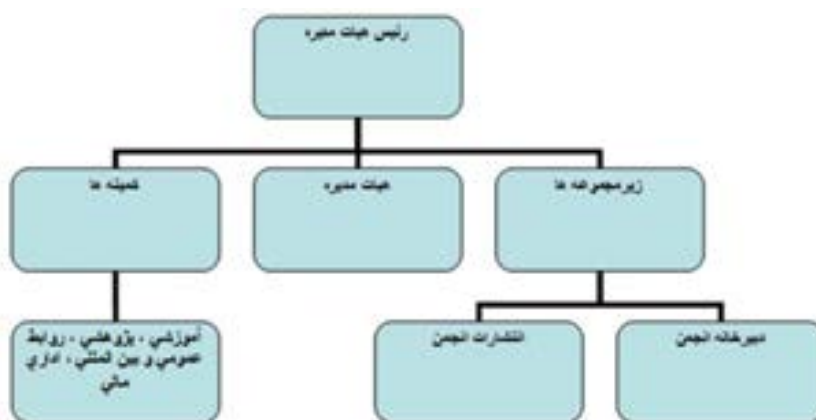
کمیته پژوهشی

کمیته روابط عمومی و بین المللی

کمیته اداری مالی

نحوه تشکیل جلسات داخلی هیات‌مدیره ماهیانه است و معمولاً سالی ۱۲ بار جلسات هیات‌مدیره تشکیل می‌گردد. تشکیل جلسات کمیته‌های آموزشی و پژوهشی معمولاً به صورت فصلی است. جلسات کمیته اداری- مالی بر اساس مورد برگزار و تعداد آن متغیر است. مصوبات کلیه جلسات فرعی در جلسه هیات‌مدیره مطرح و نظرات نهایی دریافت می‌گردد.

چارت سازمانی انجمن

فعالیت‌های آموزشی انجمن انگل شناسی ایران:

جدول شماره ۳: همایش های بازآموزی انجمن

تاریخ کنفر	محل برگزاری	امتیاز بازآموزی	تعداد شرکت کننده	نحوه برگزاری (داخلی، بین المللی)
۷-۹ خرداد - ۱۳۸۷	انستیتورازی کرج	مختلف از ۵ امتیاز تا ۱۲ امتیاز	۶۰۰ نفر	بین المللی و نیز داخلی
۲۰ الی ۲۱ مرداد ۸۷	تهران - آزمایشگاه مرجع سلامت	۱۰ امتیاز	۱۲۰ نفر	داخلی - البته متولی آزمایشگاه مرجع سلامت بود اما توسط انجمن انگل شناسی ایران اجرا شد
۸۶/۸/۹	قم	تا ۱۲ امتیاز	۸۵ نفر	برنامه آموزش مدون بیماری های قابل انتقال بین حیوان و انسان

کنگره‌های ادواری

اصولا هر دو سال یکبار کنگره سراسری انگل شناسی ایران برگزار می گردد که نحوه انتخاب محل کنگره براساس پیشنهاد دانشگاه‌های مختلف از سراسر کشور و تصویب در جلسه هیات مدیره انجمن می باشد. براساس تصویب هیات مدیره نام NICOPA برگرفته از National Iranian Congress of Parasitology برای تمامی کنگره‌ها تصویب شد و فقط شماره آن تغییر پیدا خواهد کرد.

توزیع مقالات ارائه شده در کنگره‌های ملی و بین‌المللی انگل شناسی اجرا شده در ایران- از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۱

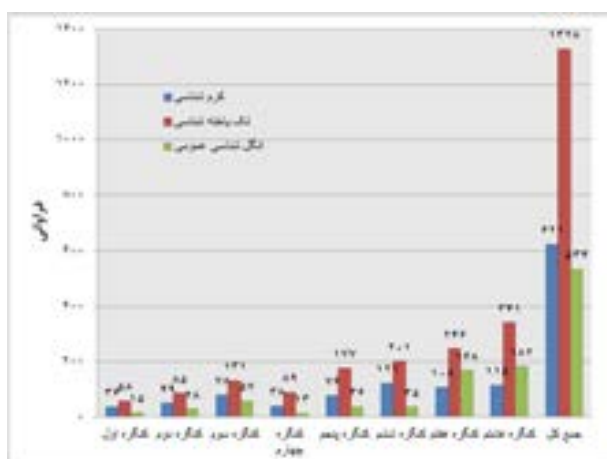
جدول شماره ۴: توزیع کلی مقالات ارائه شده در کنگره‌های ملی و بین‌المللی انگل شناسی اجرا شده در دانشگاه‌های علوم پزشکی و موسسه تحقیقات واکنس و سرم سازی رازی کرج برحسب نوع انگل از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۱

نوع انگل	کنگره اول- رشت ۱۳۶۹	کنگره دوم- تهران ۱۳۷۶	کنگره سوم- ساری ۱۳۷۹	کنگره چهارم- مشهد ۱۳۸۲	کنگره پنجم- تهران (شهید بهشتی) ۱۳۸۴	کنگره ششم- کرج ۱۳۸۷	کنگره هفتم- تهران ۱۳۸۹	کنگره هشتم- کرمان ۱۳۹۱	جمع
نematودها	۹	۱۵	۲۵	۹	۲۲	۴۶	۴۰	۲۱	۱۸۷
سستود	۱۲	۲۶	۳۵	۲۷	۴۱	۴۸	۴۶	۵۸	۲۹۳
ترماتودها	۱۵	۸	۱۸	۲	۱۳	۲۷	۲۲	۳۶	۱۴۱
مالاریا	۹	۱۳	۱۳	۸	۱۳	۱۵	۲۷	۲۳	۱۲۱
تک یا ختگان گوارشی و تناسلی	۲۹	۱۳	۲۸	۱۷	۴۵	۴۰	۱۳۸	۱۸۴	۴۹۴
تک یا ختگان خون و نسج	۲۰	۵۹	۹۰	۶۴	۱۱۹	۱۴۶	۸۱	۱۳۴	۷۱۳

انگل شناسی عمومی	۱۵	۲۸	۵۷	۱۳	۳۶	۳۵	۱۶۸	۱۸۲	۵۳۴
جمع	۱۰۹	۱۶۲	۲۶۶	۱۴۰	۲۸۹	۳۵۷	۵۲۲	۶۳۸	۲۴۸۳

جدول شماره ۵: توزیع مشروح مقالات ارائه شده در کنگره های ملی و بین المللی انگل شناسی اجرا شده در ایران برحسب موضوع- از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۱

موضوع	کنگره اول	کنگره دوم	کنگره سوم	کنگره چهارم	کنگره پنجم	کنگره ششم	کنگره هفتم	کنگره هشتم	جمع کل
کرم شناسی	۳۶	۴۹	۷۸	۳۸	۷۶	۱۲۱	۱۰۸	۱۱۵	۶۲۱
تک یاخته شناسی	۵۸	۸۵	۱۳۱	۸۹	۱۷۷	۲۰۱	۲۴۶	۳۴۱	۱۳۲۸
انگل شناسی عمومی	۱۵	۲۸	۵۷	۱۳	۳۶	۳۵	۱۶۸	۱۸۲	۵۳۴
جمع کل	۱۰۹	۱۶۲	۲۶۶	۱۴۰	۲۸۹	۳۵۷	۵۲۲	۶۳۸	۲۴۸۳

نمودار شماره ۱ : توزیع مقالات ارائه شده در کنگره های ملی و بین المللی
انگل شناسی - از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۱

همکاری انجمن در ارزشیابی مراکز آموزشی، درمانی و یا بهداشتی

شرکت در بازدید از گروه‌های انگل شناسی پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی از طریق شورای آموزشی علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

جدول شماره ۶: انتشارات انجمن

نام مجله	تیراژ	دوره انتشار	زبان انتشار مجله
Iranian Journal of Parasitology	۵۰۰ (مجله بطور آنلاین انتشار بین‌المللی دارد و در سایت ISI نیز اندکس می‌گردد)	فصلنامه	انگلیسی
خبرنامه	تاکنون تعداد ۳۱ خبرنامه از طرف انجمن منتشر شده است.	فصلنامه	فارسی

مجله Iranian Journal of Parasitology از سال ۱۳۸۶ راه‌اندازی شده است و تاکنون ۳۲ شماره آن چاپ شده است.

تشکیلات سازمانی: مجله متشکل از مدیر مسئول - سردبیر - دبیر اجرایی و همکاران منشی و صفحه بند می‌باشد.

هیات تحریریه: متشکل از ۲۴ نفر از دانشگاهیان برجسته دانشگاه‌های مختلف ایران است که ۴ نفر آنها از اعضای مطرح دانشگاه‌های خارج از کشور می‌باشند.

نمایه‌نامه: این مجله با تلاش فراوان توانسته است در کوتاه مدت در اکثر پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر دنیا از جمله

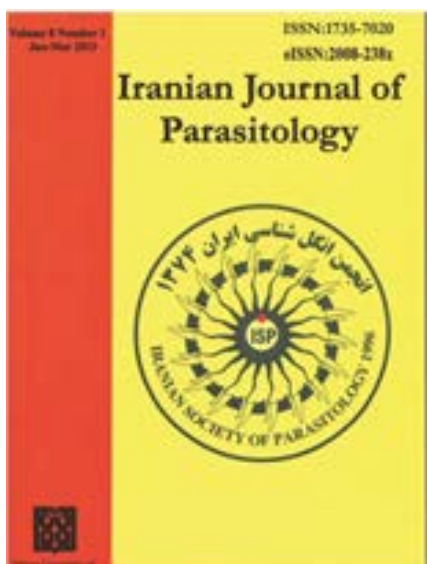
EMBASE, PubMed- Scinece Citaion Index Expande (Thoson ISI), EMBiology, Index Copernicus, Index Medicus for the Eastern Mediterranean Region (IMEMR), CABI and Chemical Abstract.

نمایه گردد.. لازم به ذکر است که نمایه شدن مجله در پایگاه اطلاعاتی ISI در بخش اصلی و مهم آن یعنی **Scinece Citaion Index Expanded** بوده که به معنای قابلیت جستجوی این مجله در وب سایت معتبر Web of Science است که در نتیجه فاکتور معروف Impact Factor در سالهای آتی نیز برای مجله محاسبه خواهد شد.

وب سایت نشریه: در حال حاضر این مجله با حمایت دانشگاه علوم پزشکی تهران در سایت WWW.tums.ac.ir دارای وب سایت اختصاصی به آدرس زیر است:

<http://ijpa.tums.ac.ir>

سایت موجود قابلیت جستجو در آرشیو مجله و ارائه تمام خلاصه مقالات با فرمت XML را داراست.

جدول شماره ۷: طرح و پروژه های انجمن

عنوان پژوهش	محدوده اجرا (ملی، منطقه ای، بین المللی)	سفارش دهنده پژوهش	مجری/مدیر پروژه	تاریخ شروع و پایان
ارزیابی و ممیزی انگل شناسی ایران	سراسر ایران	معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری	دکتر محمدباقر رکنی	۱۳۸۸-۱۳۹۰
تدوین تاریخچه و بانک اطلاعات انگل شناسی ایران	سراسر ایران	فرهنگستان علوم پزشکی کشور	دکتر غلامحسین ادریسیان	۱۳۹۱-۱۳۹۲

عضویت انجمن در مجامع علمی بین المللی

World Federation of Parasitology

European Federation of Parasitology

ارتباط انجمن با سازمان بهداشت جهانی، یونسکو، یونیسف و یا سایر سازمان های

معتبر جهانی

عضویت یکی از اعضای هیات مدیره (دکتر محمد باقر رکنی) به عنوان مشاور سازمان جهانی بهداشت و عضو کارگروه انگل شناسی در کمیته ارزیابی زیان های حاصله از بیماری های انگلی منتقله از غذا

FERG

عضویت یکی از کارشناسان برجسته سازمان جهانی بهداشت (پروفسور سانتیاگو ماسکوما) در هیات

تحریریه مجله انگل شناسی ایران

وب سایت انجمن علمی انگل شناسی ایران

در مقایسه با سایر وب سایت های مرتبط با رشته انگل شناسی در منطقه EMRO به جرئت میتوان گفت وب سایت ایران از سایر وب سایت ها کاملتر و فعالتر است. آمار بازدیدکنندگان وب سایت در ماه بطور متوسط ۲۳۰۰ نفر و در روز ۷۴ نفر می باشد. این وب سایت دارای لینک های زیر می باشد:

لینک های موجود در سایت انجمن علمی انگل شناسی ایران

لینک	زیر مجموعه
مجله انگل شناسی ایران	در این لینک خواننده مستقیماً به سایت مجله انگل شناسی ایران هدایت می گردد که مربوط به آدرس زیر می باشد:
	http://ijpa.tums.ac.ir
پایگاه های مرتبط	شامل لینک های اکثر انجمن های مهم انگل شناسی جهان و وبلاگ های انگل شناسی ایرانی
فرم عضویت	داوطلبان فرم را پر کرده برای انجمن ارسال می کنند
خبر نامه	تاکنون تعداد ۳۱ خبرنامه از طرف انجمن منتشر شده که فرم pdf در این لینک موجود است.
اعضاء هیئت مدیره انجمن	در این لینک مشخصات، تصویر و CV اعضای هیات مدیره انجمن ملاحظه می گردد
هفتمین همایش سراسری و دومین کنفرانس منطقه ای انگل شناسی و بیماری های انگلی ایران	کلیه اطلاعات مربوط به هفتمین کنگره سراسری انگل شناسی که در مهرماه ۱۳۸۹ برگزار گردید در این لینک وجود دارد.

English

بخش انگلیسی سایت در حال حاضر فعال نیست اما بسیاری از مطالب آن آماده است و قرار است بزودی برگزاری شود.

مجلات انگل شناسی

در این لینک آدرس ۲۵ مجله مطرح انگل شناسی جهان مشاهده میشود که با کلیک روی هر کدام میتوان به سایت مجله مربوطه وارد شد و مقاله را ارسال نمود یا اطلاعات لازم را کسب کرد.

درباره انجمن علمی انگل شناسی

در حال ساخت می باشد

ایران

اخبار

در حال حاضر اطلاعات مربوط به موزه انگل شناسی ایران در آن قرار دارد

اطلاعیه

جزو لینک های فعال و پربیننده سایت است

گالری عکس

کلیه عکس های کنگره های قبل یا مناسبت های مهم در آن وجود دارد

لیست همایش ها

آخرین اطلاعات مربوط به کنگره های انگل شناسی ایران و جهان در این جا وجود دارد

مقالات

آخرین مقالات منتشر شده و مهم انگل شناسی بویژه مقالات مروری در این لینک وجود دارد و براساس آمار مشاهده شده همیشه دارای بیشترین بیننده می باشد. تمام مقالات بصورت کامل و رایگان قابل مشاهده هستند

ارتباط با ما

اعضای محترم انجمن و علاقه مندان برای ارسال نظرات خود از این لینک استفاده می کنند

گروه‌های انگل شناسی پزشکی ایران

گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

تهیه کننده: دکتر غلامحسین ادرسیان

تاریخچه

آموزش پزشکی جدید در ایران با گشایش مدرسه دارالفنون در سال ۱۲۷۰ خورشیدی توسط میرزا تقی خان امیر کبیر آغاز گردید. در سال ۱۲۹۷ رشته پزشکی از مدرسه دارالفنون جدا شد و بصورت مدرسه مستقلی درآمد و در سال ۱۳۱۳ به هنگام تأسیس دانشگاه تهران با عنوان دانشکده پزشکی به این مرکز علمی پیوست.

آزمایشگاه انگل شناسی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۱۷ تحت نظر آقای دکتر اسداله شیبانی دایر شد. آقای دکتر دلپی مدیر بنگاه سرم سازی رازی حصارک بمدت ۶ ماه مأمور تدریس و انجام کارهای عملی انگل شناسی دانشکده پزشکی شد. پس از ایشان آقای دکتر ناصر انصاری ریاست آزمایشگاه و استادی کرسی انگل شناسی دانشکده پزشکی را بعهدہ گرفت. در سال ۱۳۱۹ با تأسیس «**کرسی انگل شناسی و بخش تجسس**» فعالیت‌های آزمایشگاه انگل شناسی شامل دو قسمت: کارهای عملی آموزشی و تجسس در زمینه بیماری‌های انگلی و اپیدمیولوژی آنها شروع شد.

اسامی و سمت اعضاء هیئت علمی کرسی انگل شناسی در زمان آقای دکتر انصاری:

دکتر ناصر انصاری	استاد کرسی و رئیس بخش تجسسی
دکتر شمس الدین مفیدی	دانشیار کرسی انگل شناسی
دکتر حمید محسنی	رئیس بخش وابسته - متصدی کارهای عملی
دکتر احمد مثقالی	رئیس بخش وابسته - متصدی کارهای عملی
دکتر حسین بیژن	رئیس درمانگاه باحق آموزشی قسمت عملی
دکتر محمد علی فقیه	رئیس درمانگاه بخش تجسس

دکتر احمد حاجیان	دستیار کارهای تجسسی
دکتر هوشنگ یاسمی	دستیار کارهای تجسسی
دکتر بیژن جانبخش	دستیار پرورش حشرات و کارهای عملی
دکتر عظیم اسکوئیان	دستیار قسمت تجسسی

براساس مقاوله نامه‌ای که با وزارت بهداشت منعقد گردیده بود در جلسه ۱۳۳۱/۳/۱۴ شورای دانشگاه، تاسیس انستیتو مالاریالوژی وابسته به کرسی انگل شناسی و بخش تجسس دانشکده پزشکی به تصویب رسید و بنام انستیتو پارازیتولوژی و مالاریولوژی در سال ۱۳۳۵ و با ادغام کرسی بهداشت گرمسیری دانشکده پزشکی باین موسسه در سال ۱۳۴۲ تحت نام انستیتو انگل شناسی و بهداشت گرمسیری و در سال ۱۳۴۴ بنام انستیتو تحقیقات بهداشتی به فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود در دانشکده پزشکی ادامه میداد. با فعالیت‌های آموزشی، و پژوهشی و خدماتی اعضای هیئت علمی و کارکنان انستیتو تحقیقات بهداشتی و با مدیریت و هدایت علمی و دلسوزانه جناب آقای دکتر شمس‌الدین مفیدی ریاست محترم انستیتو این موسسه استحقاق لازم برای توسعه بصورت یک دانشکده را پیدا کرد. در سال ۱۳۴۵ در یکصددو پانزدهمین جلسه شورای مرکزی دانشگاه‌های ایران اساسنامه دانشکده بهداشت بتصویب رسید.

در این زمان دکتر ناصر انصاری بعنوان رئیس قسمت بیماری‌های انگلی سازمان بهداشت جهانی در ژنو مشغول بود و دکتر شمس‌الدین مفیدی ریاست دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی را بهعهده داشت.

اسامی عده‌ای از اعضاء هیئت علمی و پژوهشی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی در سال‌های تحصیلی ۴۸-۱۳۴۶، که تخصص اولیه آنان در زمینه‌های انگل‌شناسی، حشره‌شناسی و قارچ‌شناسی پزشکی بود و اغلب در این رشته‌ها فعالیت آموزشی و تحقیقاتی داشتند :

الف - اعضاء هیئت علمی

- ۱- دکتر شمس‌الدین مفیدی
استاد اکولوژی انسانی و رئیس دانشکده
- ۲- دکتر محمد علی فقیه
استاد اپیدمیولوژی و معاون دانشکده
- ۳- دکتر احمد مثقالی
استاد و مدیر گروه بهداشت محیط (حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین)
- ۴- دکتر حمید محسنین
استاد و مدیر گروه اکولوژی ، اپیدمیولوژی و پاتوبیولوژی (انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی)
- ۵- دکتر احمد حاجیان
استاد پزشکی پیشگیری و بالینی و مشاور سازمان بهداشت جهانی در مانیل (متخصص تک یاخته شناسی پزشکی)
- ۶- دکتر حسین بیژن
استاد انگل‌شناسی پزشکی (کرم‌شناسی و بیماری‌های کرمی)
- ۷- دکتر بیژن جانبخش
دانشیار حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
- ۸- دکتر فریدون ارفع
دانشیار انگل‌شناسی پزشکی (کرم‌شناسی)
- ۹- دکتر ابوالحسن ندیم
دانشیار اپیدمیولوژی (بیماری‌های انگلی)
- ۱۰- دکتر فریدون امینی
دانشیار پزشکی پیشگیری و بالینی (بیماری‌های انگلی تک یاخته‌ای)
- ۱۱- دکتر منصور معتبر
دانشیار بهداشت محیط (بخش حشره شناسی و مبارزه با ناقلین)

- ۱۲- دکتر جابر جابر انصاری
دانشیار و رئیس بخش وابسته قارچ شناسی و بیماریهای پوست
- ۱۳- دکتر باقر قائمیان
دانشیار مدیریت بیمارستان‌ها (مدرس حشره‌شناسی پزشکی)
- ۱۴- دکتر عباس صنعتی
دانشیار انگل شناسی پزشکی (تک یاخته‌شناسی)
- ۱۵- دکتر منوچهر عسکری
دانشیار قارچ‌شناسی پزشکی
- ۱۶- دکتر غلامحسین صهبا
دانشیار انگل شناسی پزشکی (کرم شناسی)
- ۱۷- دکتر اسمعیل قدیریان
دانشیار انگل شناسی پزشکی (کرم شناسی)
- ۱۸- دکتر عبدالحسین نویدحمیدی
دانشیار انگل شناسی پزشکی
- ۱۹- دکتر روزماری عباسیان
دانشیار حشره‌شناسی پزشکی
- ۲۰- دکتر عزت الدین جوادیان
دانشیار حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
- ۲۱- دکتر عبدالوهاب منوچهری
دانشیار حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
- ۲۲- دکتر مسعود امامی
استادیار قارچ‌شناسی پزشکی
- ۲۳- دکتر غلامحسین ادریسیان
استادیار انگل شناسی پزشکی (تک یاخته‌شناس)
- ۲۴- دکتر حسین صباغیان
استادیار انگل شناسی پزشکی (کرم‌شناسی)
- ۲۵- دکتر فاطمه شیبیان
استادیار انگل شناسی پزشکی (تک یاخته‌شناسی)
- ۲۶- دکتر احمد سراچه اورنگ
استادیار قارچ‌شناسی پزشکی
- ۲۷- دکتر هوشنگ ساغری
استادیار اپیدمیولوژی بالینی
- ۲۸- دکتر ایرج فرهنگدیان
استادیار انگل شناسی پزشکی (کرم‌شناسی)

ب- اعضاء پژوهشی و فنی

- ۱- دکتر عبدالکریم سهرابی
دستیار پزشکی پیشگیری بالینی
- ۲- دکتر احمد صدیقیان
دستیار انگل شناسی پزشکی (کرم شناسی)
- ۳- دکتر محمدولی صادقی
دستیار انگل شناسی پزشکی

۴- دکتر منصورعلیلو	دستیار قارچ شناسی پزشکی
۵- دکتر زهرا شبیان	دستیار قارچ شناسی پزشکی
۶- دکتر بیژن فلاحتی	دستیار قارچ شناسی پزشکی
۷- دکتر جعفر مسعود	بیولوژی محیط (حلزون شناسی)
۸- دکتر عاطفه اردلان	دستیار حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
۹- دکتر ماهرخ طاهباز	بیماری های بومی
۱۰- دکتر عبالرحمن فرهنگ آزاد	بیولوژی محیط (جونده شناسی)
۱۱- آقای یوگینی شاهگوریان	حشره شناسی عمومی و پزشکی
۱۲- مهندس نصرت اله عشقی	حشره شناسی پزشکی
۱۳- مهندس محمدعلی رشتی	حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
۱۴- مهندس بهزاد صمیمی	بهبودی محیط
۱۵- مهندس منصور غیاث الدین	بهبودی محیط
۱۶- مهندس فضل اله روحانی	حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
۱۷- مهندس احمد زینی	حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
۱۸- مهندس جمشید گلستانی	حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
۱۹- مهندس ابراهیم صائبی	حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین
۲۰- خانم مهین لطفی	کارشناس ارشد بیولوژی حشرات
۲۱- خانم شهین نوائی	کارشناس ارشد حشره شناسی پزشکی
۲۲- خانم ربابه فرور	کارشناس ارشد ژنتیک حشرات
۲۳- خانم زهره سحابی	کارشناس ارشد ژنتیک حشرات

ج- اعضاء سایر موسسات و دانشکده های دانشگاه تهران :

۱- دکتر عزیز رفیعی	استاد و مدیر گروه انگل شناسی و بیماری های انگلی و
	رئیس دانشکده دامپزشکی

- ۲- دکتر رکن الدین سبکیار   استاد و مدیر گروه بیولوژی دانشکده دامپزشکی
- ۳- مهندس مهدی ساعی   اداره مبارزه با آفات وزارت کشاورزی

در سال تحصیلی ۴۹-۱۳۴۸ افراد زیر به گروه پیوستند.

- ۱- دکتر مهدی قربانی   استادیار انگل شناسی پزشکی (از دانشکده داروسازی)
- ۲- دکتر سیاوش تیرگری   استادیار بیولوژی محیط (حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین)
- ۳- دکتر ایرج موبدی   دستیار انگل شناسی پزشکی (کرم شناسی)
- ۴- خانم سوفیا سجادی   فوق لیسانس پاتوبیولوژی (کرم شناسی)
- ۵- خانم لیلا ودادی   فوق لیسانس پاتوبیولوژی (کرم شناسی)
- ۶- خانم مینا مهدوی   فوق لیسانس پاتوبیولوژی (کرم شناسی)
- ۷- آقای محمد رضا شیدفر   کارشناس آزمایشگاه قارچ شناسی
- ۸- آقای پرویز شهیقی   کارشناس آزمایشگاه کرم شناسی

در سال تحصیلی ۵۰-۱۳۴۹ آقای دکتر شمس الدین مفیدی معاون تحقیقاتی دانشگاه تهران شدند و بجای ایشان آقای دکتر محمد علی فقیه بسمت رئیس دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی منصوب گردیدند و آقای دکتر فریدون ارفع بسمت استاد و مدیر گروه اپیدمیولوژی و پاتوبیولوژی که شامل انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی بود ارتقاء یافتند.

در سالهای ۶۰-۱۳۵۳ آقای دکتر ابوالحسن ندیم ریاست دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی را بعهده داشتند.

در سال تحصیلی ۵۴-۱۳۵۳ بخش های انگل شناسی و قارچ شناسی تحت عنوان گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی از گروه اپیدمیولوژی و پاتوبیولوژی جدا شد و آقای دکتر حمید محسنین از اساتید قدیمی مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی شدند.

در سال‌های تحصیلی ۱۳۵۵-۵۶ و ۵۷-۱۳۵۶ دوره عالی بهداشت عمومی (MPH) بین‌المللی در دانشکده بهداشت برگزار گردید و گروه‌های انگل‌شناسی و قارچ‌شناسی پزشکی و بهداشت محیط (شامل حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین) در آموزش این دوره شرکت فعال داشتند.

اعضاء هیئت آموزشی و پژوهشی گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی در سال‌های

۱۳۵۵-۵۷

الف-اعضاء هیئت علمی:

۱- دکتر حمید محسنین	استاد و مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی
۲- دکتر فریدون ارفع	استاد کرم شناسی پزشکی
۳- دکتر غلامحسین ادریسیان	استاد تک یاخته شناسی پزشکی
۴- دکتر مسعود امامی	استاد قارچ شناسی پزشکی
۵- دکتر غلامحسین صهبّا	استاد کرم شناسی پزشکی
۶- دکتر عباس صنعتی	استاد تک یاخته شناسی پزشکی
۷- دکتر منوچهر عسکری	استاد قارچ شناسی پزشکی
۸- دکتر اسمعیل قدیریان	استاد کرم شناسی پزشکی
۹- دکتر فاطمه شیبان	دانشیار تک یاخته شناسی پزشکی
۱۰- دکتر احمد صدیقیان	دانشیار کرم شناسی پزشکی
۱۱- دکتر ایرج فرهنگدیان	دانشیار کرم شناسی پزشکی
۱۲- دکتر مهدی قربانی	دانشیار تک یاخته شناسی پزشکی
۱۳- دکتر جعفر مسعود	دانشیار کرم شناسی پزشکی
۱۴- دکتر عبدالحسین نویدحمیدی	دانشیار کرم شناسی پزشکی
۱۵- دکتر منصور علیلو	استادیار قارچ شناسی پزشکی
۱۶- دکتر ایرج موبدی	استادیار کرم شناسی پزشکی
۱۷- دکتر مصطفی رضائیان	استادیار تک یاخته شناسی

ب - اعضاء پژوهشی و فنی

- ۱- دکتر عباس حفیظی
- دستیار تک یاخته شناسی پزشکی
- ۲- دکتر مصطفی سپاسی
- دستیار کرم شناسی پزشکی
- ۳- سوفیا سجادی
- پاتوبیولوژیست
- ۴- محمد رضا شیدفر
- کارشناس آزمایشگاه قارچ شناسی پزشکی
- ۵- پرویز شهیقی
- کارشناس آزمایشگاه کرم شناسی پزشکی
- ۶- لیلا ودادی
- کارشناس ارشد آزمایشگاه کرم شناسی پزشکی
- ۷- مینا مهدوی
- کارشناس ارشد آزمایشگاه کرم شناسی پزشکی

ج - اعضاء پژوهشی و فنی از سایر موسسات دانشگاه تهران

- ۱- دکتر محمد انوار
- استاد و معاون دانشکده دامپزشکی
- ۲- دکتر غلامرضا نظری
- استاد دانشکده علوم پایه پزشکی
- ۳- دکتر امان اله شفیعی
- دانشیار دانشکده پزشکی
- ۴- دکتر گیتی ثمر
- استادیار دانشکده پزشکی

د - همکاران آموزشی و پژوهشی از سایر موسسات

- ۱- دکتر محمود بهمنیار
- انستیتو پاستور ایران
- ۲- دکتر رسول پورنکی
- انستیتو پاستور ایران
- ۳- دکتر محمد دانش پژوه
- دانشگاه ملی ایران

اعضاء هیئت علمی گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی در سال تحصیلی ۱۳۷۸-۷۹

گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی شامل سه واحد تک یاخته شناسی، کرم شناسی و قارچ شناسی پزشکی شد.

واحد تک یاخته‌شناسی پزشکی

۱- دکتر مصطفی رضائیان	استاد و مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی
۲- دکتر غلامحسین ادریسیان	استاد و سرپرست واحد تک یاخته شناسی
۳- دکتر حسین کشاورز	استاد
۴- دکتر مهدی مجبلی	دانشیار
۵- دکتر مهدی ناطق پور	استادیار
۶- خانم هما حجاران	مری
۷- خانم سعیده شجاعی	مری
۸- آقای فریدون باقری	مری

واحد کرم شناسی پزشکی

۹- دکتر جعفر مسعود	استاد و سرپرست واحد کرم شناسی
۱۰- دکتر ایرج موبدی	دانشیار
۱۱- دکتر اله بداشت منصوریان	استادیار
۱۲- دکتر علی فرهنگ	استادیار
۱۳- دکتر عشرت بیگم کیا	استادیار
۱۴- آقای محمد باقر رکنی	مری
۱۵- آقای غلامرضا مولوی	مری
۱۶- خانم مینا مهدوی	مری
۱۷- خانم روشنگر داعی قزوینی	مری

واحد قارچ شناسی پزشکی

۱۸- دکتر فریده زینی	استاد و سرپرست واحد قارچ شناسی
۱۹- دکتر پریش کرديچه	دانشیار

۲۰- دکتر محمد رضا شیدفر	استادیار
۲۱- دکتر سیدجمال هاشمی	استادیار
۲۲- دکتر ساسان رضایی	استادیار
۲۳- خانم مهران زرچی	مربی
۲۴- آقای محسن گرامی شعار	مربی
۲۵- آقای سید حسین میر هندی	مربی
۲۶- آقای محسن محمودی	مربی

آزمایشگاه‌ها و واحدهای فرعی گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی که در برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و خدماتی فعالیت دارند:

الف- تک یاخته شناسی

- ۱- آزمایشگاه مالاریا
- ۲- آزمایشگاه لیشرمانیوز
- ۳- آزمایشگاه توکسوپلاسموز و ایمونولوژی و سروولوژی بیماریهای تک یاخته ای
- ۴- آزمایشگاه تک یاخته های روده ای و تناسلی

ب- کرم شناسی

- ۱- آزمایشگاه تشخیصی ایمونوپاتولوژی کرمها
- ۲- آزمایشگاه تاکسونومی کرمها
- ۳- آزمایشگاه بیولوژی کرمها و حلزون شناسی پزشکی

ج- قارچ شناسی

- ۱- آزمایشگاه تحقیقاتی قارچ شناسی
- ۲- آزمایشگاه تشخیصی قارچ شناسی

۳- آزمایشگاه ایمنولوژی و سرولوژی قارچ شناسی

د- واحد های فرعی

۱- نگهداری حیوانات آزمایشگاهی

۲- تهیه محیط کشت و شستشو

اعضاء هیئت علمی گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱

واحد تکت یاخته شناسی

دکتر مصطفی رضائیان	استاد (مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی)
دکتر حسین کشاورز	استاد
دکتر مهدی مجبعلی	استاد
دکتر مهدی ناطق پور	استاد
دکتر هما حجاران	دانشیار
دکتر سعیده شجاعی	استادیار

واحد کرم شناسی

دکتر عشرت بیگم کیا	استاد
دکتر محمد باقر رکنی	استاد
دکتر علی فرهنگ	دانشیار
دکتر غلامرضا مولوی	دانشیار
دکتر محمد باقر مولائی	محقق

واحد قارچ شناسی

دکتر فریده زینی	استاد
دکتر پروش کردبچه	استاد
دکتر سید جمال هاشمی	استاد
دکتر ساسان رضایی	دانشیار
دکتر سید حسین میرهندی	دانشیار

دکتر روشنگر داعی قزوینی   استادیار

مأمور در ایستگاه اصفهان

آقای محسن محمودی   مربی (انگل شناسی)
آقای شاهرخ ایزدی   مربی (انگل شناسی)

کارکنان فنی واحد تک یاخته شناسی پزشکی

خانم دکتر افسانه متولی حقی
خانم دکتر بهناز آخوندی
خانم لیلا فریور
خانم دکتر خدیجه خانعلیها
خانم فاطمه طریقی
خانم محبوبه سلیمی

کارکنان فنی واحد قارچ شناسی پزشکی

خانم دکتر انسیه زیبا فر
خانم دکتر مهین صف آراء
آقای محسن گرامی شعار
خانم لیلا حسین پور مادیه
خانم زینب برجلو
آقای میر بلوک جلالی
خانم پگاه آردی

کارشناسان انگل شناسی در آزمایشگاه مرکزی و آزمایشگاه مولکولی

آقای محمد حسین فلکی مقدم
آقای محمد رضا صفری
خانم کبری زرمغربی

خانم منیژه روحنواز

خانم زهرا صیاد طلایی

خانم نسرین قرائیان

دفتر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی

خانم حلیمه صمیمی

آقای علی رحیمی

فعالیت های آموزشی

گروه انگل شناسی فوق علاوه بر تدریس دروس انگل شناسی دوره های کاردانی، کارشناسی و دکتری حرفه ای علوم پزشکی (پزشکی، داروسازی و دندان پزشکی) آموزش دوره های دستیاری انگل شناسی پزشکی و دوره های تکمیلی کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی و رشته های وابسته را بعهده داشته است.

در دوره کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی از سال ۱۳۶۳ لغایت ۱۳۹۱ تعداد ۲۴۵ دانشجو آموزش دیده اند.

در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی از سال ۱۳۶۷ لغایت ۱۳۹۱ تعداد ۸۲ دانشجو آموزش دیده اند.

پایان نامه های دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی انگل شناسی در لیست پایان نامه های موجود است.

فعالیت های پژوهشی

طرح های تحقیقاتی زیادی در زمینه انگل شناسی و بیماری های انگلی شایع در ایران توسط اعضاء هیات علمی و متخصصین گروه انگل شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی انجام گرفته و در موارد زیادی به حل مسائل و مشکلات انگل شناسی ایران کمک کرده است و اکثر آنها بصورت مقالات

علمی در مجلات معتبر داخلی و خارجی به چاپ رسیده و در لیست مقالات انگلیسی و فارسی موجود می‌باشند.

فعالیت‌های خدماتی:

گروه انگل‌شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی در زمینه‌های آموزش، تشخیص، درمان و مبارزه با بیماری‌های انگلی به اکثر موسسات بهداشتی- درمانی و بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها و مطب‌های خصوصی در اغلب مناطق ایران از جمله ایستگاه‌های تحقیقاتی در شهرستانها خدماتی را ارائه می‌کند.

کارکنان، کارشناسان و کارشناسان ارشد مجرب و با سابقه آزمایشگاه‌های گروه انگل‌شناسی پزشکی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران که در سال‌های گذشته در کارهای عملی آموزشی، پژوهشی، خدماتی و صحرایی انگل‌شناسی همکاری موثر داشته‌اند.

خانم مژگان آریایی پور

خانم پروانه ادریسیان

آقای عباس افشار

آقای نصرت اله اسعد

خانم زهرا بابایی

آقای فریدون باقری

آقای جلالی پاکدامن

آقای قسمت تحویلدار بیدرونی

خانم مارینا ترسرسیسیان

خانم مهروش جوان

خانم شیرین جعفریان

خانم اکرم ساریجلو

آقای محمد تقی سطوت

آقای محمد تقی شگرفکار

آقای محمد تقی صادقی پور

خانم شهین صابری

آقای اسماعیل غلامی

خانم شهره فرنیا

آقای اله مراد کریمی

آقای اصغر کنعانی نوتاش

خانم زهرا گروسی

آقای غلامرضا میثاقیان

خانم مهوش مهتدی

خانم نسرين مهاجری

آقای رضا مولائی

خانم ندا میرسپاهی

خانم افسر نخجوان

گروه انگل شناسی، قارچ شناسی و حشره شناسی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

تهیه کنندگان: دکتر محمد رضا نظری پویا و دکتر علی حقیقی

قبل از معرفی گروه لازم است مختصری پیرامون تاسیس و سوابق دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی اشاره شود. این دانشگاه در گذشته (قبل از انقلاب) به نام دانشگاه ملی نامیده می شد. دانشگاه در سال ۱۳۴۰ در آپارتمانی ۷ طبقه در خیابان ایرانشهر راه اندازی شد و سپس به منطقه اوین که منطقه ای در حاشیه شهر تهران آن زمان و از ییلاقات تهران بود، به زمین وسیعی منتقل گردید. اولین دانشکده این دانشگاه، دانشکده پزشکی بود، این دانشکده رسماً در سال ۱۳۴۴ دانشجوی پزشکی با کنکور مستقل پذیرش نمود. آموزش پزشکی در دو مرحله سال اول که علوم پایه است را دانشجو باید با امتیاز و نمره قبولی می گذرانید و می توانست در رشته پزشکی ادامه دهد و در غیر این صورت در رشته های پیراپزشکی ادامه تحصیل می داد.

بعداً در این دانشگاه رشته های متعددی مثل معماری، حقوق، ادبیات، فنی و دندانپزشکی و غیره بازگشایی گردید. پس از انقلاب در سال های ۵۸-۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۰ نام دانشگاه عوض شد و بنام دانشگاه شهید بهشتی نامیده شد. پس از تاسیس و جداسازی دو وزارت علوم فناوری و بهداشت و درمان، رشته های وابسته به پزشکی از مجموعه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تفکیک گردید و بخشی از مجموعه سابق به انضمام تعدادی ساختمان های مجزا مجموعه دانشگاه علوم پزشکی را تشکیل داد. تا سال ۱۳۶۵ دانشکده پزشکی در مجموعه دانشگاه قدیم بود و پس از آن به ساختمان جدید که مجاور سازمان مرکز دانشگاه بود منتقل گردید. این ساختمان بسیار مجهز دارای امکانات آزمایشگاهی- بخش های تحقیقاتی و کلاس های آموزشی پزشکی و تخصصی می باشد. در این ساختمان گروه های علوم پایه که ۹ گروه اصلی بودند در طبقات مختلف به نحوی که آزمایشگاه ها در طبقه پائین و کلاس های نظری نیز در مجاور آزمایشگاه ها در همان طبقه پایین قرار دارد و بخش های تحقیقاتی و مدیریت گروه ها و آزمایشگاه های تخصصی در طبقات بالا مستقرند.

گروه انگل شناسی و قارچ شناسی در سال های ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۴ به صورت گروه میکرو بیولوژی متشکل از بخش های باکتری شناسی و انگل شناسی بود. در خلال سال های ۵۴-۱۳۵۲ به همت مرحوم دکتر حسین بیژن گروه انگل شناسی از میکرو ب شناسی مجزا و در دو گروه باکتری شناسی و انگل شناسی به فعالیت آموزشی خود ادامه دادند. مرحوم دکتر حسین بیژن استاد دانشگاه تهران به عنوان استاد مدعو مدیر گروه انگل شناسی شد و دکتر همتی مدیر گروه باکتریولوژی بود. مرحوم دکتر بیژن مجموعه ای از چند عضو هیات علمی در گروه به شرح زیر تشکیل داد :

آقای دکتر حسین بیژن استاد مدعو و مدیر گروه

آقای دکتر اکبر اقبالی، دانشیار

آقای دکتر حسن بشیری بد، استادیار

سرکار خانم دکتر اسفندیاری، استادیار

در سال ۱۳۶۱ دکتر محمدرضا نظری پویا با اخذ مدرک تخصصی PhD انگل شناسی از گروه فارماکولوژی به گروه انگل شناسی منتقل و در مجموعه فوق به عنوان استادیار به گروه پیوستند.

در زمان تعطیلات انقلاب فرهنگی در دانشگاه ها در سال های ۵۸-۱۳۵۷ یکی از اعضای گروه یعنی آقای دکتر اقبالی با دانشگاه قطع رابطه نمودند و در سال های ۶۲-۱۳۶۱ گروه متشکل از چهار عضو هیئت علمی همراه یک کارشناس، یک منشی و یک خدمتکار بودند. تکنسین خانم لرستانی به دلایلی قطع رابطه نمودند. در این زمان دو نفر عضو هیئت علمی یعنی مرحوم آقای دکتر ساعد شهابی و خانم دکتر سهیلا روحانی به گروه پیوستند. در سال های ۱۳۶۴ مرحوم دکتر بیژن که با دانشگاه به صورت قراردادی کار می کردند، لغو قرارداد شدند و به منظور تعیین مدیر گروه، جلسه انتخابات انجام و آقای دکتر محمدرضا نظری بعنوان مدیر گروه انتخاب شدند. در طی سال های ۱۳۶۴ تا ۱۳۷۵ به تدریج اعضاء هیئت علمی به شرح زیر افزایش یافت، به طوری که تا سال ۱۳۷۵ به ۱۱ عضو هیات علمی، دو کارشناس ارشد انگل شناسی همدریف مربی، دو کارشناس، یک کاردان، یک منشی و دو خدمتکار رسید. از سال ۱۳۸۰ به تدریج تعدادی از اعضاء گروه بازنشسته و تعدادی ارتقاء رتبه یافتند.

دکتر محمدرضا نظری پویا: مدیر گروه از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۴ و مجدد از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳،
بازنشسته در سال ۱۳۸۳

دکتر حسن بشیرید، استاد، بازنشسته در سال ۱۳۸۷

دکتر ساعد شهابی: استاد و مدیر گروه از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۷۶، در سال ۱۳۹۰ رحلت نمودند

دکتر سهیلا روحانی، دانشیار

دکتر هوشنگ خزان، استادیار

دکتر علی قجری، استادیار

دکتر بهرام کاظمی، استاد

دکتر عمید اطهری، استاد، بازنشسته در سال ۱۳۸۹

دکتر علی حقیقی: استاد و مدیر گروه از سال ۱۳۸۳

دکتر فرید تحویلداربیدرونی، استادیار

دکتر سید جواد سید طبایی، استادیار

از سال ۱۳۶۶ تا سال ۱۳۷۸ نیز دکتر منوچهر عسگری استاد قارچ شناسی به عنوان استاد مدعو با بخش
قارچ شناسی گروه انگل شناسی همکاری داشتند.

خانم نورینا رهبریان، کارشناس ارشد حشره شناسی و همتراز مربی

آقای الیاس الیاس زاده، کارشناس ارشد انگل شناسی و همتراز مربی

خانم مریم حیدری: منشی گروه (بازنشسته در سال ۱۳۸۸)

آقای اسماعیل کاشف زاده: کاردان و جمع دار اموال (بازنشسته در سال ۱۳۹۱)

خانم فاطمه بهبهانی: کارشناس (بازنشسته در سال ۱۳۸۱)

خانم مریم اسلامی: کاردان

خانم معصومه حسینیان (خدمات و بازنشسته در سال ۱۳۹۰)

آقای رستمی (خدمات و باز نشسته در سال ۱۳۸۳)

آقای رسول رسولی (خدمات)

در طی این مدت گروه ابتدا با پذیرش دانشجویان کارشناسی ارشد انگل‌شناسی و سپس با پذیرش دانشجویان PhD علاوه بر دانشجویان پزشکی - داروسازی - دندانپزشکی و دیگر رشته‌های علوم پایه و بالینی اعتلا پیدا نمود.

از جمله موفقیت گروه که با همت دکتر بهرام کاظمی صورت گرفت، تاسیس مرکز تحقیقات بیولوژی سلولی-مولکولی بطور مستقل بود که در حال حاضر یکی از موفق‌ترین مراکز تحقیقاتی دانشگاه می‌باشد که با پذیرش دانشجویان کارشناسی ارشد و PhD به بسیاری از مراکز آموزشی و مراکز تحقیقاتی دانشگاه در داخل و خارج از دانشگاه سرویس می‌دهد و مبادلات علمی با مراکز مختلف علمی داخل و خارج از کشور دارد.

گروه از سال ۱۳۸۳ تغییراتی از جنبه نیروی انسانی و ارتقا اعضا هیات علمی داشته است. از جمله لازم است از مرحوم دکتر ساعد شهابی که در سال ۱۳۹۰ به رحمت ایزدی پیوستند یاد شود. روحش شاد.

اعضاء هیأت علمی و غیر هیأت علمی تحقیقاتی:

دکتر بهرام کاظمی (استاد و مدیر گروه بیوتکنولوژی و سرپرست مرکز تحقیقات بیولوژی سلولی و ملکولی، عضو هیات ممکنه بیولوژی سلولی و ملکولی)
دکتر علی حقیقی (استاد، مدیر گروه و عضو کمیته تخصصی علوم پایه دانشکده پزشکی، عضو هیات ممکنه انگل‌شناسی)

دکتر سهیلا روحانی (دانشیار و مسئول تحصیلات تکمیلی گروه)

دکتر علی قجری (دانشیار - مسئول بخش قارچ‌شناسی گروه)

دکتر هوشنگ خزان (استادیار)

دکتر فرید تحویل‌داری (استادیار، مسئول کمیته پژوهشی گروه و نماینده رفاهی اعضاء هیأت علمی دانشکده)

دکتر سید جواد سید طبایی (استادیار - معاون آموزشی گروه و مسئول بخش تک یاخته‌های خونی و نسجی)

دکتر وحیده معین وزیری (استادیار و مسئول بخش حشره‌شناسی پزشکی گروه)

دکتر مریم نیتی (استادیار و مسئول کمیته آموزشی گروه)

آقای الیاس الیاس زاده (همتراز مربی)

خانم نورینا رهبریان (همتراز مربی)

خانم ناهید حسین زاده (کارشناس ارشد)

آقای محمد افتخار (کارشناس ارشد از سال ۱۳۸۷ تا سال ۱۳۸۹ و دانشجوی PhD پزشکی ملکولی به بیمارستان شهدای تجریش انتقال یافت)

خانم فریده نادری (کارشناس ارشد)

خانم نیلوفر تقی پور (کارشناس ارشد و دانشجوی PhD پزشکی ملکولی از سال ۱۳۹۱) اعضاء هیأت علمی بازنشسته گروه:

دکتر محمد رضا نظری پویا (استاد)

دکتر حسن بشیری بد (استاد)

دکتر عمید اطهری (استاد)

و بازنده نگهداشتن یاد و خاطره **استاد مرحوم دکتر ساعد شهابی** که در اردیبهشت سال ۱۳۹۰ دعوت حق را لبیک گفت

کارکنان اداری گروه:

خانم روناک نجفی (دختر خانم مریم حیدری، منشی سابق گروه، کارشناس و منشی گروه تا آذر ماه ۱۳۹۰ و انتقال به گروه میکروبیولوژی)،

خانم زینت تراش خامنه منشی گروه از دی ماه ۱۳۹۰

خانم مریم اسلامی مقدم (کاردان)

آقای اسماعیل کاشف زاده (کاردان و جمعدار اموال)، بازنشسته در فروردین ۱۳۹۱

آقای رسول رسولی (خدمات)

آقای اصغر قیداری (خدمات)

فضای آموزشی و تحقیقاتی گروه:

الف - آزمایشگاه:

تعداد سیزده آزمایشگاه تخصصی و دو آزمایشگاه عمومی و سه کلاس آموزشی تحصیلات تکمیلی شامل:

(a) بخش تک یاخته شناسی (مسئول: دکتر علی حقیقی)

آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی تک یاخته های خونی و نسجی در طبقه ۶ (مسئول دکتر شهابی)
آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی تک یاخته های گوارشی و تناسلی در طبقه ۶ (مسئول: دکتر حقیقی)
آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی کشت، کرایوپرزرواسیون و بانک سلولی در طبقه ۶ (مسئول: دکتر سید طبایی)

(b) بخش کرم شناسی (مسئول: دکتر سهیلا روحانی)

آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی کرمهای حلقوی در طبقه ۶ (نماتودها) (مسئول: دکتر خزان)
آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی کرمهای نواری در طبقه ۶ (سستودها) (مسئول: دکتر روحانی)
آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی کرمهای پهن در طبقه ۶ (ترماتودها) (مسئول: دکتر خزان)
آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی حلزون شناسی پزشکی در طبقه ۶ (مسئول: دکتر تحویلدار)

(c) بخش قارچ شناسی (مسئول: دکتر علی فجری)

آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی قارچ شناسی پزشکی در طبقه ۱

(d) بخش حشره شناسی (مسئول دکتر وحیده معین وزیری)

آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی حشره شناسی پزشکی در طبقه ۱

(e) آزمایشگاه‌های تخصصی و عمومی گروه:

- ۱۰- آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی مولکولار پارازیتولوژی در طبقه ۶ (مسئول: دکتر حقیقی)
  - ۱۱- آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی ایمنوپارازیتولوژی در طبقه ۶ (مسئول: دکتر تحویل‌داری)
  - ۱۲- دو آزمایشگاه عمومی آموزش عملی دکتری پزشکی، داروسازی و کلاس آموزشی کارشناسی ارشد و PhD در طبقه ۱ (مسئول: دکتر سید جواد سید طبایی)
  - ۱۳- آزمایشگاه آموزشی عملی کارشناسی ارشد، PhD در طبقه ۱ (مسئول: دکتر سید طبایی)
  - ۱۴- حیوانخانه و آزمایشگاه تخصصی و تحقیقاتی حیوانات آزمایشگاهی در طبقه ۶ (مسئول: دکتر تحویل‌داری)
  - ۱۵- کلاس‌های آموزشی کارشناسی ارشد و PhD در طبقه ۱
- ب - کتابخانه:

شامل تعداد حدود ۳۰۰ جلد کتاب

در حال حاضر (سال ۱۳۹۱) آمار دانشجویان گروه به شرح زیر است.

- پزشکی: ۱۳۰ نفر در هر ترم
- پزشکی واحد بین الملل ۳۰ نفر در سال
- داروسازی: ۷۰ نفر در سال
- داروسازی واحد بین الملل: ۳۰ نفر در سال
- دندانپزشکی: ۴۰ نفر در هر ترم
- دندانپزشکی واحد بین الملل: ۳۰ نفر در سال

مقطع کارشناسی ارشد:

تعداد دوره آموزشی: ۲۱ دوره، پذیرش هر سال ۴ نفر و ۳ دوره نیز در واحد بین الملل و در سال ۹۱
تعداد ۱۰ نفر

تعداد فارغ التحصیلان: ۸۰ نفر

تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل: ۲۹ نفر که ۶ نفر در حال گذراندن پایان نامه هستند.

مقطع PhD:

تعداد دوره آموزشی: ۶ دوره، تاکنون پذیرش یکسال در میان ۴ نفر و یک دوره ۴ نفر واحد بین الملل

تعداد فارغ التحصیلان: ۱۲ نفر

تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل: ۱۲ نفر که ۴ نفر در حال گذراندن پایان نامه هستند

کتاب منتشره اعضاء هیئت علمی :

هیات مولفان (محمدرضا نظری پویا) زیر نظر دکتر فریدون عزیزی اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع کشور بخش کرم‌شناسی ویرایش اول و دوم نشر اشتیاق دانش پژوه مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

محمد رضا نظری پویا و همکاران ویرایش هشتم ترجمه کتاب مارکل مترجم ناهید جلال لو، مهران کمرانی، سهیل نوری، نسیم کاشف، احمد بدیعی. ناشر موسسه فرهنگی انتشارات تیمورزاده نشر طبیب سال ۱۳۸۰

هیات مولفان (محمد رضا نظری پویا) کتاب جامع بیماری‌های کودکان بخش کرم‌شناسی جلد اول صفحه ۵۹ کرم‌های انگلی شایع کشور. ناشر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی سال ۱۳۸۳

محمدرضا نظری پویا و همکاران مترجم کتاب انگل‌شناسی پزشکی مارکل و وگ مترجم دکتر علیرضا فتح الهی چاپ سمارنگ سال ۱۳۸۰

اطهری. عمید: انگل‌شناسی پزشکی، ترجمه مارکل - وگ انتشارات آبیژ، تهران، ۱۳۸۶ (کتاب برتر انتخاب شده در جشنواره پژوهشی سال ۱۳۸۶)

اطهری. عمید: انگل‌شناسی پزشکی، ترجمه نوا-براون، انتشارات آبیژ، تهران، ۱۳۸۵

اطهری عمید: ۱۰۰۰ آزمون انگل‌شناسی پزشکی و حشره‌شناسی و قارچ‌شناسی، چاپ نوپردازان، تهران، ۱۳۷۹

- اطهری عمید:** فشرده انگل شناسی پزشکی، انتشارات آبیژ، تهران، ۱۳۸۴
- بشیری بد حسن:** انگل های بیماریزای انسان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۰
- حقیقی علی:** کریتوسپوریدیوم و کریتوسپوریوزیس، انتشارات ارمغان قلم، ۱۳۸۸
- حقیقی علی:** آمیب و آمیبیازیس، انتشارات ارمغان قلم، در حال چاپ ۱۳۹۰
- خزان هوشنگ:** روش های تشخیص بیماری های انگلی، موسسه انتشاراتی گوهر منظوم، ۱۳۸۳
- روحانی سهیلا:** اصول طب داخلی هاریسون (انگل شناسی)، سازمان چاپ و انتشارات فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۵
- رهبریان نورینا:** اطلس رنگی حشره شناسی پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۵
- رهبریان نورینا:** اطلس قارچ شناسی و بندپا شناسی پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۵
- قجری علی:** ترجمه قارچ شناسی پزشکی مورای- روزنتال، انتشارات آبیژ، تهران، ۱۳۸۸
- کاظمی بهرام:** فرهنگ اصطلاحات انگل شناسی، انتشارات گوهر منظوم، ۱۳۷۹
- نیتی مریم:** آمیبهای آزاد زی پاتوژن انسان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۹
- نیتی مریم:** ترجمه کتاب آکانتامبا: بیولوژی و پاتوژنز، انتشارات آناتپ، ۱۳۹۱
- تاکون گروه به ۴ دوره بازآموزی ۲ کنگره (پنجمین کنگره انگل شناسی پزشکی و چهارمین کنگره آزمایشگاه و بالین) و تعداد زیادی سمینار آموزشی کوتاه مدت پرداخته است.**

گروه انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران

تهیه کننده: دکتر احمد رضا معمار

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران یکی از بزرگ‌ترین دانشگاه‌های علوم پزشکی در ایران است که در مرداد ۱۳۵۲ با عنوان مرکز پزشکی شاهنشاهی توسط دکتر عبدالحسین سمیعی بنیانگذاری شد. بر اساس تصمیمات کمیسیون منتخب یکصد و سومین نشست شورای گسترش آموزش عالی مورخ ۱۳۵۴/۶/۵، مرکز پزشکی شاهنشاهی مجاز به تأسیس دانشکده پزشکی و دانشکده علوم پزشکی در رشته‌های مختلف علوم پایه پزشکی و دانشکده پرستاری در علوم پیراپزشکی و مدیریت موسسات پزشکی و بهداشتی گردید.

این مرکز فعالیت‌های بالینی و درمانی را تنها با یک بیمارستان وابسته به خود با نام کلینیک ایران‌شهر (بیمارستان شهید دکتر رهنمون کنونی) آغاز و پس از تشکیل دانشکده‌های پرستاری و پیراپزشکی، برای تأسیس مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد پرستاری و نیز سه رشته بانک خون، رادیولوژی و آزمایشگاه در حد کارشناسی اقدام نمود. در سال ۱۳۵۶ دانشکده پزشکی تأسیس شد که یکی از بهترین واحدهای درمانی ایران در زمان خود به شمار می‌رفت. این مرکز در سال ۱۳۶۵ از ادغام چند دانشکده و موسسه آموزش عالی در مرکز پزشکی رسماً تحت عنوان دانشگاه علوم پزشکی ایران فعالیت خود را ادامه داد.

قبل از تأسیس دانشگاه علوم پزشکی ایران اعضاء این گروه جناب آقای دکتر اورمزدی و سرکار خانم دکتر سلیمانی در دپارتمان پاتوبیولوژی که شامل رشته‌های ایمونولوژی، میکروبیولوژی، بیولوژی، پاتولوژی، قارچ‌شناسی و انگل‌شناسی بود به عنوان عضو هیئت علمی مشغول فعالیت بودند و تدریس دانشجویان پزشکی، پیراپزشکی، مدیریت، پرستاری و مامایی را به عهده داشتند.

در سال‌های ۱۳۶۸ و ۱۳۶۹ آقایان دکتر فلاحی و دکتر اخلاقی به گروه اضافه شدند و مقدمات لازم برای تربیت دانشجویان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی پی‌ریزی شد. این گروه از سال

۱۳۷۶ آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد انگل شناسی را به عهده گرفت و تاکنون ۴۱ نفر فارغ التحصیل شده اند و ۱۰ نفر نیز مشغول به تحصیل هستند. از سال ۱۳۷۸ آموزش دانشجویان دکترای تخصصی انگل شناسی (Ph.D) را به عهده گرفت و تاکنون ۱۰ نفر فارغ التحصیل شده و ۴ نفر نیز مشغول به تحصیل هستند.

گروه قارچ شناسی نیز از سال ۱۳۷۹ آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد قارچ شناسی را به عهده گرفته و تاکنون ۲۶ نفر فارغ التحصیل شده و ۱۲ نفر نیز مشغول به تحصیل هستند.

در حال حاضر این گروه با ۸ عضو هیئت علمی و ۵ نفر کارشناس ارشد، امور آموزشی و پژوهشی دانشجویان دکترای تخصصی و کارشناس ارشد انگل شناسی، کارشناسی ارشد قارچ شناسی، پزشکی و همچنین کارشناسان ارشد و دکترای سایر رشته های علوم پایه پزشکی، رزیدنت های پوست، پاتولوژی، اطفال و داخلی را بر عهده دارد. اعضای هیئت علمی این گروه در زمینه های مختلف کرم شناسی، تک یاخته شناسی و قارچ شناسی مشغول به تحقیق هستند.

سایر گروه های انگل شناسی پزشکی در ایران

در اکثر دانشگاه های علوم پزشکی ایران شامل :

ایران - اصفهان - اهواز - ارومیه - تهران (بهداشت) - تبریز - تربیت مدرس - زاهدان - زنجان - شهید بهشتی - شهر کرد - شیراز - قزوین - کرمان - کاشان - مشهد - مازندران - همدان - یزد گروه انگل شناسی پزشکی وجود دارد و دانشجوی کارشناسی ارشد انگل شناسی آموزش میدهند.

در دانشگاه های : ایران - اصفهان - اهواز - تربیت مدرس - تهران - زنجان - شهید بهشتی - شیراز - کرمان - مازندران دانشجوی دکترای تخصصی نیز آموزش داده میشود.

هیات ممتحنه و ارزش یابی رشته انگل شناسی پزشکی

این هیات از قبل از سال ۱۳۷۰ یکی از هیات های ممتحنه و ارزش یابی فعال شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده است. اکنون ۱۶ نفر عضو استاد و دانشیار با سابقه وصاحب نظر در رشته انگل شناسی پزشکی از دانشگاه های علوم پزشکی دارد.

وظایف مهم این هیات که حتی المقدور سعی شده است بطور منظم و مطلوب انجام گیرد عبارتند از: طرح سوال آزمون ورودی دوره های کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی رشته انگل شناسی پزشکی و رشته های وابسته و مصاحبه داوطلبان دکترای تخصصی پذیرفته شده در امتحان کتبی رشته انگل شناسی و طرح سوال امتحان جامع علوم پایه پزشکی، داروسازی و دندانپزشکی

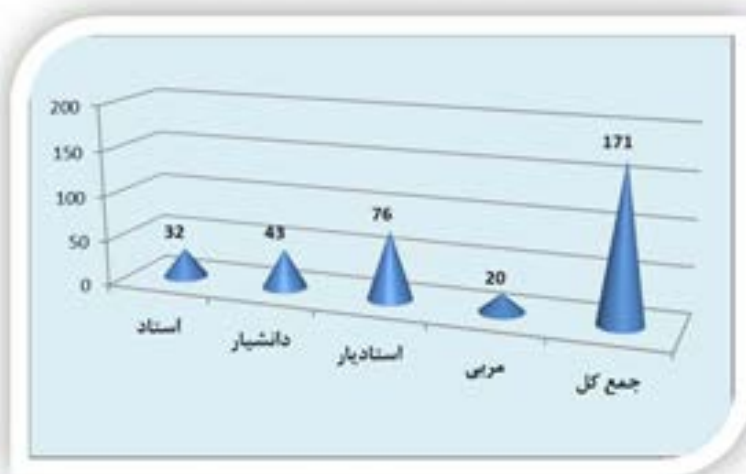
بازنگری برنامه های آموزشی کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی رشته انگل شناسی پزشکی بازدیدهای دوره ای از گروه های انگل شناسی پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی بمنظور بررسی وضعیت آنها و یا پیشنهاد مجوز تاسیس رشته انگل شناسی در مقاطع کارشناسی و یا دکترای تخصصی در گروه هایی که شرایط تاسیس مقطع درخواستی را دارند به شورای علوم پایه پزشکی تشکیل جلسات عمومی هیات ممتحنه جهت رسیدگی به گزارش همکاران بازدیدکننده از گروه های انگل شناسی پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی و سایر امور مربوط به هیات ممتحنه در مورد رشته انگل شناسی و سایر رشته های وابسته

توزیع اعضای هیات علمی انگل شناسی پزشکی و دانشجویان شاغل و فارغ التحصیل مقاطع کارشناسی ارشد و PhD کشور

جدول شماره ۸: توزیع فراوانی و درصد اعضای هیات علمی انگل شناسی پزشکی کشور

بر حسب رتبه علمی

رتبه	تعداد	درصد
استاد	۳۲	۱۸/۷
دانشیار	۴۳	۲۵/۱
استادیار	۷۶	۴۴/۴
مربی	۲۰	۱۱/۷
جمع کل	۱۷۱	۱۰۰

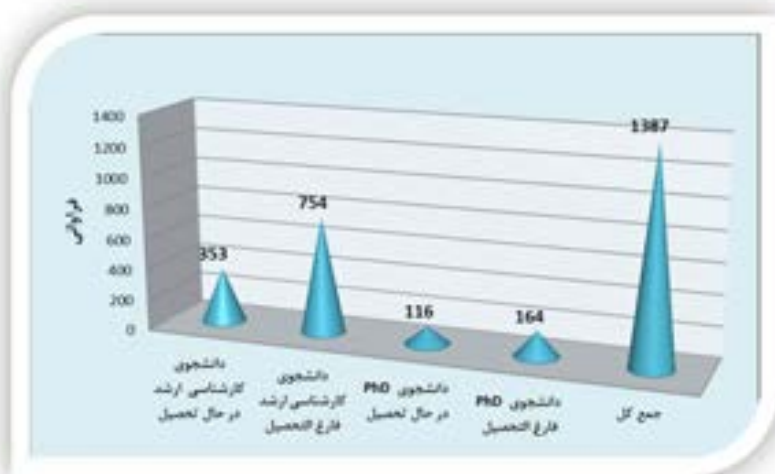

نمودار شماره ۱: نمودار توزیع فراوانی اعضای هیات علمی انگل شناسی پزشکی کشور

بر حسب رتبه علمی

جدول شماره ۹ : توزیع دانش آموختگان و دانشجویان در حال تحصیل رشته انگل شناسی پزشکی

افراد	تعداد	درصد
دانشجوی کارشناسی ارشد در حال تحصیل	۳۵۳	۲۶
دانشجوی کارشناسی ارشد فارغ التحصیل	۷۵۴	۵۴
دانشجوی PhD در حال تحصیل	۱۱۶	۸
دانشجوی PhD فارغ التحصیل	۱۶۴	۱۲
جمع کل	۱۳۸۷	۱۰۰

نمودار شماره ۲ : نمودار توزیع دانش آموختگان و دانشجویان در حال تحصیل رشته

انگل شناسی پزشکی

برنامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی رشته انگل‌شناسی پزشکی

برنامه‌های آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکترای تخصصی رشته انگل‌شناسی پزشکی بازنگري شده توسط هیات ممتحنه وارزشیابی رشته انگل‌شناسی و مصوب دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی پزشکی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مورخ ۱۳۸۹/۳/۹.

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته انگل‌شناسی پزشکی

بازنگری شده در سال ۱۳۸۸ - ۱۳۸۷

تعریف رشته

کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل‌شناسی پزشکی MSc of Medical Parasitology

انگل‌شناسی پزشکی علم شناسایی موجودات حیوانی است. که اکثراً داخل یا روی بدن انسان و یا حیواناتی که منبع و یا مخزن آلودگی برای انسان می‌شوند زندگی می‌کنند و ایجاد عفونت و بیماری‌هایی می‌نمایند که سلامت و جان انسان را به‌خطر می‌اندازند.

کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل‌شناسی پزشکی یکی از دوره‌های تحصیلات تکمیلی است که طی یک دوره آموزشی نظری و عملی آزمایشگاهی انگل‌های بیماری‌زا برای انسان را از نظر اهمیت و انتشار، دوره زندگی، راه‌های انتقال، بیماری‌زایی، علائم بالینی، روش‌های تشخیص آزمایشگاهی، اصول پیشگیری، درمان و کنترل بطور جامع به دانشجویان می‌آموزد.

تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید

انگل‌شناسی یکی از قدیمی‌ترین رشته‌های علوم پزشکی است. حدود هزار سال قبل دانشمند ایرانی شیخ ابوعلی سینا در کتاب قانون تعدادی از انگل‌هایی را که با چشم غیر مسلح قابل رویت بودند شرح داده است و در مورد علائم بالینی بعضی دیگر از بیماری‌های انگلی که عامل آنها در آن زمان با چشم غیر مسلح قابل رویت نبوده اند توضیح داده است.

در ایران با توجه به شیوع بیماری‌های انگلی دانشمندان و محققین در زمینه‌های مختلف این بیماری‌ها مطالعاتی انجام داده‌اند و نتایج بررسی‌های خود را ارائه نموده‌اند.

اولین دوره کارشناسی ارشد انگل شناسی پزشکی در سال ۱۳۶۳ در دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران تاسیس شد. قبل از آن انگل شناسی جزو دروس اساسی کارشناسی ارشد رشته پاتوبیولوژی در همین دانشکده تدریس می‌شد.

مطالعات دانشمندان و محققین انگل شناسی و توسعه فن‌آوری‌های جدید استفاده از علوم بیولوژی، بیوشیمی، ایمونولوژی، اپیدمیولوژی، فارماکولوژی ژنتیک و بیوتکنولوژی و کاربرد آنها در علم انگل شناسی در چند دهه اخیر سبب شناسایی بیشتر موجودات انگلی انسان و نقش و اهمیت آنها در ایجاد عفونت‌های بیماری‌های انگلی شده است. و پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای در تعیین سویه و گونه انگل‌های بیماری‌زا برای انسان و مخازن حیوانی و در زمینه‌های اپیدمیولوژی، ایمونولوژی، روش‌های تشخیص، درمان و کنترل بیماری‌های انگلی انجام گرفته است.

ارزش‌ها و باورها

پیشرفتهای علمی در زمینه انگل شناسی پزشکی و رشته‌های مرتبط بیش از پیش سبب نمایان شدن اهمیت بیماری‌های انگلی در دنیا و از جمله در ایران شده است و ضرورت ارتقاء آموزش و پژوهش و خدمات تشخیصی و بهداشتی در زمینه‌های انگل شناسی پزشکی و بیماری‌های انگلی و تربیت نیروی انسانی لازم و کافی در سطوح تحصیلات تکمیلی را مشخص می‌نماید.

رسالت

رسالت برنامه آموزش کارشناسی ارشد انگل شناسی پزشکی تربیت و آماده کردن دانش‌آموختگانی است که توانائی لازم برای انجام فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و خدماتی آزمایشگاهی و بهداشتی در حد کارشناسی ارشد را داشته باشند.

چشم انداز

با اجرای برنامه آموزشی کارشناسی ارشد انگل شناس پزشکی نیروی انسانی آموزش دیده در این مقطع قادر خواهند بود با فعالیت های آموزشی، پژوهشی و خدماتی آزمایشگاهی و بهداشتی خود علم انگل شناسی پزشکی را ارتقاء بخشیده و مسائل و مشکلات موجود در زمینه بیماری های انگلی شایع در کشور را در حد توانائی خود برطرف نمایند.

هدف کلی

هدف اصلی برنامه آموزشی کارشناسی ارشد انگل شناسی پزشکی تربیت و آماده سازی دانش آموختگانی است که با آموزش مداوم توانائی لازم جهت آموزش، پژوهش و خدمات آزمایشگاهی و بهداشتی در زمینه عفونت ها و بیماری های انگلی در انسان را داشته باشند.

نقش دانش آموختگان

انتظار می رود دانش آموختگان کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی پزشکی در جنبه های نظری و عملی رشته خود مطلع و ماهر و در تشخیص و کنترل بیماری های انگلی انسان صاحب نظر و در آموزش و پژوهش انگل شناسی پزشکی در حد خود توانمند باشند.

وظائف حرفه ای دانش آموختگان

الف- آماده سازی نمونه های آموزشی انگل شناسی پزشکی برای دوره های مختلف این رشته و تدریس دروس نظری و عملی انگل شناسی در دوره های کاردانی و کارشناسی و کمک در تدریس دروس عملی آزمایشگاهی دوره های دکتری عمومی و تحصیلات تکمیلی.

فعالیت های پژوهشی و همکاری در اجرای طرح های تحقیقاتی در زمینه بیماری های انگلی شایع در کشور.

شرکت در برنامه های اجرائی پیشگیری و کنترل بیماری های انگلی

انجام آزمایش های انگل شناسی و گزارش نتایج آزمایش در آزمایشگاه های تشخیص طبی .

استراتژی‌های اجرای برنامه

تدریس توام دروس نظری و عملی انگل شناسی پزشکی بمنظور تربیت نیروی انسانی مطلع در مطالب نظری و ماهر و ورزیده در انجام کارهای عملی آزمایشگاهی.

تدریس دروس نظری و عملی علوم آزمایشگاهی وابسته مانند حشره شناسی پزشکی، بیوشیمی بالینی، ایمنولوژی، میکروبیولوژی و قارچ شناسی پزشکی بمنظور توسعه اطلاعات دانشجو در رشته‌های وابسته و مرتبط.

استفاده دانشجو از کتاب‌های مرجع و شبکه‌های اطلاع‌رسانی و سایت‌های علمی جهت یافتن پاسخ پرسش‌های علمی خود در زمینه انگل شناسی پزشکی و رشته‌های وابسته.

انتخاب موضوع‌هایی در زمینه انگل شناسی (تک یاخته شناسی و کرم شناسی)، بررسی و مطالعه در مورد آنها و تهیه یک متن علمی و ارائه بصورت سمینار و شرکت فعال در همایش‌های علمی مربوط به رشته انگل شناسی پزشکی و سایر رشته‌های مرتبط.

انتخاب یکی از مسائل و مشکلات بیماری‌های انگلی بعنوان موضوع پایان‌نامه و اجرای عملیات صحرائی و آزمایشگاهی آن با راهنمایی اساتید راهنما و مشاور و تدوین نتایج جامع بصورت پایان‌نامه.

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو

کسانی می‌توانند در آزمون ورودی این دروه ثبت نام و شرکت نمایند که دارای دانشنامه کارشناسی در یکی از رشته‌های انگل شناسی، میکروبیولوژی، علوم آزمایشگاهی پزشکی و دامپزشکی، زیست شناسی عمومی و زیست شناسی با گرایش‌های جانوری، سلولی-مولکولی، میکروبیولوژی و ژنتیک باشند. لازم به یادآوری است که داوطلبان باید دوره کارشناسی را با موفقیت باتمام رسانیده و جهت ثبت نام گواهی مربوطه را ارائه نمایند.

مواد امتحانی آزمون ورودی بر اساس مندرجات آخرین دفترچه آزمون ورودی صادره از طرف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی آن سال میباشد..

زبان خارجی	ضریب ۴
تک یاخته شناسی	ضریب ۷
کرم شناسی	ضریب ۷
ایمونولوژی	ضریب ۲
میکروبیولوژی شامل: باکتری شناسی، قارچ شناسی و ویروس شناسی	ضریب ۲
زیست شناسی با گرایش سلولی و مولکول	ضریب ۲

۱۱- رشته‌های مشابه جدید در داخل کشور

در حال حاضر برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل شناسی پزشکی در ۱۵ دانشکده و دانشگاه علوم پزشکی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واجد شرایط اجرای می‌گردد سابقه رشته‌های مشابه در داخل کشور در دانشگاه تربیت مدرس و بقیه الله وجود دارد.

۱۲- رشته‌های مشابه در خارج از کشور

در سایر کشورهای دنیا رشته مشابه تحت عنوان MSc in Medical Parasitology در دانشکده بهداشت و پزشکی گرمسیری لندن، دانشکده پزشکی گرمسیری لیورپول در انگلستان و دانشکده پزشکی آدیس آبابا در اتیوپی وجود دارد. در دانشگاه‌های بعضی از کشورها مانند آمریکا انگل شناسی جزو دروس کارشناسی ارشد بعضی از رشته‌های عمومی مانند میکروبیولوژی و پاتوبیولوژی تدریس می‌شود.

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته

شرایط لازم برای راه‌اندازی کارشناسی ارشد انگل شناسی در یک دانشگاه علوم پزشکی با رعایت مقررات ومصوبات وزارت بهداشت و با بررسی و نظرات گروه اعزامی از طرف هیات ممکنه و ارزش‌یابی رشته انگل شناسی و با توجه به وجود تعداد لازم اعضاء هیات علمی متخصص، تجهیزات و فضای فیزیکی و توانائی گروه انگل شناسی مربوطه تعیین خواهد شد.

۱۴- موارد دیگر (مانند بورسیه شدن دانشجویان)

در کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی پزشکی بورسیه شدن دانشجویان مطرح نبوده است. طول دوره، واحدهای درسی وجداول دروس کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته انگل شناسی پزشکی

طول دوره

طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل شناسی ۲ سال است و با مجوز کمیته تحصیلات تکمیلی در صورت لزوم و بر حسب مورد دو نیمسال به طول دوره دانشجو اضافه میشود.

تحصیل در دوره کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی تمام وقت می باشد و حضور دانشجو در تمام برنامه های درسی و دیگر فعالیت های آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است. غیبت غیر مجاز دانشجو در هر درسی نباید از ۴:۱۷ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب میشود.

واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای این دوره ۳۲ واحد میباشد و در صورت لزوم دانشجو علاوه بر این واحدها باید بر حسب نیاز با نظر اساتید گروه و در چهار چوب مصوب شورای عالی برنامه ریزی مقدماتاً حداکثر ۱۲ واحد دروس کمبود یا جبرانی مندرج در این برنامه را بگذراند.

واحدهای الزامی:

الف- دروس اختصاصی اجباری	۱۲ واحد
ب- دروس غیر اختصاصی اجباری	۹ واحد
ج- کارورزی و سمینار	۳ واحد
د- پایان نامه	۸ واحد

جداول دروس دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته انگل شناسی پزشکی

جدول شماره ۱۰- دروس کمبود یا جبرانی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته انگل شناسی پزشکی *

کد درس	نام درس	نظری		عملی		جمع		کد درس پیش نیاز
		واحد	ساعت	واحد	ساعت	واحد	ساعت	
۰۱	کارآموزی در آزمایشگاه‌های انگل شناسی	-	-	۱	۶۸	۱	۶۸	
۰۲	تک یاخته شناسی پزشکی مقدماتی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۰۳	کرم شناسی پزشکی مقدماتی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۰۴	حشره شناسی پزشکی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۰۵	کامپیوتر و فن آوری اطلاعات	۰/۵	۸	۰/۵	۱۸	۱	۲۶	
۰۶	روش های آمار حیاتی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۰۷	باکتری شناسی عمومی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۰۸	قارچ شناسی پزشکی عمومی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۰۹	ایمنی شناسی (۱)	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۱۰	هماتولوژی مقدماتی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۱۱	بیوشیمی بالینی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۱۲	ژنتیک عمومی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۱۳	بیولوژی سلولی و مولکولی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۱۴	اصول خدمات بهداشتی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۱۵	بافت شناسی بدن انسان	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
	جمع	۱۸/۵	۳۱۴	۹/۵	۳۵۸	۲۸	۶۷۲	

* هر دانشجو حداکثر ۱۲ واحد از دروس کمبود را با نظراستاد راهنما و مدیر گروه

انگل شناسی انتخاب می نماید.

جدول شماره ۱۱- دروس اختصاصی و غیر اختصاصی اجباری کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته

انگل شناسی پزشکی

کد دروس	نام درس	نظری		عملی		جمع		کد دروس پیش نیاز
		واحد	ساعت	واحد	ساعت	واحد	ساعت	
۱۶	ایمنی شناسی (۲)	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۰۹
۱۷	اصول اپیدمیولوژی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	-
۱۸	حیوانات آزمایشگاهی	۰/۵	۸	۰/۵	۱۸	۱	۲۶	-
۱۹	تک یاخته شناسی (۱)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸	۰۲
۲۰	کرم شناسی (۱)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸	۰۳
۲۱	تک یاخته شناسی (۲)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸	۰۲
۲۲	کرم شناسی (۲)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸	۰۳
۲۳	آمار حیاتی کاربردی و استفاده از کامپیوتر در آنالیز داده های بهداشتی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۰۶
۲۴	روش تحقیق در علوم بهداشتی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۰۵ و ۰۶
۲۵	کارورزی	-	-	۲	۱۳۶	۲	۱۳۶	۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲
۲۶	سمینار	۱	-	-	-	۱	-	-
	جمع	۱۴/۵	۲۲۹	۹/۵	۳۹۲	۲۴	۶۲۱	

ارزش یابی برنامه

هدف از ارزش یابی برنامه آموزشی کارشناسی ارشد انگل شناسی پزشکی بررسی میزان دستیابی به اهداف مورد نظر این برنامه است.

ارزش یابی در دو مرحله انجام می گیرد:

الف- ارزش یابی تکوینی: که در مرحله اجرای برنامه توسط اعضاء هیات علمی گروه انگل شناسی و اساتید مدرس و مجری برنامه، مسئولین آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه و با استفاده از نظرات و پیشنهادات دانشجویان انجام می گیرد. در مرحله ارزش یابی تکوینی قسمت های مختلف برنامه آموزشی از جمله اهداف، محتوی، استراتژی تعداد واحدها و واحدهای پیش نیاز آنها مورد بررسی قرار می گیرد.

از این ارزش‌یابی نقاط ضعف و کمبودها مشخص می‌شود و نظرات و پیشنهادات ارزش‌یابی‌کنندگان تا آنجا که مقدور است در جهت اجرای بهبود برنامه اعمال می‌گردد و در مرحله بعد در ارزش‌یابی تراکمی هم مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ب- ارزش‌یابی تراکمی: اجرای این ارزش‌یابی در پایان یک دوره آموزشی توسط هیات ممکنه و ارزش‌یابی رشته انگل شناسی پزشکی و رشته‌های وابسته و مرتبط با توجه به نظرات و پیشنهادات اعضاء هیات علمی مدرس گروه انگل شناسی و اساتید مجری برنامه، مسئولین آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی درگیر در آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی پزشکی، دانشجویان و دانش‌آموختگان این رشته با در نظر گرفتن شاخص‌های زیر انجام می‌گیرد.

- میزان رضایت دانشجویان

- میزان اشتغال دانش‌آموختگان این رشته در صورتیکه تعداد دانشجویان پذیرفته شده براساس نیاز کشور به دانش‌آموختگان این رشته تعیین شده باشد.

- میزان رضایت مسئولین و مدیران سازمان‌ها و موسسات پزشکی و بهداشتی از کارآئی دانش‌آموختگان.

- میزان آگاهی دانش‌آموختگان و تجربیات عملی و آزمایشگاهی آنان در انجام وظائف مربوط بخود.

- ارزش‌یابی استعداد، علاقه و کارآئی علمی و عملی دانشجویان کارشناسی هر یک از رشته‌های پذیرفته شده برای کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی در پایان دوره.

در ارزش‌یابی تراکمی میزان هر یک از شاخص‌های فوق بایستی در حد قابل قبول برای هیات ارزش‌یابی‌کننده باشد. نحوه اجرا و جزئیات انجام ارزش‌یابی دوره کارشناسی ارشد انگل شناسی پزشکی براساس ضوابط تعیین شده توسط "کمیته ستادی تدوین ضوابط و چهار چوب راهنمای بازنگری برنامه‌های آموزشی، معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، خرداد ۱۳۸۲" بعمل خواهد آمد.

ظرفیت پذیرش دانشجو

ظرفیت پذیرش دانشجوی کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی پزشکی در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲ در ۲۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور که مجوز پذیرش دانشجو دارند به ترتیب زیر جمعا ۱۳۸ نفر بوده است: ایران (۵)- اصفهان (۹)- اهواز (۸)- ارومیه (۴)- تهران (بهداشت ۸)- تبریز (۸)- تربیت مدرس (۶)- زابل مشترک با زاهدان (۵)- زنجان (۶)- زاهدان مشترک با زابل (۱۰)- شهید بهشتی (۱۰)- شهر کرد (۶)- شیراز (۹)- قزوین مشترک با زنجان (۶)- کرمان (۸)- کاشان (۴)- مشهد (۷)- مازندران (۷)- همدان (۸)- یزد (۴)

برنامه آموزشی دکترای تخصصی (PhD) رشته انگل شناسی پزشکی

مشخصات کلی برنامه آموزشی دکترای تخصصی (Ph.D) رشته انگل شناسی پزشکی

نام و تعریف رشته

دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی Ph.D in Medical Parasitology دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی بالاترین مقطع تحصیلی دانشگاهی است که در این رشته باعطاء مدرک می انجامد.

تاریخچه رشته و پیشرفت های جدید

انگل شناسی پزشکی یک رشته قدیمی است که با موجودات حیوانی انگلی سرو کار دارد که اکثرا داخل و یا روی بدن انسان زندگی می کنند و ایجاد عفونت یا بیماری هائی می نمایند که سلامت و جان انسان را بخطر می اندازند. تعدادی از انگل ها ایجاد بیماری های مشترک بین انسان و حیوانات می کنند. در ایران دانشمندان و محققین زیادی در زمینه بیماری های انگلی مطالعه داشته اند. شیخ ابوعلی سینا حدود هزار سال قبل تعدادی از انگل های موجود در بدن انسان که با چشم غیر مسلح قابل رویت بودند مانند کرم ها را تعریف کرده و به علائم بالینی بعضی از بیماری های انگلی که عامل آنها در آن زمان قابل دیدن نبود اشاره نموده است. بیماری های انگلی بیماری های مهم عفونی با وجود

اقدامات زیادی که برای مبارزه با آنها در دنیا انجام گرفته است هنوز هم سبب تلفات و زیان‌های جبران ناپذیری در جامعه بشری می‌شوند.

ارزش‌ها و باورها، ضرورت و اهمیت

پژوهش‌های زیادی که در زمینه‌های مختلف بیماری‌های انگلی با استفاده از فن‌آوری‌های نوین و استفاده از علوم پیشرفته تاکسونومی، ایمونولوژی، بیوشیمی، اپیدمیولوژی، بیوتکنولوژی، فارماکولوژی و ژنتیک انجام گرفته است ضمن اینکه به شناسایی انگل‌ها و بیماری‌زائی، تشخیص، درمان و کنترل بعضی از آنها کمک کرده است، اهمیت تعداد دیگری از بیماری‌های انگلی از جمله بیماری‌های بازپدید و نوپدید را بیشتر نمایان نموده است.

اهمیت و پیشرفت‌های علمی در زمینه بیماری‌های انگلی در دنیا ضرورت توسعه برنامه آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D) انگل‌شناسی پزشکی را در کشور و لزوم تربیت افراد متخصص برای آموزش و پژوهش و مدیریت خدماتی و بهداشتی در این رشته را ایجاب می‌کند.

رسالت برنامه آموزشی انگل‌شناسی پزشکی در تربیت نیروی انسانی متخصص

رسالت برنامه آموزشی انگل‌شناسی در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D) تربیت کارشناسان جامعه‌نگر و متخصصین این رشته مهم از علوم پایه پزشکی است که با انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و مدیریت خدماتی در جهت ارتقاء علمی رشته انگل‌شناسی پزشکی اقدام می‌نمایند و در حل مسائل و مشکلات بیماری‌های انگلی به منظور حفظ سلامت انسان کوشش می‌کنند.

چشم انداز برنامه آموزشی انگل‌شناسی پزشکی

دانش‌آموختگان این رشته تخصصی قادر خواهند بود با استفاده از جدیدترین دست‌آورد‌های علمی در زمینه انگل‌شناسی پزشکی و رشته‌های مرتبط از عهده برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و خدماتی بهداشتی و آزمایشگاهی برآیند و با اطلاعات، مهارت و خلاقیت خود در جهت حل مسائل و مشکلات

بیماری‌های انگلی در زمینه های شناسائی عوامل انگلی و تشخیص آزمایشگاهی، درمان، پیشگیری و کنترل بیماریهای ناشی از آنها اقدام نمایند.

اهداف کلی

الف- تربیت افراد متخصص، محقق و مدرس برای انجام وظائف آموزشی، پژوهشی و مدیریت خدماتی در رشته انگل شناسی پزشکی برای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و سایر موسسات و مراکز آموزش عالی، تحقیقاتی و خدماتی کشور.

ب- تربیت متخصصینی که در گردآوری، ارزش‌یابی، نوآوری، تولید، توسعه و انتقال علوم و فن‌آوری‌های رشته انگل شناسی پزشکی و رشته‌های وابسته توانمند باشند.

ج- تربیت مدیرانی که در سازمان دهی امور آموزشی و پژوهشی رشته انگل شناسی پزشکی در کشور نقش موثری ایفا نمایند.

نقش دانش‌آموختگان و وظائف حرفه‌ای آنان

نقش مهم دانش‌آموختگان رشته انگل شناسی پزشکی انجام وظائف آموزشی، پژوهشی و مدیریت خدماتی است.

الف- وظائف آموزشی

مشارکت در برنامه‌ریزی و تدوین دروس آموزشی رشته انگل شناس در مقاطع مختلف دانشگاهی. مشارکت و نظارت بر نحوه اجرا و ارزش‌یابی برنامه‌های آموزشی انگل شناسی پزشکی در دوره های مختلف آموزشی.

سازمان‌دهی و مدیریت آموزشی و همکاری با متخصصین بالینی و سایر رشته‌های علوم بالینی و آزمایشگاهی.

تدریس دروس نظری و عملی انگل شناس پزشکی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و دکتری حرفه‌ای علوم پزشکی و آزمایشگاهی و نظارت در تدریس این دروس در دوره‌های کارشناسی و کاردانی علوم آزمایشگاهی.

ب- وظائف پژوهشی

- سازمان دهی و مدیریت امور پژوهشی
- طراحی و هدایت طرح های تحقیقاتی و شرکت عملی در اجرای آنها بعنوان مجری اصلی .
- همکاری با دیگر متخصصین و محققین در امور پژوهشی
- راهنمایی دانشجویان در انتخاب موضوع پایان نامه و مطالعه مقالات منتشر شده در ارتباط با موضوع آن و ایجاد انگیزه، خلاقیت و نوآوری در آنان و نظارت مداوم در اجرای کارهای عملی آزمایشگاهی و صحرایی پایان نامه و راهنمایی دانشجویان در تدوین پایان نامه و تهیه گزارش بصورت مقاله علمی قابل چاپ در مجلات معتبر.
- توجه به مسائل و مشکلات بیماری های انگلی در انتخاب طرح های پژوهشی پایه ای و کاربردی.
- راه اندازی تکنیک های عملی در شناسایی انگل های بیماریزا برای انسان و تشخیص آزمایشگاهی عفونت های انگلی.

ج- مدیریت خدماتی و مشورتی

- همکاری با موسسات اجرائی و خدماتی در تشخیص، مبارزه و کنترل بیماری های انگلی
- گزارش نتایج مطالعات و طرح های انجام گرفته به مدیران اجرائی بمنظور استفاده از آنها در پیشگیری، تشخیص، درمان و کنترل بیماری های انگلی.
- ارزش یابی عملیات اجرائی برنامه های بهداشتی در زمینه پیشگیری و کنترل بیماری های انگلی.

استراتژی اجرای برنامه آموزشی

- استراتژی های کلی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی بشرح ذیل است:
- تدریس توام دروس نظری و عملی آزمایشگاهی بمنظور تربیت نیروی انسانی مطلع در مطالب نظری و ماهر در انجام کارهای عملی آزمایشگاهی.
- انتخاب موضوع های مختلف در زمینه انگل شناسی پزشکی و رشته های وابسته برای هر یک از دانشجویان جهت مطالعه و تهیه گزارش بصورت سمینار.

انتخاب موضوع‌هائی در زمینه انگل‌شناسی پزشکی بعنوان پروژه عملی آزمایشگاهی و انجام آن توسط دانشجویان و گزارش نتایج آن‌ها بصورت مقاله علمی.

شرکت فعال دانشجویان در همایش‌های مربوط به انگل‌شناسی و رشته‌های وابسته.

استفاده دانشجویان از شبکه‌های الکترونیکی، سایت‌ها، کتاب‌ها و مقالات علمی مربوط به رشته انگل‌شناسی و رشته‌های وابسته.

شرکت دادن دانشجویان در امور آموزشی، پژوهشی و خدماتی آزمایشگاهی گروه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی محل تحصیل دانشجو.

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

دارا بودن شرایط عمومی پذیرش دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مطابق ضوابط آئین‌نامه آموزشی دوره دکتری (Ph.D) مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی.

داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) در یکی از رشته‌های انگل‌شناسی، علوم آزمایشگاهی، پاتوبیولوژی، میکروپزشکی، ایمنی‌شناسی، دکتری عمومی علوم پزشکی (پزشکی و داروسازی)، دکتری دامپزشکی و دکتری حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی.

لازم به یادآوری است که داوطلبان در موقع ثبت نام برای آزمون ورودی باید گواهی معتبر اتمام تحصیلات دوره‌های کارشناسی ارشد و رشته‌های فوق‌الذکر را ارائه نمایند.

علاوه بر امتحان زبان خارجی مواد و ضرائب امتحانی دروس اختصاصی و وابسته برای آزمون ورودی دکتری تخصصی (Ph.D) انگل‌شناسی پزشکی بشرح ذیل است.

ضریب

۱۰

۱۰

۱

۱

عنوان درس

تک یاخته‌شناسی

کرم شناسی

حشره‌شناسی پزشکی

قارچ شناسی پزشکی

۱	ایمونولوژی
۱	بیوشیمی
۱	(باکتری شناسی و ویروس شناسی)

رشته‌های مشابه در داخل و خارج کشور

در حال حاضر در ایران برنامه آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی در ۷ گروه انگل شناسی دانشگاه‌های علوم پزشکی: تهران، شهید بهشتی، ایران، شیراز، اصفهان، اهواز و کرمان اجرا می‌شود.

دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی در ایران در سال ۱۳۷۲ در دانشکده بهداشت و انسیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران تاسیس شد. قبل از آن در همین دانشکده دوره‌های دستیاری انگل شناسی و دوره دکتری تخصصی (Ph.D) توام انگل شناسی و حشره شناسی پزشکی برگزار می‌شد. رشته مشابه در دانشگاه تربیت مدرس وزارت علوم و فن آوری وجود دارد. در خارج از ایران کشورهایی مانند آمریکای شمالی، انگلستان، کانادا، استرالیا، مالزی، هندوستان و ترکیه دانشجویان در دوره های تخصصی (Ph.D) مانند میکروبیولوژی با گرایش پارازیتولوژی و غالباً با شیوه پژوهشی بصورت انفرادی آموزش می‌بینند.

شرایط مورد نیاز برای راه‌اندازی رشته.

حداقل شرایط مورد نیاز برای راه اندازی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی در یک گروه مستقل انگل شناسی پزشکی مستقر در یک دانشگاه علوم پزشکی طبق ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بقرار ذیل است:

حداقل سه دوره دانشجوی کارشناسی ارشد در رشته انگل شناسی پزشکی تربیت نموده و فارغ التحصیل داده باشد.

اعضاء هیات علمی حداقل دو نفر دانشیار متخصص در رشته انگل شناسی پزشکی ثابت و تمام وقت و سه نفر استادیار متخصص انگل شناسی ثابت و تمام وقت با سه سال سابقه تدریس و تحقیق در رشته انگل شناسی

داشتن وسائل و تجهیزات لازم برای فعالیت های آموزشی، پژوهشی و خدماتی در سطح دکتری تخصصی و امکان استفاده از همکاری رشته های علوم آزمایشگاهی و بالینی مرتبط در دانشگاه مربوطه. داشتن فضای فیزیکی لازم برای اجرای برنامه های آموزشی و انجام فعالیت های پژوهشی آزمایشگاهی. دسترسی به شبکه های اطلاع رسانی علمی، کتابخانه مجهز، کتاب ها و مجلات علمی انگل شناسی و رشته های وابسته.

رعایت ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نظرات و پیشنهادات اصلاحی هیات ممکنه و ارزشیابی رشته انگل شناسی پزشکی

بورسیه شدن دانشجویان

معمولاً دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی بمنظور آشنائی با مراکز علمی معتبر دنیا در زمینه انگل شناسی و استفاده از اطلاعات علمی، فن آوری های نوین و تجهیزات پیشرفته آن مراکز برای انجام قسمتی از کار تحقیقاتی پایان نامه که اجرای آن در ایران مقدور نیست حدود ۶ ماه از بورسیه خارج از کشور استفاده می نمایند.

امکان بورسیه شدن دانشجویان خارجی در ایران در رشته انگل شناسی در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D) فعلاً مطرح نشده است. بهتر است مورد بررسی قرار گیرد.

طول دوره، واحدهای درسی و جداول دروس دکتری تخصصی (Ph.D) رشته انگل شناسی پزشکی طول دوره

حداقل و حداکثر مجاز طول دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی برای دانشجویان تمام وقت مطابق آئین نامه دوره های Ph.D مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

این دوره شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی است.

مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در آزمون ورودی و ثبت نام آغاز شده و دانشجو پس از طی دوره آموزشی و گذراندن امتحان جامع وارد مرحله پژوهشی می گردد. حداکثر مرحله آموزشی ۴ نیمسال تحصیلی است.

مرحله پژوهشی پس از قبولی داوطلب در امتحان جامع آغاز شده و با تدوین رساله و دفاع از آن به پایان می رسد. دانشجو می تواند تحقیقات اولیه مرحله پژوهشی را در مرحله آموزشی شروع کند ولی ثبت نام رسمی وی برای رساله منوط به موفقیت او در امتحان جامع است.

سایر مقررات طبق آئین نامه آموزشی دوره تحصیلات تکمیلی مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی در مرحله آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی ۳۰ واحد طبق جداول ب و ج می باشد که شامل دروس اختصاصی اجباری و اختصاصی اختیاری است.

در موارد لزوم دروس کمبود یا جبرانی حداکثر ۱۲ واحد از جدول الف توسط استاد راهنمای آموزشی و مدیر گروه انگل شناسی و تائید شورای تحصیلات تکمیلی بر حسب رشته کارشناسی ارشد و یا دکتری عمومی پزشکی دانشجو تعیین و انتخاب می شود.

تعداد واحدهای کمبود یا جبرانی، اختصاصی اجباری، اختصاصی اختیاری (در مرحله آموزشی) و رساله (در مرحله پژوهشی) شرح ذیل است:

۱۲ واحد (حداکثر)

الف- واحدهای کمبود یا جبرانی

- ب - واحدهای اختصاصی اجباری ۲۴ واحد
- ج - واحدهای اختصاصی اختیاری ۱۲ واحد (انتخاب ۴ واحد از دروس اختیاری الزامی است)
- د - کارورزی ۲ واحد
- ه - رساله ۲۰ واحد

هر یک از دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی علاوه بر واحدهای فوق الذکر لازم است در برنامه های آموزشی و پژوهشی کمک و همکاری نماید و قبل از دفاع از پایان نامه ارائه گواهی کمک و همکاری در برنامه های آموزشی و پژوهشی از گروه های مربوطه الزامی است.

جداول دروس دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی

جدول شماره ۱۲: دروس کمبود یا جبرانی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته

انگل شناسی پزشکی

کد درس	نام درس	نظری		عملی		جمع		کد درس پیش نیاز
		واحد	ساعت	واحد	ساعت	واحد	ساعت	
۰۱	کالبدشناسی انسانی	۱/۵	۲۵	۰/۵	۱۸	۲	۴۳	
۰۲	بیماریهای انگلی قابل انتقال بین انسان و حیوانات	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۰۴*	حشره شناسی پزشکی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۰۵*	کامپیوتر و فن آوری اطلاعات	۰/۵	۸	۰/۵	۱۸	۱	۲۶	
۰۶*	روشهای آمار حیاتی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۱۱*	بیوشیمی بالینی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۱۵*	بافت شناسی بدن انسان	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۱۶*	ایمنی شناسی (۲)	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	
۱۷*	اصول اپیدمیولوژی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	
۱۸*	حیوانات آزمایشگاهی	۰/۵	۸	۰/۵	۱۸	۱	۲۶	
۱۹*	تک یاخته شناسی (۱)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸	
۲۰*	کرم شناسی (۱)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸	

۲۱*	تک یاخته شناسی (۲)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸
۲۲*	کرم شناسی (۲)	۲	۳۴	۱	۳۴	۳	۶۸
۲۳*	آمار حیاتی کاربردی و استفاده از کامپیوتر در آنالیز داده های بهداشتی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱
	جمع	۲۱/۵	۳۶۴	۱۰/۵	۳۶۰	۳۲	۷۲۴

* کدهای: ۰۴، ۰۵، ۰۶ و ۱۱ دروس کمبود یا جبرانی و کدهای: ۱۵ تا ۲۳ دروس اختصاصی اجباری

کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل شناسی.

** کدهای ۰۱ و ۰۲ دروس کمبود یا جبرانی پیشنهاد شده برای دکتری تخصصی (Ph.D)

هر دانشجو حداکثر ۱۲ واحد از دروس کمبود یا جبرانی را با نظر استاد راهنما و مدیر گروه انگل شناسی

و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی انتخاب می نماید.

جدول شماره ۱۳: دروس اختصاصی اجباری دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی

کد درس	نام درس	نظری		عملی		جمع		کد دروس پیش نیاز
		واحد	ساعت	واحد	ساعت	واحد	ساعت	
۰۳	هماتولوژی بالینی و تشخیصی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۱۰*
۰۴	فیزیولوژی انگل ها	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	-
۰۵	ایمونوپارازیتولوژی کاربردی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۱۶*
۰۶	هیستوپاتولوژی آلودگی های انگلی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۰۱ و * ۲۲-۱۹
۰۷	بیوشیمی پیشرفته و کاربردی در انگل شناسی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۱۱*
۰۸	تک یاخته شناسی پیشرفته کاربردی و تحقیقی	۰/۵	۸	۱/۵	۵۲	۲	۶۰	۱۹* و ۲۱*
۰۹	کرم شناسی پیشرفته کاربردی و تحقیقی	۰/۵	۸	۱/۵	۵۲	۲	۶۰	۲۰* و ۲۲*
۱۰	اصول بیوتکنولوژی و کاربرد آن در انگل شناسی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	۱۳*

۱۱	اپیدمیولوژی بالینی و تشخیصی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	*و ۱۷*
۱۲	انگل شناسی بالینی و تشخیصی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	* ۱۹-۲۲
۱۳	تاکونومی انگل ها و تکنیک های جدید در شناسائی و طبقه بندی آنها	۱/۵	۲۵	۰/۵	۱۸	۲	۴۳	* ۹ و * ۱۲ و * ۱۹-۲۲
۱۴	کارورزی	--	--	۲	۱۳۶	۲	۱۳۶	--
۱۵	پروژه و سمینار**	۲				۲		
	جمع	۱۴/۵	۲۱۱	۱۱/۵	۴۶۲	۲۶	۶۷۳	

** هر دانشجو موظف است در مراحل آموزشی و پژوهشی، موضوع های دو پروژه و دو سمینار در زمینه انگل ها و بیماری های انگلی تک یاخته ای و کرمی (هر بخش یک پروژه و یک سمینار) انتخاب و نتایج آنها را ارائه نماید.

جدول شماره ۱۴: دروس اختصاصی اختیاری دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی

پزشکی*

کد درس	نام درس	نظری		عملی		جمع		سددروس پیش نیاز
		واحد	ساعت	واحد	ساعت	واحد	ساعت	
۱۶	انگل، تغذیه و بهداشت مواد غذایی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	-
۱۷	فارماکولوژی داروهای ضد انگلی	۲	۳۴	-	-	۲	۳۴	** ۱۹-۲۲
۱۸	میکروسکپ الکترونی	۱/۵	۲۵	۰/۵	۱۸	۲	۴۳	-
۱۹	باکتری شناسی عملی****	-	-	۲	۶۸	۲	۶۸	*** (۰۷)

۲۰	قارچ شناسی پیشرفته و کاربردی	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	*** (۰۸)
۲۱	اصول حلزون شناسی و مبارزه با آنها	۱	۱۷	۱	۳۴	۲	۵۱	--
	جمع	۷/۵	۱۲۷	۴/۵	۱۵۴	۱۲	۲۸۱	

* انتخاب ۴ واحد از دروس اختصاصی اختیاری با نظر استاد راهنما و گروه آموزشی الزامی است.

** کدهای ۲۲ - ۱۹ دروس اختصاصی اجباری دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل شناسی.

*** کدهای ۰۷ و ۰۸ دروس کمبود یا جبرانی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته انگل شناسی پزشکی.

**** باکتریولوژی عملی درس اختصاصی اجباری دوره کارشناسی ارشد رشته میکروبیولوژی است.

شیوه ارزش یابی دانشجو در دروس نظری با امتحان کتبی و سوال تشریحی طرح شده توسط اساتید درس و امتحان دروس عملی با انجام تکنیک ها و روش های تشخیص آزمایشگاهی تحت نظر اساتید مربوطه انجام خواهد گرفت.

امتحان جامع: امتحان جامع دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی طبق آئین نامه دکتری تخصصی رشته های علوم پایه پزشکی پس از گذراندن امتحانات کتبی و عملی دروس دوره آموزشی و انجام پروژه و ارائه سمینار و اخذ گواهی کمک و شرکت در برنامه های آموزشی، پژوهشی و کارورزی انجام خواهد گرفت.

رساله: انتخاب موضوع رساله الزاماً باید در زمینه انگل شناسی پزشکی و بیماری های انگلی باشد و تهیه پروپوزال رساله و شروع انجام آن قبل از گذراندن امتحان جامع میتواند انجام گیرد ولی ثبت موضوع پایان نامه پس از موفقیت در امتحان جامع خواهد بود

ارزیابی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته انگل شناسی پزشکی

ارزیابی برنامه

هدف از ارزشیابی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) انگل شناسی پزشکی بررسی میزان دستیابی به اهداف مورد نظر این برنامه است.

ارزشیابی در دو مرحله انجام می گیرد:

الف - ارزشیابی تکوینی: که در مرحله اجرای برنامه توسط اعضای هیات علمی گروه انگل شناسی و اساتید مدرس و مجری برنامه، مسئولین آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه و با استفاده از نظرات و پیشنهادات دانشجویان انجام می گیرد. در مرحله ارزشیابی تکوینی قسمت های مختلف برنامه آموزشی از جمله اهداف، محتوی، استراتژی تعداد واحدها و واحدهای پیش نیاز آنها مورد بررسی قرار می گیرد. در این ارزشیابی نقاط ضعف و کمبود مشخص می شود، نظرات و پیشنهادات ارزشیابی کنندگان در جهت بهبود اجرای برنامه اعمال می گردد و در مرحله بعد در ارزشیابی تراکمی هم مورد استفاده قرار می گیرد.

ب - ارزشیابی تراکمی: اجرای این ارزشیابی در پایان یک دوره آموزشی توسط هیات ممکنه و ارزشیابی رشته انگل شناسی پزشکی و رشته های وابسته و مرتبط با توجه به نظرات و پیشنهادات اعضای هیات علمی مدرس و مجری گروه انگل شناسی، مسئولین آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی درگیر در آموزش دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D) رشته انگل شناسی پزشکی، دانشجویان و دانش آموختگان این رشته و با در نظر گرفتن شاخص های زیر انجام می گیرد.

- میزان رضایت دانشجویان

- میزان اشتغال دانش آموختگان این رشته

- میزان رضایت مسئولین و مدیران از کارآئی دانش آموختگان در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و سازمان ها و موسسات پزشکی و بهداشتی که این افراد مشغول خدمات آموزشی، پژوهشی و خدمات آزمایشگاهی میشوند .

- میزان آگاهی دانش آموختگان از اطلاعات و فن‌آوری‌های نوین و بروز در زمینه‌های تشخیص، درمان، کنترل و حذف بیماری‌های انگلی در ارزش‌یابی تراکمی میزان هر یک از شاخص‌های فوق بایستی در حد قابل قبول برای هیات ارزش‌یابی‌کننده باشد.

نحوه اجرای جزئیات انجام ارزش‌یابی برنامه دکتری تخصصی (Ph.D) انگل‌شناسی براساس ضوابط تعیین شده توسط کمیته ستادی تدوین ضوابط و چهار چوب بازنگری برنامه‌های آموزشی، معاونت آموزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، خرداد ۱۳۸۲ بعمل خواهد آمد.

ظرفیت پذیرش دانشجو

ظرفیت پذیرش دانشجوی دکترای تخصصی رشته انگل‌شناسی پزشکی در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲ در ۹ دانشگاه علوم پزشکی کشور که مجوز پذیرش دانشجو دارند به ترتیب زیر جمعاً ۲۸ نفر بوده است:

ایران (۴)- اصفهان (۳)- اهواز (۲)- تهران (بهداشت ۴)- زنجان مشترک با قزوین (۲)- شهید بهشتی (۴) شیراز (۴)- کرمان مشترک با تهران (۳)- مازندران (۲)

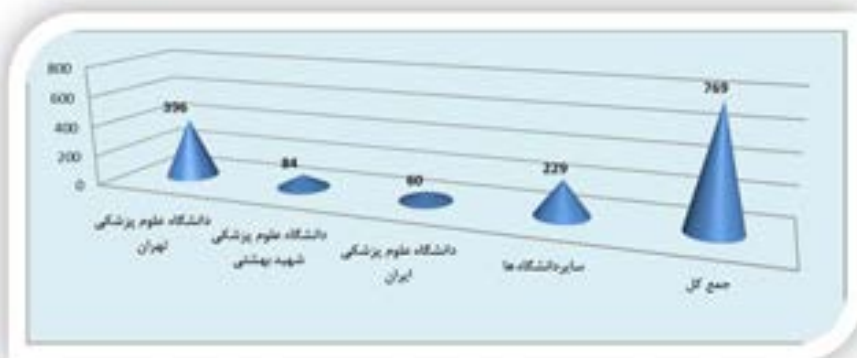
آموزش انگل‌شناسی پزشکی در دوره‌های دکترای حرفه‌ای علوم پزشکی، مامائی و

پرستاری

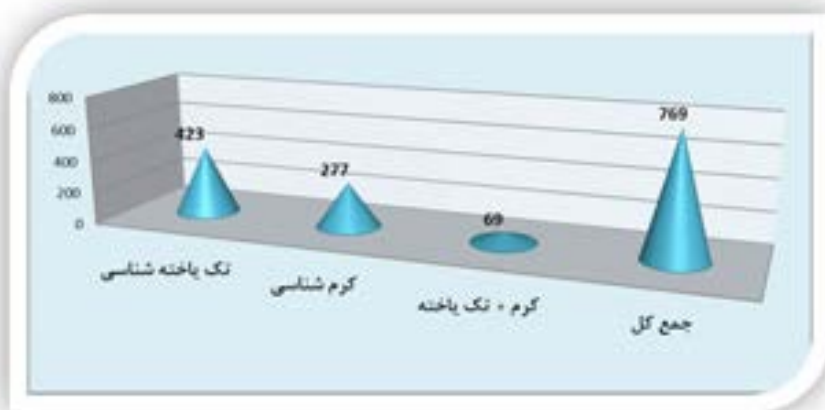
۱- در دوره‌های دکترای حرفه‌ای پزشکی و داروسازی ۴ واحد (۳ واحد نظری + ۱ واحد عملی) دروس انگل‌شناسی پزشکی شامل: تک یاخته‌شناسی، کرم‌شناسی، حشره‌شناسی و قارچ‌شناسی پزشکی تدریس میشود.

۲- در دوره‌های دکترای حرفه‌ای دندانپزشکی، مامائی و پرستاری یک واحد انگل‌شناسی پزشکی شامل: تک یاخته‌شناسی، کرم‌شناسی و قارچ‌شناسی پزشکی تدریس میگردد.

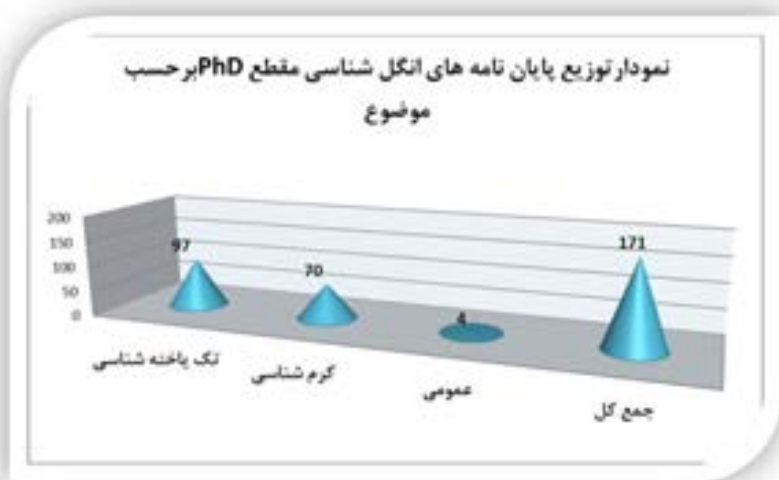
توزیع پایان نامه های انگل شناسی دفاع شده در مقاطع مختلف تحصیلی

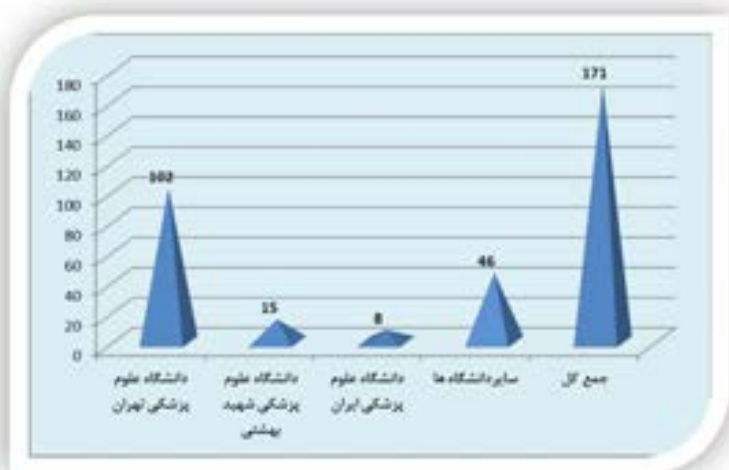
نمودار شماره ۳: توزیع پایان نامه های انگل شناسی کارشناسی ارشد برحسب دانشگاه و موسسات آموزشی محل تحصیل

نمودار شماره ۴: توزیع پایان نامه های انگل شناسی کارشناسی ارشد برحسب موضوع

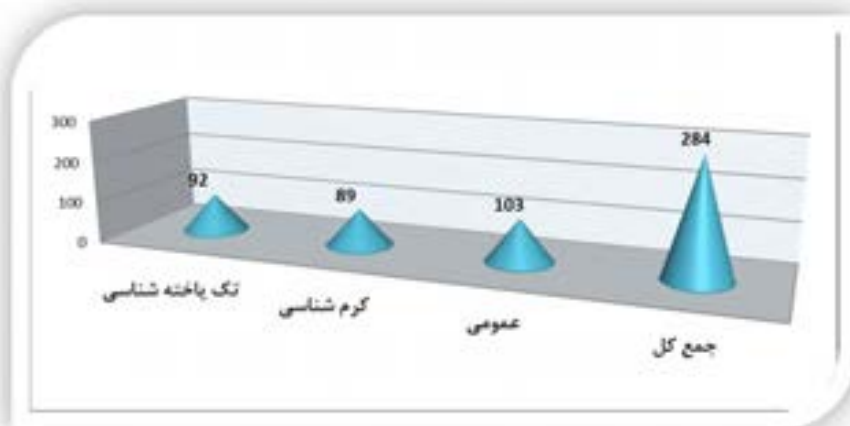

نمودار شماره ۵: نمودار توزیع فراوانی پایان نامه های انگل شناسی مقطع PhD بر حسب موضوع

نمودار شماره ۶: نمودار توزیع پایان نامه های انگل شناسی مقطع PhD بر حسب دانشگاه

نمودار شماره ۷: نمودار توزیع پایان نامه های انگل شناسی مقطع دکترای حرفه ای و MPH بر حسب موضوع

توضیح اینکه رشته های مربوط به نمودار دکترای حرفه ای و MPH شامل دکترای پزشکی، دکترای داروسازی، MPH گواهی عالی بهداشت عمومی، MPH پاتوبیولوژی و دکترای علوم آزمایشگاهی می باشد.

انتشارات در زمینه انگل شناسی و بیماری های انگلی در ایران

در جمع آوری انتشارات از نویسندگان و مولفین، از کتاب خانه های دانشگاه های علوم پزشکی و از طریق اینترنت و هر منبع دیگر که امکان داشته است استفاده شده است. امکان دارد در مواردی دسترسی به کتاب یا مقاله ای امکان پذیر نبوده و از قلم افتاده باشد. انتشارات جمع آوری شده شامل موارد زیر است:

الف - کتاب و اطلس انگل شناسی

بطور کلی ۴۲۱ کتاب شامل کتب تک یاخته شناسی ۱۲۷ جلد، کرم شناسی ۵۷ جلد، انگل شناسی عمومی ۲۱۷ جلد، اطلس ۸ جلد و متفرقه ۱۲ جلد جمع آوری شده است.

ب - نشریات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

از انتشارات فوق ۱۵۵ نشریه در زمینه بیماری های انگلی که دسترسی به آنها امکان داشته است جمع آوری شده است.

ج - مقالات فارسی

بطور کلی ۱۸۹۰ مقاله فارسی منتشر شده در مجلات معتبر داخلی از ۱۳۲۱ تا آخر سال ۱۳۹۲ جمع آوری شده است.

د - مقالات انگلیسی

تعداد ۲۶۲۰ مقاله انگلیسی منتشر شده در مجلات معتبر داخلی و خارجی از ۱۹۱۳ تا آخر سال ۲۰۱۲ جمع آوری شده است.

توزیع درصدی نشریات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی بر حسب موضوع

جدول شماره ۱۵: توزیع فراوانی و درصد نشریات شماره داردانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات

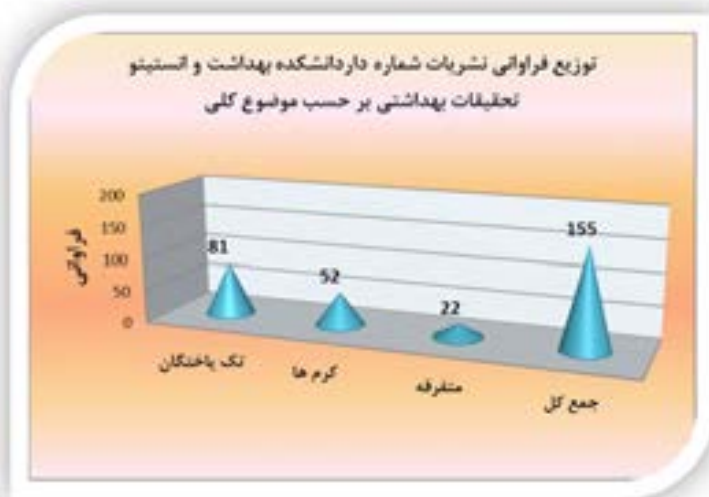
بهداشتی بر حسب موضوع از سال ۱۳۲۹ تا ۱۳۷۱

عنوان انگلی	تعداد	درصد
سایر عفونت های تک یاخته ای	۱۶	۱۰
شیستوزومیازیز	۳۰	۱۹
کرم شناسی	۲۲	۱۴
لیشمانیوز	۱۱	۷
مالاریا	۵۴	۳۵
متفرقه	۲۲	۱۴
جمع کل	۱۵۵	۱۰۰

نمودار شماره ۸: توزیع درصدی نشریات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

بر حسب موضوع

نمودار شماره ۹ : توزیع فراوانی نشریات علمی دانشکده بهداشت و استیتو تحقیقات بهداشتی

بر حسب موضوع

کتاب‌های انگل‌شناسی پزشکی منتشر شده

نگاهی اجمالی به فایل‌های مربوط به کتب منتشر شده در زمینه انگل‌شناسی نشان می‌دهد که با توجه به اینکه رشته انگل‌شناسی یکی از رشته‌های قدیمی است که قدمت آن با تاسیس دانشکده بهداشت برابر می‌کند اما کتب منتشره در این رشته می‌توانست بسیار بیشتر و متنوع‌تر باشد. در مورد کتاب‌های منتشره نکات زیر قابل توجه است.

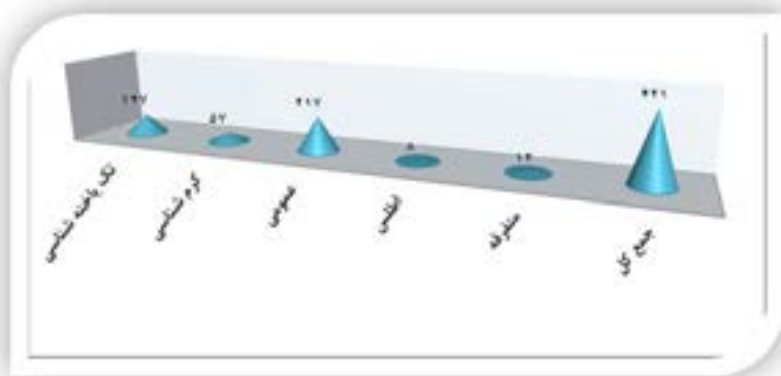
تعداد کتاب‌های عمومی انگل‌شناسی به نسبت کتاب‌های تخصصی و تک موضوعه بسیار زیاد است. به نظر می‌رسد با توجه به وجود همکاران زیادی که در یک زمینه خاص تجربه داشته و سال‌ها کار تخصصی کرده‌اند می‌توان کتاب‌های تخصصی بسیار ارزنده‌ای داشت. گاه یک کتاب مرجع در یک سال توسط چندین گروه مختلف ترجمه و چاپ شده است مثلاً کتاب انگل‌شناسی مارکل ویرایش نهم همزمان توسط چهار یا پنج گروه ترجمه و وارد بازار شده است. این موضوع علاوه بر اتلاف وقت و نیرو سبب بازاری شدن کار و ایجاد ترجمه‌های ناقص و پر اشکال می‌شود.

متأسفانه تعداد زیادی کتاب‌های تست و خودآموز و نمونه سوال در طی سال‌های اخیر و گاه زیر نظر همکاران دانشگاهی وارد عرصه شده است این کار نیز سبب می‌شود که دانشجویان رغبت کمتری به خواندن کتاب‌های رفرنس و خواندن و درک عمیق مطالب نشان دهند و بازار سودجویان رونق یابد در همه علوم کتاب‌هایی منتشر می‌شود برای عامه مردم و آشنایی آنها با موضوع آن علم. متأسفانه در رشته انگل‌شناسی بندرت می‌توان کتابی یافت که به زبان ساده و برای مردم عادی نوشته شده باشد.

جدول شماره ۱۶: لیست تعداد و درصد کتب انگل شناسی پزشکی منتشره در ایران

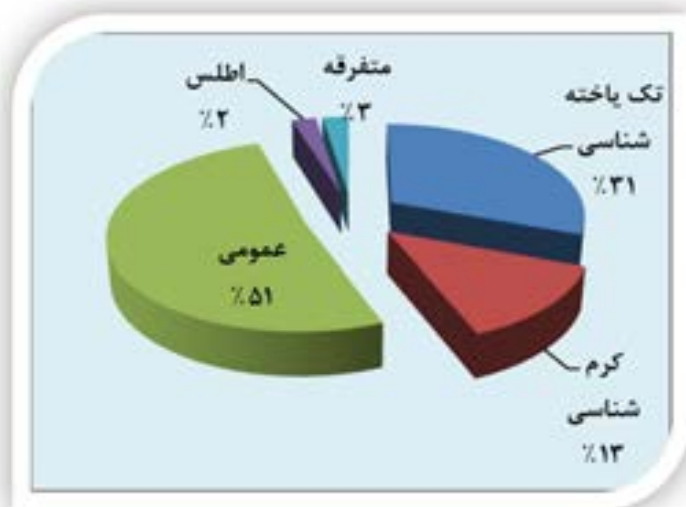
از سال ۱۳۱۵ الی ۱۳۹۲

عنوان	تعداد	درصد
تک یاخته شناسی	۱۲۷	۳۱
کرم شناسی	۵۷	۱۳
انگل شناسی عمومی	۲۱۷	۵۱
اطلس	۸	۲
متفرقه	۱۲	۳
جمع کل	۴۲۱	۱۰۰

نمودار شماره ۱۰: فراوانی توزیع کتاب های انگل شناسی پزشکی منتشر شده در ایران

سال ۱۳۱۵-۱۳۹۲

نمودار شماره ۱۱: درصد توزیع کتاب های انگل شناسی پزشکی منتشر شده در ایران - سال

۱۳۹۲-۱۳۱۵

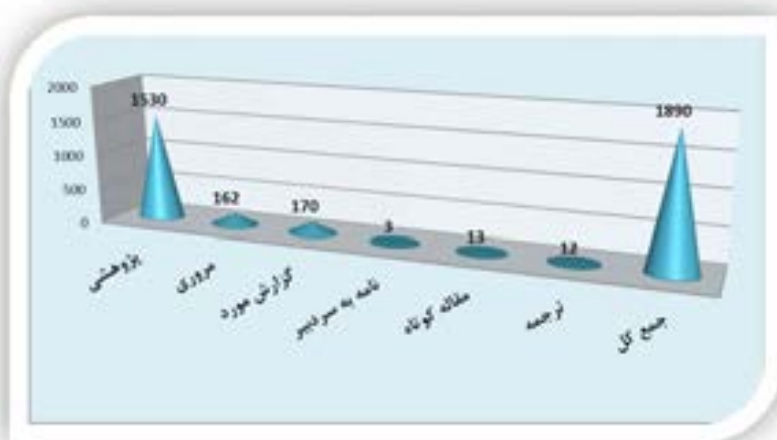
فعالیت‌های پژوهشی در زمینه انگل شناسی پزشکی در ایران

مقالات منتشر شده در زمینه انگل شناسی در مجلات معتبر

الف: مقالات فارسی

جدول شماره ۱۷: توزیع فراوانی مقالات فارسی انگل شناسی برحسب نوع مقاله: ۱۳۹۲-۱۳۲۱

نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۱۵۳۰	۸۱
مروری	۱۶۲	۸
گزارش مورد	۱۷۰	۹
نامه به سردبیر	۳	۰
مقاله کوتاه	۱۳	۱
ترجمه	۱۲	۱
جمع کل	۱۸۹۰	۱۰۰

نمودار شماره ۱۲: توزیع فراوانی مقالات فارسی انگل شناسی برحسب نوع مقاله: ۱۳۹۲-۱۳۲۱

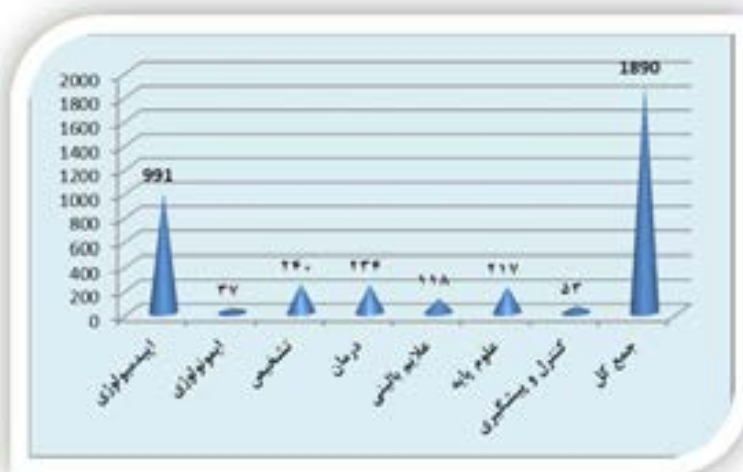
جدول شماره ۱۸: توزیع مقالات فارسی انگل شناسی پزشکی براساس تقسیم بندی موضوعی از سال

۱۳۹۲ تا ۱۳۲۱

موضوع	تعداد	درصد
اپیدمیولوژی	۹۹۱	۵۳
ایمونولوژی	۳۷	۲
تشخیص	۲۴۰	۱۳
درمان	۲۳۴	۱۲
علامه بالینی	۱۱۸	۶
علوم پایه	۲۱۷	۱۱
کنترل و پیشگیری	۵۳	۳
جمع کل	۱۸۹۰	۱۰۰

نمودار شماره ۱۳: توزیع مقالات فارسی انگل شناسی پزشکی براساس تقسیم بندی موضوعی از سال

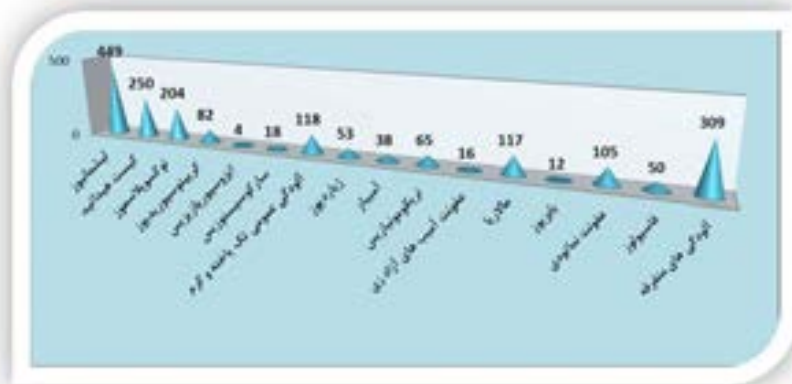
۱۳۹۲ تا ۱۳۲۱

جدول شماره ۱۹ : توزیع فراوانی مقالات فارسی انگل شناسی برحسب عفونت های انگلی از سال

۱۳۹۲ تا ۱۳۲۱

عفونت انگلی	تعداد	درصد
لیشمانیوز	۴۴۹	۲۴
کیست هیداتید	۲۵۰	۱۳
توکسوپلاسموز	۲۰۴	۱۱
کریپتوسپوریديوز	۸۲	۴
ایزوسپوریازیس	۴	۰
سارکوسیتوزیس	۱۸	۱
آلودگی تک یاخته ای و کرمی	۱۱۸	۶
ژیاودیوز	۵۳	۳
آمیباز	۳۸	۲
تریکومونیازیس	۶۵	۳
عفونت آمیب های آزاد زی	۱۶	۱
مالاریا	۱۱۷	۶
بازیوز	۱۲	۱
عفونت نماتودی	۱۰۵	۶
فاسیولوز	۵۰	۳
آلودگی های متفرقه	۳۰۹	۱۶
جمع کل	۱۸۹۰	۱۰۰

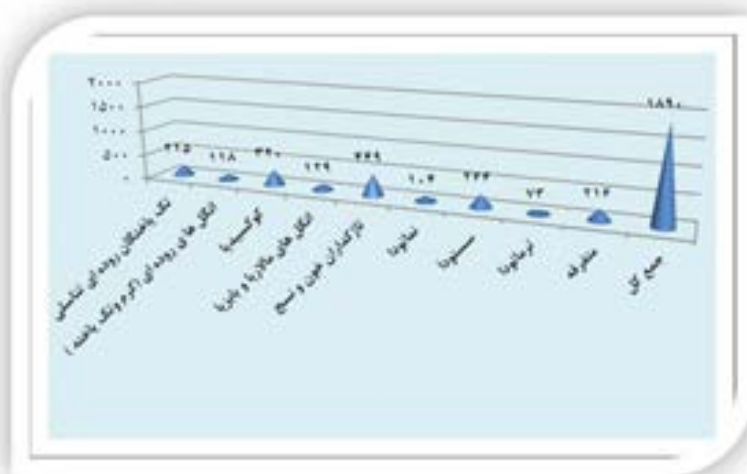

نمودار شماره ۱۴: توزیع فراوانی مقالات فارسی انگل شناسی برحسب عفونت های انگلی از سال

۱۳۲۱ تا ۱۳۹۲

جدول شماره ۲۰: توزیع مقالات فارسی انگل شناسی برحسب نوع انگل: از سال ۱۳۲۱ تا ۱۳۹۲

انگل	تعداد	درصد
تک یا ختگان روده ای تناسلی	۲۱۵	۱۱
انگل های روده ای (کرم و تک یا خت)	۱۱۸	۶
کوکسیدیا	۳۲۰	۱۷
انگل های مالاریا و بابزیا	۱۲۹	۷
تاژ کداران خون و نسج	۴۴۹	۲۴
نماتودا	۱۰۴	۶
سستودا	۲۶۶	۱۴
ترماتودا	۷۳	۴
متفرقه	۲۱۶	۱۱
جمع کل	۱۸۹۰	۱۰۰

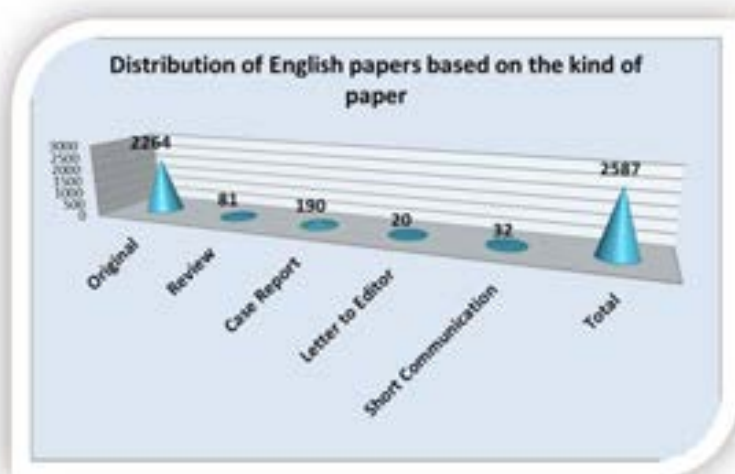

نمودار شماره ۱۵: توزیع مقالات فارسی انگل شناسی برحسب نوع انگل از سال ۱۳۲۱ تا ۱۳۹۲

ب: مقالات انگلیسی

جدول شماره ۲۱: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی برحسب نوع مقاله ۲۰۱۲-۱۹۱۳

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۲۲۶۴	۸۸
Review	۷۹	۳
Case Report	۱۹۱	۷
Letter to Editor	۲۱	۱
Short Communication	۳۲	۱
Total	۲۵۸۷	۱۰۰

نمودار شماره ۱۶: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی بر حسب نوع مقاله ۲۰۱۲-۱۹۱۳

جدول شماره ۲۲: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی بر حسب عفونت انگلی ۲۰۱۲-۱۹۱۳

عفونت انگلی	تعداد	Babesia	۱۹
Trypanosomiasis	۱۵	Anopheles	۷۷
Leishmaniasis	۸۹۴	Nematodes	۱۵۲
Hydatidosis	۳۰۹	Fasciolosis	۸۸
Taeniasis	۱۳	Schistosomiasis	۵۵
Crptosporidiosis	۶۳	Malacology	۴۱
Neosporiasis	۱۳	Miscelaneous	۱۰۲
Sarcocystosis	۱۹	Total	۲۵۸۷
Toxoplasmosis	۱۸۲		
Animal Inte. Parasites	۴۵		

جدول شماره ۲۳: روند چاپ مقالات انگلیسی انگل شناسی برحسب سال انتشار از سال ۱۹۱۳ تا ۲۰۱۲

تعداد	سال	۱۱	۱۹۶۶	۲۲	۱۹۸۷	۱۷۴	۲۰۰۸
۱	۱۹۱۳	۲۷	۱۹۶۷	۱۴	۱۹۸۸	۱۶۴	۲۰۰۹
۱	۱۹۴۲	۲۷	۱۹۶۸	۱۱	۱۹۸۹	۲۲۱	۲۰۱۰
۱	۱۹۴۵	۱۷	۱۹۶۹	۲۵	۱۹۹۰	۲۵۲	۲۰۱۱
۲	۱۹۴۶	۱۸	۱۹۷۰	۱۳	۱۹۹۱	۲۳۰	۲۰۱۲
۱	۱۹۴۷	۲۸	۱۹۷۱	۲۱	۱۹۹۲		
۲	۱۹۴۸	۲۹	۱۹۷۲	۲۷	۱۹۹۳		
۲	۱۹۵۰	۳۴	۱۹۷۳	۲۸	۱۹۹۴		
۲	۱۹۵۱	۳۱	۱۹۷۴	۳۱	۱۹۹۵		
۲	۱۹۵۲	۲۳	۱۹۷۵	۳۵	۱۹۹۶		
۴	۱۹۵۳	۳۶	۱۹۷۶	۳۸	۱۹۹۷		
۱	۱۹۵۵	۳۸	۱۹۷۷	۴۷	۱۹۹۸		
۳	۱۹۵۶	۳۱	۱۹۷۸	۲۵	۱۹۹۹		
۱	۱۹۵۸	۲۴	۱۹۷۹	۳۲	۲۰۰۰		
۲	۱۹۵۹	۱۵	۱۹۸۰	۴۲	۲۰۰۱		
۳	۱۹۶۰	۱۸	۱۹۸۱	۵۶	۲۰۰۲		
۷	۱۹۶۱	۲۰	۱۹۸۲	۷۴	۲۰۰۳		
۲	۱۹۶۲	۱۴	۱۹۸۳	۹۰	۲۰۰۴		
۵	۱۹۶۳	۱۷	۱۹۸۴	۸۹	۲۰۰۵		
۵	۱۹۶۴	۱۲	۱۹۸۵	۱۳۷	۲۰۰۶		
۳	۱۹۶۵	۲۲	۱۹۸۶	۱۴۷	۲۰۰۷		

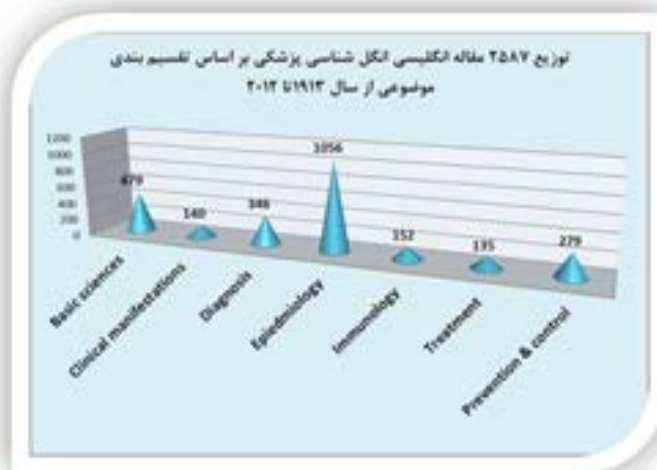
نمودار شماره ۱۸: روند انتشار مقالات انگلیسی انگل شناسی بر حسب سال انتشار از سال ۱۹۱۳ تا ۲۰۱۲

جدول شماره ۲۴: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی پزشکی بر اساس تقسیم بندی موضوعی از سال

۱۹۱۳ تا ۲۰۱۲

موضوع	درصد	تعداد
Basic sciences	۱۸	۴۷۹
Clinical symptoms	۵	۱۴۰
Diagnosis	۱۳	۳۴۶
Epidemiology	۴۱	۱۰۵۶
Immunology	۶	۱۵۲
Treatment	۱۱	۲۷۹
Prevention & control	۵	۱۳۵
Total	۱۰۰	۲۵۸۷

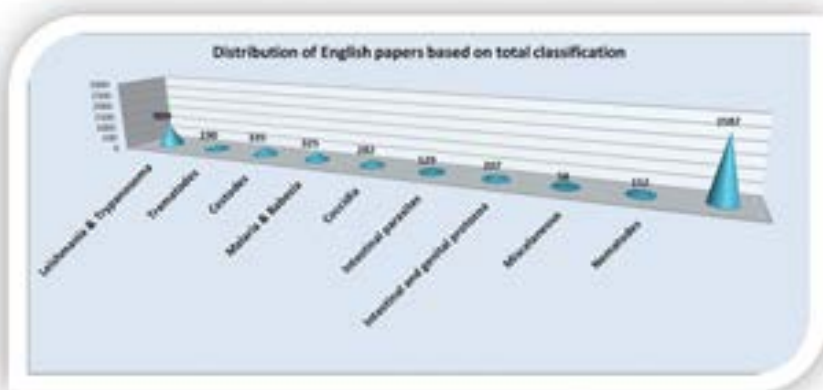
نمودار شماره ۱۹: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی پزشکی بر اساس تقسیم بندی موضوعی از سال

۱۹۱۳ تا ۲۰۱۲

جدول شماره ۲۵: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی بر حسب عامل انگلی از سال ۱۹۱۳ تا ۲۰۱۲

نوع انگل	تعداد
Intestinal and genital protozoa	۲۰۷
Intestinal parasites	۱۲۹
Coccidia	۲۸۲
Malaria & Babesia	۳۲۵
Leishmania & Trypanosoma	۹۰۹
Nematodes	۱۵۲
Cestodes	۳۳۵
Trematodes	۱۹۰
Miscellaneous	۵۸
Total	۲۵۸۷

نمودار شماره ۲۰: توزیع مقالات انگلیسی انگل شناسی برحسب عامل انگلی از سال ۱۹۱۳ تا ۲۰۱۲

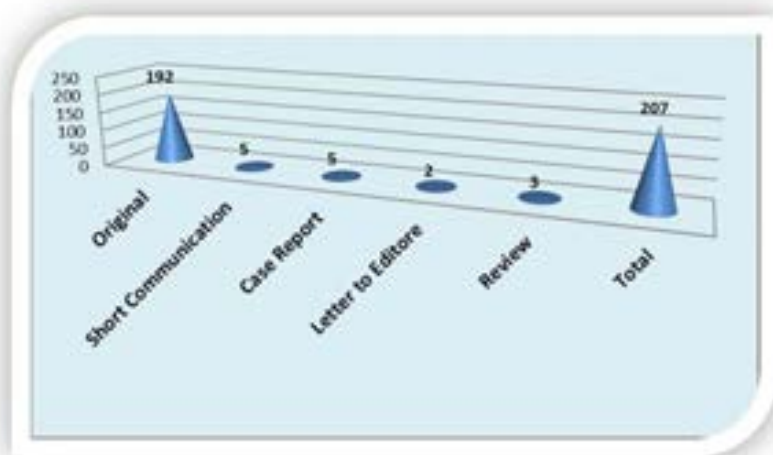
توزیع فراوانی مقالات انگلیسی و فارسی براساس نوع انگل

۱- تک یا ختگان دستگاه گوارش و تناسلی

جدول شماره ۲۶: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های تک یا ختگان دستگاه گوارش و

تناسلی بر حسب نوع مقاله: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

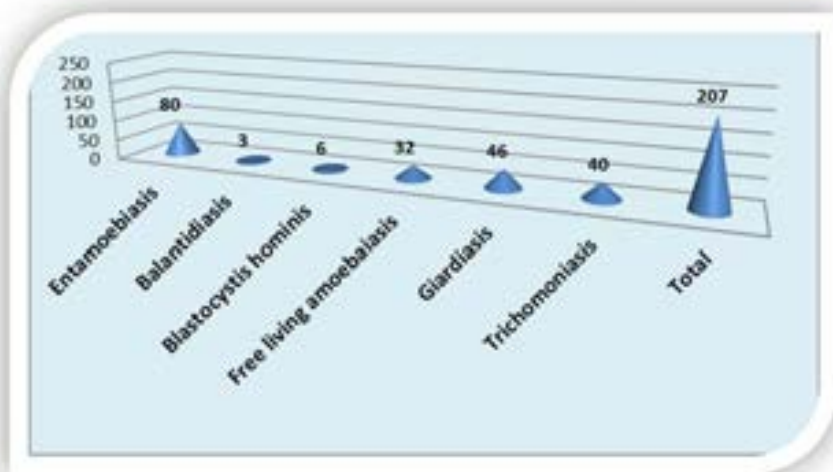
نوع مقاله	تعداد	درصد
Original Article	۱۹۲	۹۴
Short Communication	۵	۲
Case Report	۵	۲
Letter to Editore	۲	۱
Review Article	۳	۱
Total	۲۰۷	۱۰۰

نمودار شماره ۲۱: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های تک‌یاختگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع مقاله: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

جدول شماره ۲۷: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های تک‌یاختگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع عفونت: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

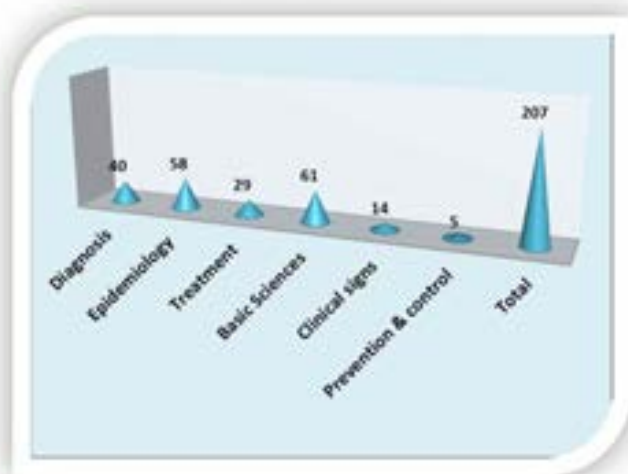
نوع عفونت	تعداد	درصد
Entamoebiasis	۸۰	۳۹
Balantidiasis	۳	۱
Blastocystis hominis	۶	۳
Free living amoebiasis	۳۲	۱۶
Giardiasis	۴۶	۲۲
Trichomoniasis	۴۰	۱۹
Total	۲۰۷	۱۰۰

نمودار شماره ۲۲: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های تک یاخته گان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع عفونت: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

جدول شماره ۲۸: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های تک یاخته گان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب موضوع: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

موضوع	تعداد	درصد
Diagnosis	۴۰	۱۹
Epidemiology	۵۸	۲۸
Treatment	۲۹	۱۴
Basic Sciences	۶۱	۳۰
Clinical signs	۱۴	۷
Prevention & control	۵	۲
Total	۲۰۷	۱۰۰

نمودار شماره ۲۳: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های تک یا خستگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب موضوع: ۲۰۱۲-۱۹۶۱

جدول شماره ۲۹: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های تک یا خستگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۴۱

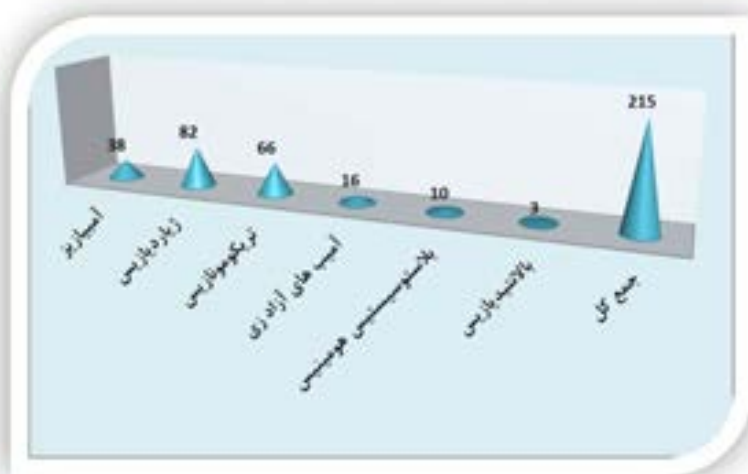
نوع مقاله	تعداد	درصد
مروری	۲۵	۱۲
پژوهشی	۱۸۱	۸۳
نامه به سردبیر	۱	۱
گزارش مورد	۸	۴
جمع کل	۲۱۵	۱۰۰

نمودار شماره ۲۴: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های تک یا خستگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۴۱

جدول شماره ۳۰: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های تک یا خستگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع عفونت: ۱۳۹۱-۱۳۴۱

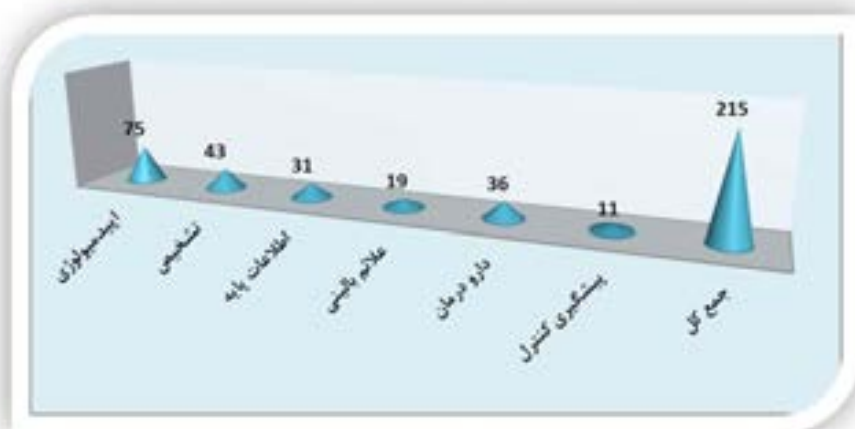
نوع عفونت	تعداد	درصد
آمیبیازیس	۳۸	۱۸
ژیاردیازیس	۸۲	۳۸
تریکومونازیس	۶۶	۳۱
آمیب‌های آزاد زی	۱۶	۷
بلاستوسیتیس هومینیس	۱۰	۵
بالانتیدیازیس	۳	۱
جمع کل	۲۱۵	۱۰۰

نمودار شماره ۲۵: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های تک‌یاختگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب نوع عفونت: ۱۳۹۱-۱۳۴۱

جدول شماره ۳۱: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های تک‌یاختگان دستگاه گوارش و تناسلی بر حسب موضوع: ۱۳۹۱-۱۳۴۱

موضوع	تعداد	درصد
اپیدمیولوژی	۷۵	۳۵
تشخیص	۴۳	۲۰
اطلاعات پایه	۳۱	۱۴
علائم بالینی	۱۹	۹
دارو درمان	۳۶	۱۷
پیشگیری کنترل	۱۱	۵
جمع کل	۲۱۵	۱۰۰

نمودار شماره ۲۶: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های تک‌یاختگان دستگاه گوارش و

تناسلی بر حسب موضوع: ۱۳۹۱-۱۳۴۱

تفسیر: در زمینه مقالات منتشره خصوصاً در قسمت انگل‌های روده‌ای کارهای ارزشمندی انجام شده است اما قسمت اعظمی از مقالات به کارهای اپیدمیولوژی اختصاص یافته است خصوصاً مقالات مربوط به دو دهه قبل اکثراً تعیین شیوع است. همچنین مقالات غیر اپیدمیولوژی نیز کمتر کاربردی و حلال مشکلات مملکت است اگر چه کارهایی نظیر بررسی ژن‌های مختلف با ارزش است اما نباید پژوهش‌های تمام محققین در این زمینه متمرکز شوند.

در سال‌های قبل از انقلاب مقالات زیادی در مورد تاثیر داروها بر انگل‌های مختلف وجود دارد این مقالات اکنون بسیار کمتر است واکثراً محدود به بررسی اثر گیاهان دارویی شده است.

در مورد انگل‌هایی که تشخیص دشوارتری دارند یا کمتر در دسترس هستند کار کمتری صورت پذیرفته است و نیاز به تحقیق در این زمینه بیشتر است.

همچنین مطالعات تاکسونمی و فیلوژنی نسبت به سایر مطالعات کمتر صورت گرفته است.

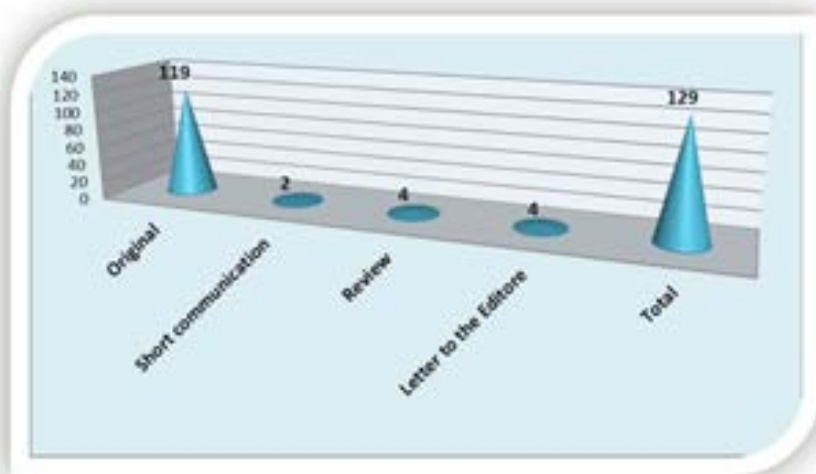

۲- انگل‌های روده‌ای (تک یاخته‌ها و کرم‌ها)

جدول شماره ۳۲: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های روده‌ای

(تک یاخته‌ها و کرم‌ها) بر حسب نوع مقاله: ۱۹۵۹-۲۰۱۲

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۱۱۹	۹۲
Short communication	۲	۲
Review	۴	۳
Letter to the Editore	۴	۳
Total	۱۲۹	۱۰۰

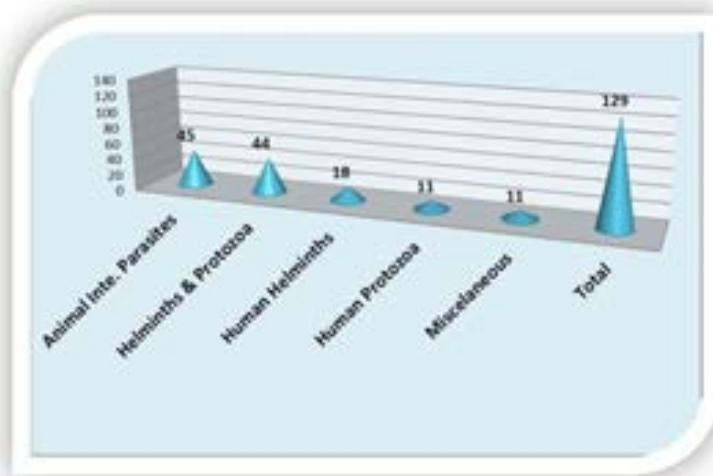
نمودار شماره ۲۷: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های روده‌ای (تک یاخته‌ها و کرم‌ها)

بر حسب نوع مقاله: ۱۹۵۹-۲۰۱۲

جدول شماره ۳۳: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های روده ای (تک یاخته ها و کرم ها)

بر حسب نوع انگل : ۱۹۵۹-۲۰۱۲

نوع انگل	تعداد	درصد
Animal Inte. Parasites	۴۵	۳۵
Helminths & Protozoa	۴۴	۳۴
Human Helminths	۱۸	۱۴
Human Protozoa	۱۱	۸
Miscellaneous	۱۱	۹
Total	۱۲۹	۱۰۰

نمودار شماره ۲۸: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های روده ای (تک یاخته ها و کرم ها)

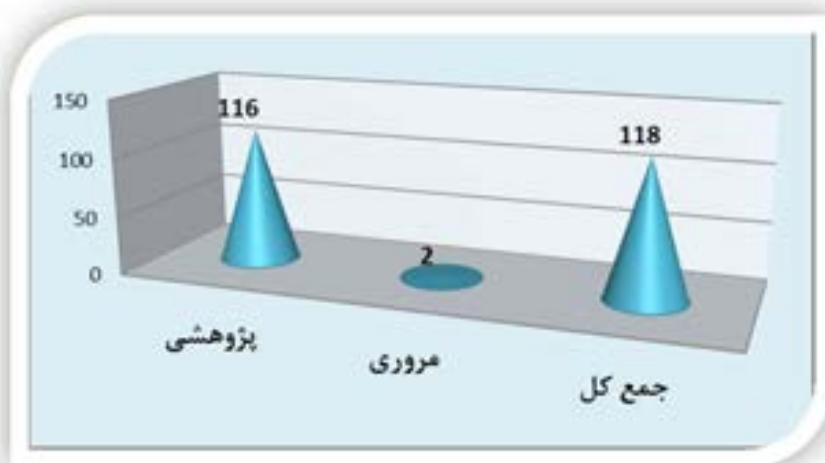
بر حسب نوع انگل : ۱۹۵۹-۲۰۱۲

مقالات فارسی

جدول شماره ۳۴: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های روده ای (تک یاخته ها و کرم ها)

بر حسب نوع مقاله : ۱۹۵۹-۲۰۱۲

نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۱۱۶	۹۹
مروری	۲	۱
جمع کل	۱۱۸	۱۰۰

نمودار شماره ۲۹: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های روده ای (تک یاخته ها و کرم ها)

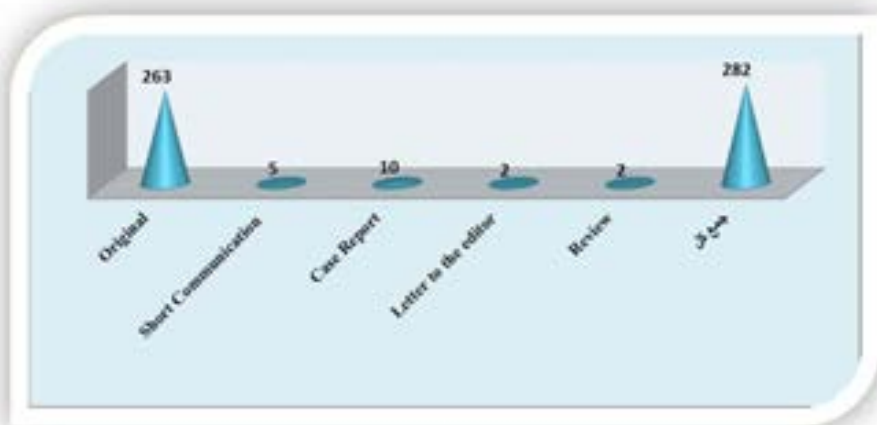
بر حسب نوع مقاله : ۱۹۵۹-۲۰۱۲

۳- توکسوپلازما و سایر کوکسیدیا

جدول شماره ۳۵: توزیع فراوانی و درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های خانواده توکسوپلازما

و سایر کوکسیدیا بر حسب نوع مقاله: ۲۰۱۲-۱۹۸۴

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۲۶۳	۹۳
Short Communication	۵	۲
Case Report	۱۰	۳
Letter to the editor	۲	۱
Review	۲	۱
جمع کل	۲۸۲	۱۰۰

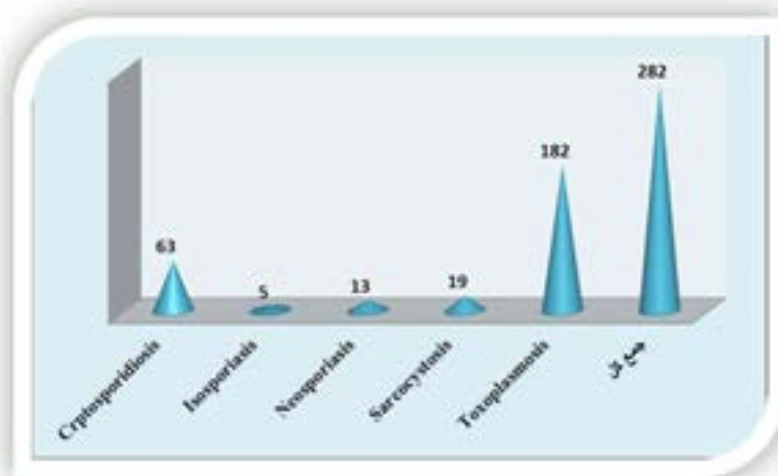
نمودار شماره ۳۰: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و

سایر کوکسیدیا بر حسب نوع مقاله: ۲۰۱۲-۱۹۸۴

جدول شماره ۳۶: توزیع فراوانی و درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و

سایر کوکسیدیا بر حسب نوع عفونت : ۱۹۸۴-۲۰۱۲

نوع عفونت	تعداد	درصد
Crptosporidiosis	۶۳	۲۲
Isosporiasis	۵	۲
Neosporiasis	۱۳	۵
Sarcocystosis	۱۹	۷
Toxoplasmosis	۱۸۲	۶۴
جمع کل	۲۸۲	۱۰۰

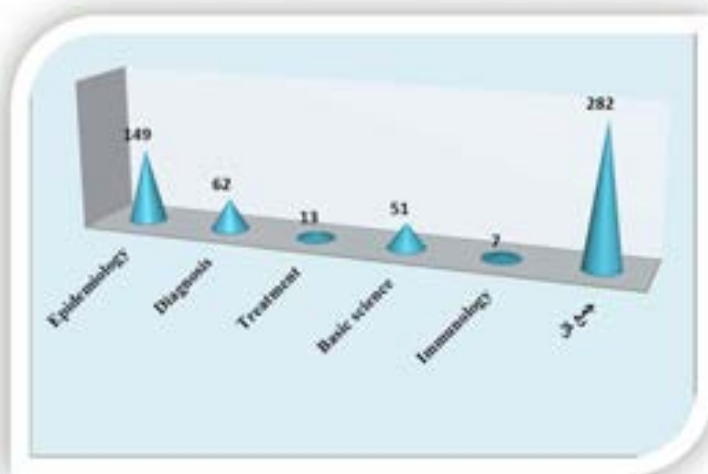
نمودار شماره ۳۱: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و سایر کوکسیدیا

بر حسب نوع عفونت : ۱۹۸۴-۲۰۱۲

جدول شماره ۳۷: توزیع فراوانی و درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و

سایر کوکسیدیا تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۸۴-۲۰۱۲

موضوع	فراوانی	درصد
Epidemiology	۱۴۹	۵۴
Diagnosis	۶۲	۲۲
Treatment	۱۳	۳
Basic science	۵۱	۱۹
Immunology	۷	۲
جمع کل	۲۸۲	۱۰۰

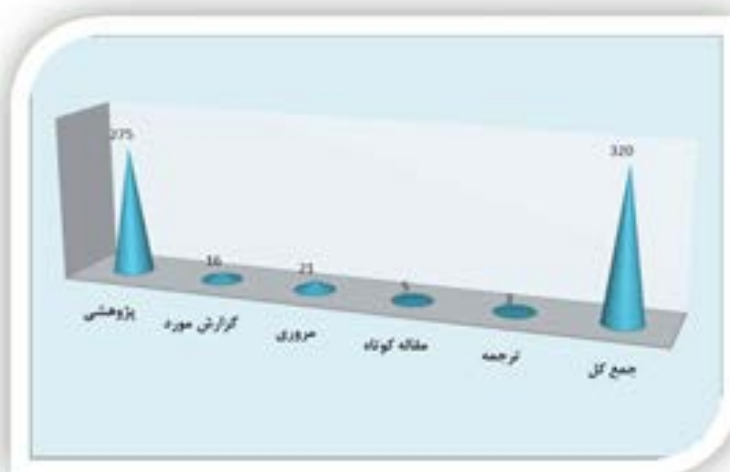
نمودار شماره ۳۲: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و سایر کوکسیدیا

تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۸۴-۲۰۱۲

جدول شماره ۳۸: توزیع فراوانی و درصد مقالات فارسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و

سایر کوکسیدیا بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۵۴

نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۲۷۵	۸۶
گزارش مورد	۱۶	۵
مروری	۲۱	۶
مقاله کوتاه	۵	۲
ترجمه	۳	۱
جمع کل	۳۲۰	۱۰۰

نمودار شماره ۳۳: نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و

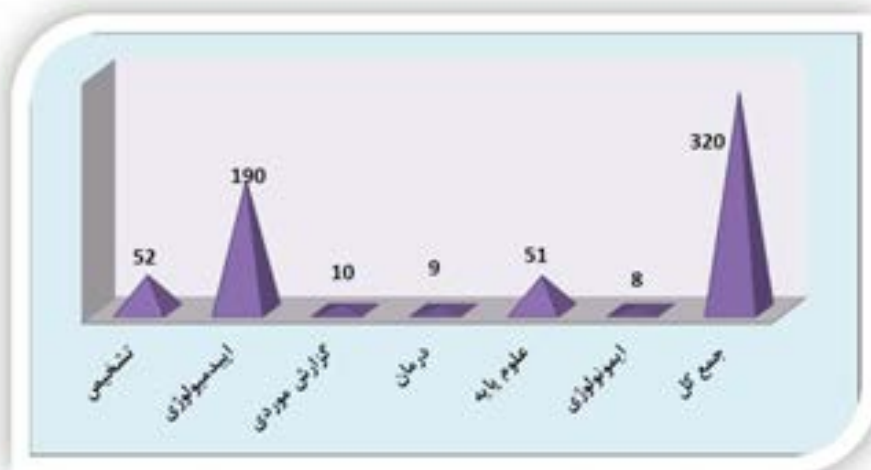
سایر کوکسیدیا بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۵۴

جدول شماره ۴۰: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما، سایر کوکسیدیا و میکروسپورا بر حسب تقسیم بندی موضوعی مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۵۴

موضوع	تعداد	درصد
تشخیص	۵۲	۱۶
اپیدمیولوژی	۱۹۰	۵۹
گزارش موردی	۱۰	۳
درمان	۹	۳
علوم پایه	۵۱	۱۶
ایمونولوژی	۸	۳
جمع کل	۳۲۰	۱۰۰

نمودار شماره ۳۵: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های توکسوپلازما و سایر کوکسیدیا بر حسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۳۹۱-۱۳۵۴

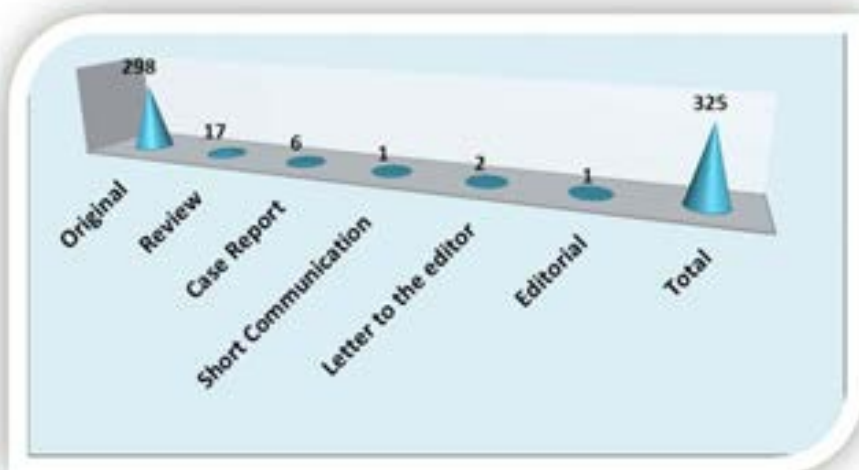
انتشار مقالات مربوط به توکسوپلازما و سایر کوکسیدیا در ایران از سال ۱۳۵۴ شروع شده است واکثرا در زمینه بررسی اپیدمیولوژی توکسوپلازموزوتا حدی کریپتوسپوریدیازیس و تشخیص آزمایشگاهی و انگل شناسی آنها بوده است. اکثر این انگل ها با شیوع بیماری ایدز تحت عنوان انگل های نو پدید و باز پدید اهمیت بهداشتی قابل ملاحظه ای پیدا کرده اند. امید میرود در آینده بررسی های بیشتری در مورد آنها در ایران انجام گیرد.

۴- انگل های مالاریا و بابزیا

جدول شماره ۴۱: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا

بر حسب نوع مقاله: ۱۹۴۸-۲۰۱۲

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۲۹۸	۹۰
Review	۱۷	۵
Case Report	۶	۲
Short Communication	۱	۱
Letter to the editor	۲	۱
Editorial	۱	۱
Total	۳۲۵	۱۰۰

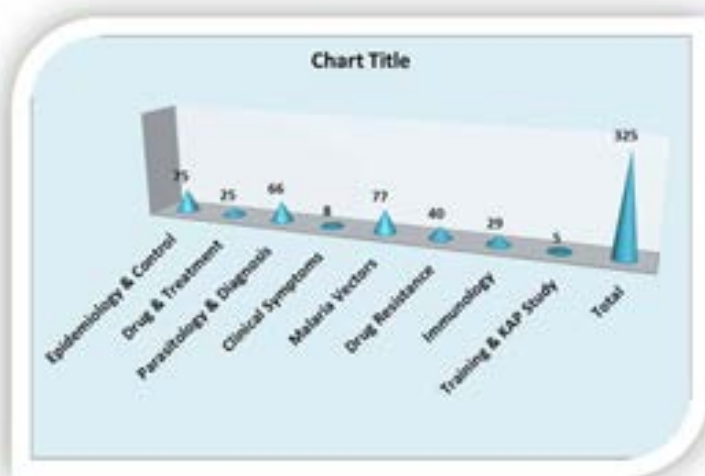
نمودار شماره ۳۶: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا

بر حسب نوع مقاله ۲۰۱۲-۱۹۴۸

جدول شماره ۴۲: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا بر حسب

تقسیم بندی موضوعی: ۲۰۱۲-۱۹۴۸

موضوع	تعداد	درصد
Epidemiology & Control	۷۵	۲۳
Drug & Treatment	۲۵	۸
Parasitology & Diagnosis	۶۶	۲۰
Clinical Symptoms	۸	۲
Malaria Vectors	۷۷	۲۴
Drug Resistance	۴۰	۱۲
Immunology	۲۹	۹
Training & KAP Study	۵	۲
Total	۳۲۵	۱۰۰

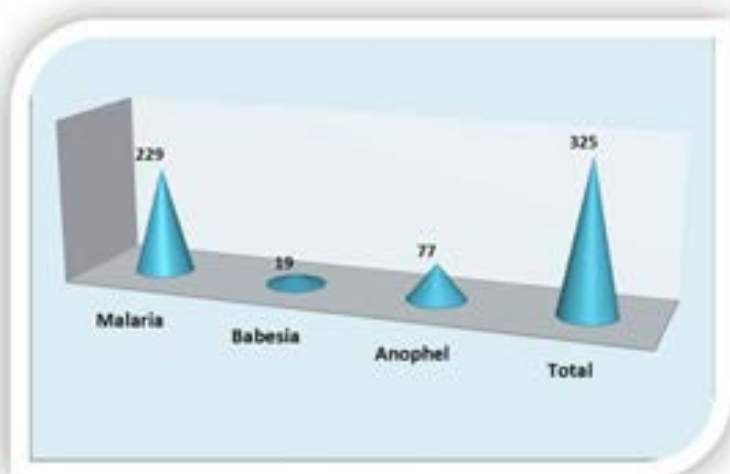
نمودار شماره ۳۷: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های مالاریا و بابزیا بر حسب

تقسیم‌بندی موضوعی: ۱۹۴۸-۲۰۱۲

جدول شماره ۴۳: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های مالاریا و بابزیا

بر حسب نوع بیماری و ناقل: ۱۹۴۸-۲۰۱۲

نوع بیماری و ناقل	تعداد	درصد
Malaria	۲۲۹	۷۰
Babesios	۱۹	۶
Anophel	۷۷	۲۴
Total	۳۲۵	۱۰۰

نمودار شماره ۳۸: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا

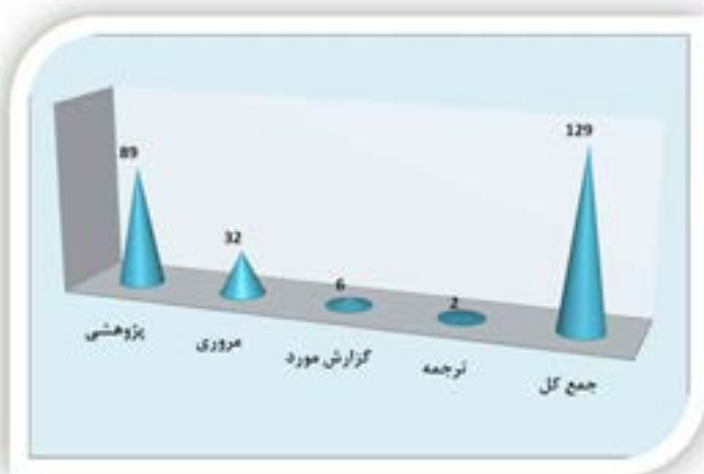
بر حسب نوع بیماری و ناقل: ۲۰۱۲-۱۹۴۸

مقالات فارسی انگل های مالاریا و بابزیا

جدول شماره ۴۴: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا

بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۰-۱۳۲۳

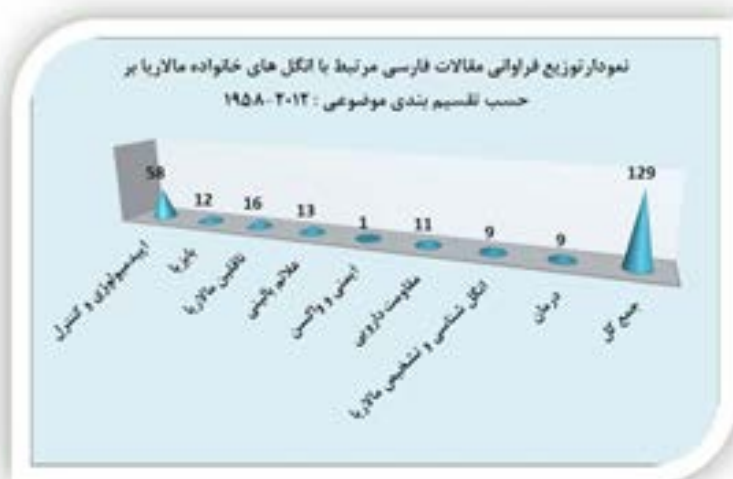
نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۸۹	۶۹
مروری	۳۲	۲۵
گزارش مورد	۶	۵
ترجمه	۲	۱
جمع کل	۱۲۹	۱۰۰

نمودار شماره ۳۹: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا
بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۰-۱۳۲۳

جدول شماره ۴۵: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های مالاریا و بابزیا
بر حسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۳۹۰-۱۳۲۳

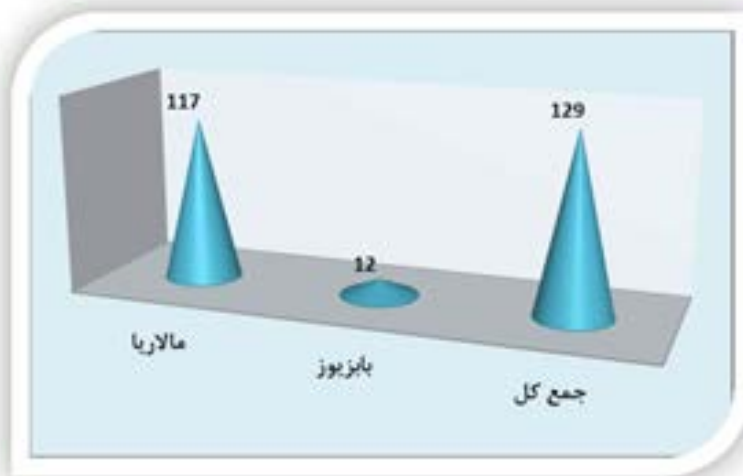
موضوع	تعداد	درصد
اپیدمیولوژی و کنترل	۵۸	۴۵
بابزیا	۱۲	۹
ناقلین مالاریا	۱۶	۱۲
علائم بالینی	۱۳	۱۰
ایمنی و واکسن	۱	۱
مقاومت دارویی	۱۱	۹
انگل شناسی و تشخیص مالاریا	۹	۷
درمان	۹	۷
جمع کل	۱۲۹	۱۰۰

نمودار شماره ۴۰: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های مالاریا و بائریا
بر حسب تقسیم بندی موضوعی : ۱۳۹۰-۱۳۲۳

جدول شماره ۴۶: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های مالاریا و بائریا
بر حسب نوع بیماری : ۱۳۹۰-۱۳۲۳

نام بیماری	تعداد	درصد
مالاریا	۱۱۷	۹۱
بائریوز	۱۲	۹
جمع کل	۱۲۹	۱۰۰

نمودار شماره ۴۱: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های مالاریا و بابزیوز

بر حسب نوع عفونت: ۱۳۹۰-۱۳۲۳

تفسیر مقالات مربوط به مالاریا و بابزیوز

شاید اولین مقاله علمی در زمینه انگل‌شناسی و بیماری‌های انگلی در ایران، مقاله بررسی وضع پارازیتولوژی و اپیدمیولوژی مالاریا در ایران در سال ۱۳۰۰ شمسی (۱۹۲۱ میلادی) باشد که توسط LN Latichev در مجله فرهنگستان علوم شوروی منتشر شده است. بعد از آن مطالعات زیادی در زمینه اپیدمیولوژی مالاریا و کنترل آن توسط محققین ایرانی و چند نفر خارجی انجام گرفته است ولی اکثر این مطالعات بصورت گزارش‌هایی مورد استفاده مجریان کنترل بیماری در ایران قرار گرفته است. و در انتشارات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی منتشر شده‌اند.

اولین بار مقاومت آنوفل استفسی ناقل مهم مالاریا در ایران نسبت به DDT از سال ۱۳۳۶ و مقاومت پلاسمودیوم فالسیپاروم نسبت به کلروکین در سال ۱۳۶۴ گزارش شده است.

در مورد واکسن در ایران کاری انجام نگرفته است و در کشورهای پیشرفته هم با وجود مطالعات زیادی که طی سال‌ها انجام گرفته است هنوز واکسنی که در کشورهایی که بیماری بشدت شیوع دارد، بتواند از ابتلاء به بیماری بطور موثری پیشگیری کند تهیه نشده است. آخرین واکسنی که توسط شرکت بریتانیایی گلاسکو اسمیت کلاین ساخته شده است. در آفریقا ابتلاء به مالاریا را در کودکان حدود یک چهارم کاهش می‌دهد.

در ایران برنامه‌های مبارزه با مالاریا که بترتیب ریشه‌کنی، کنترل و اخیراً "حذف بیماری انجام گرفته و می‌گیرد سبب کاهش موارد بیماری و محدود شدن انتقال مالاریا در استانهای جنوب شرقی کشور شده است. موارد بیماری طبق گزارش اداره مالاریا، مدیریت بیماری‌های وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۹۱ جمعا ۱۳۴۸ مورد بوده است که ۸۰۵ مورد آن وارده از کشورهای همجوار ۵۴۳ مورد بومی و اغلب از سیستان و بلوچستان گزارش شده است.

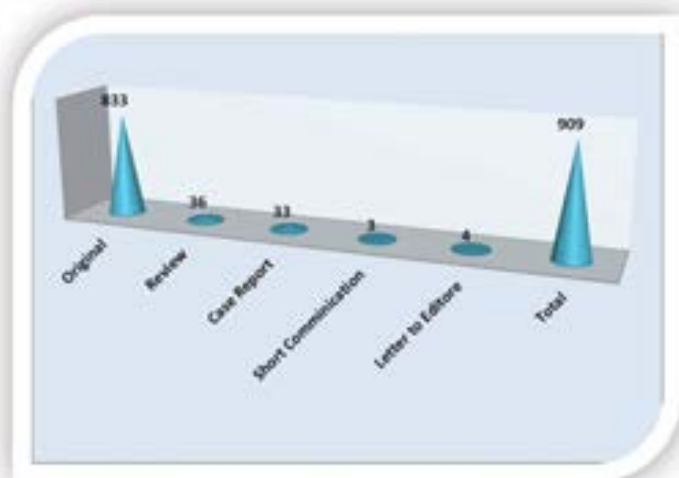
با وجود پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای که در کنترل مالاریا انجام گرفته است، اهمیت بیماری و لزوم ادامه مبارزه با آن بویژه در مرحله حذف Elimination با توجه به وضع بیماری در کشورهای شرقی همجوار همیشه باید مورد توجه مقامات اجرائی باشد. محققین هم با استفاده از فن‌آوری‌های جدید در کشف موارد عفونت بدون علائم بالینی و درمان به موقع آنها با مسئولین اجرائی در حذف کامل و یا ریشه‌کنی مالاریا در کشور همکاری نمایند. مقالات منتشر شده در زمینه‌های مختلف مالاریا نشان می‌دهد که پژوهش‌های انجام گرفته در موضوع‌های مختلف بیماری نسبتاً متناسب بوده است. لازم است از فن‌آوری‌هایی مانند روش‌های مولکولی در جهت رفع مسائل و مشکلات مالاریا وسایر بیماری‌های انگلی و بررسی اپیدمیولوژی آنها استفاده شود.

۵- لیشمانیا و تریپانوزوما

جدول شماره ۴۷: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با لیشمانیا و تریپانوزوما بر حسب نوع

مقاله: ۱۹۱۳-۲۰۱۲

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۸۳۳	۹۰
Review	۳۶	۴
Case Report	۳۳	۴
Short Communication	۳	۱
Letter to Editore	۴	۱
Total	۹۰۹	۱۰۰

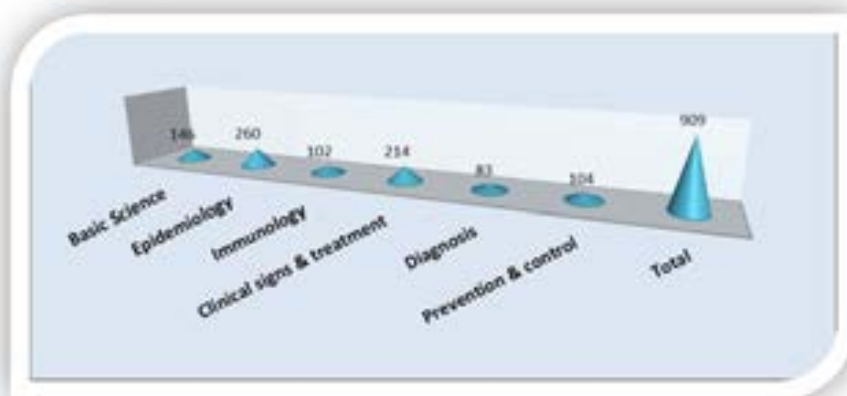
نمودار شماره ۴۲: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با لیشمانیا و تریپانوزوما

بر حسب نوع مقاله: ۱۹۱۳-۲۰۱۲

جدول شماره ۴۸: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با لیشمانیا و تریپانوزوما

برحسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۱۳-۲۰۱۲

موضوع	تعداد	درصد
Basic Science	۱۴۶	۱۶
Epidemiology	۲۶۰	۲۹
Immunology	۱۰۲	۱۱
Clinical signs & treatment	۲۱۴	۲۴
Diagnosis	۸۳	۹
Prevention & control	۱۰۴	۱۱
Total	۹۰۹	۱۰۰

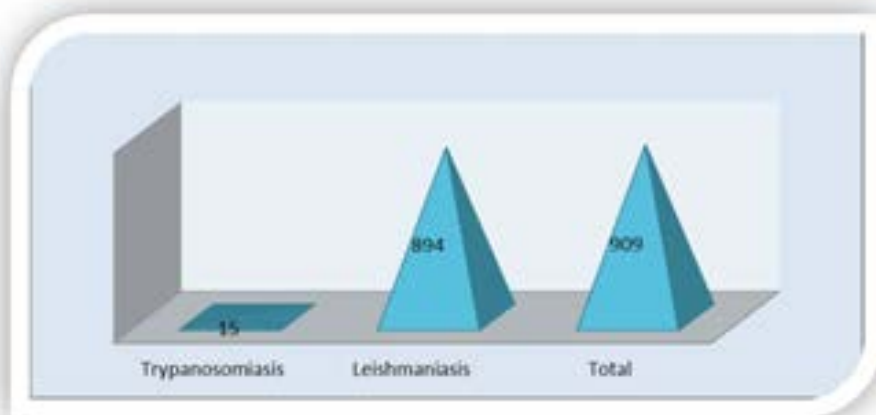
نمودار شماره ۴۳: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با لیشمانیا و تریپانوزوما

برحسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۱۳-۲۰۱۲

جدول شماره ۴۹: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با لیشمانیا و تریپانوزوما برحسب

عفونت انگلی: ۲۰۱۲-۱۹۱۳

نوع عفونت	تعداد	درصد
Trypanosomiasis	۱۵	۲
Leishmaniasis	۸۹۴	۹۸
Total	۹۰۹	۱۰۰

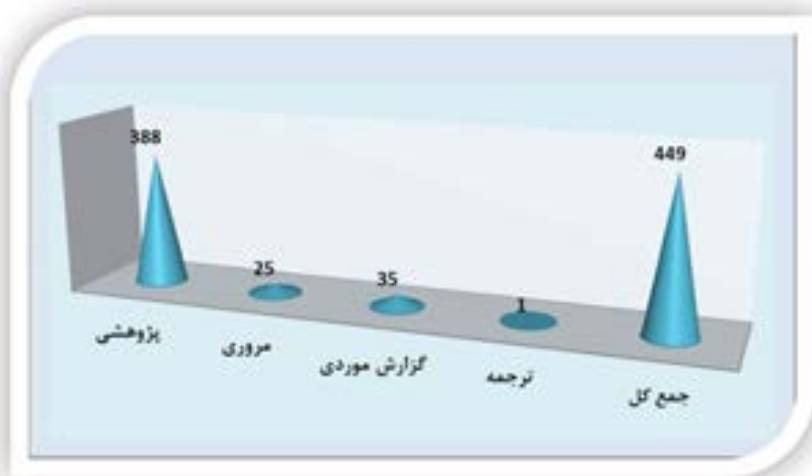
نمودار شماره ۴۴: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با لیشمانیا و تریپانوزوما

برحسب عفونت انگلی: ۲۰۱۲-۱۹۱۳

جدول شماره ۵۰: توزیع مقالات فارسی مرتبط با لیسمانیا و تریپانوزوما براساس نوع مقاله:

سال ۱۳۹۱-۱۳۲۱

نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۳۸۸	۸۶
مروری	۲۵	۶
گزارش موردی	۳۵	۸
ترجمه	۱	۰
جمع کل	۴۴۹	۱۰۰

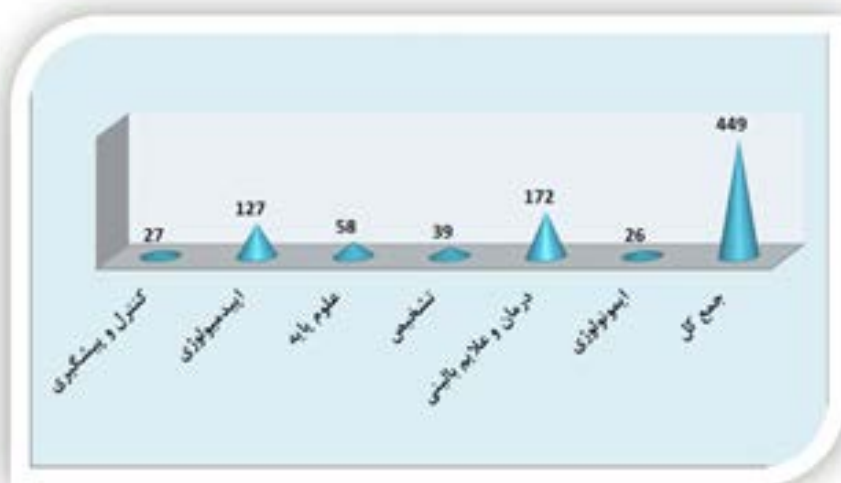
نمودار شماره ۴۵: توزیع مقالات فارسی مرتبط با لیسمانیا و تریپانوزوما براساس نوع مقاله

سال ۱۳۹۱-۱۳۲۱

جدول شماره ۵۱: توزیع مقالات فارسی مرتبط با لیثمانیا و تریپانوزوما بر حسب تقسیم بندی موضوعی:

سال ۱۳۹۱-۱۳۲۱

موضوع	تعداد	درصد
کنترل و پیشگیری	۲۷	۶
اپیدمیولوژی	۱۲۷	۲۸
علوم پایه	۵۸	۱۳
تشخیص	۳۹	۹
درمان و علایم بالینی	۱۷۲	۳۸
ایمونولوژی	۲۶	۶
جمع کل	۴۴۹	۱۰۰

نمودار شماره ۴۶: توزیع مقالات فارسی مرتبط با لیثمانیا و تریپانوزوما بر حسب تقسیم بندی موضوعی:

سال ۱۳۹۱-۱۳۲۱

تفسیر:

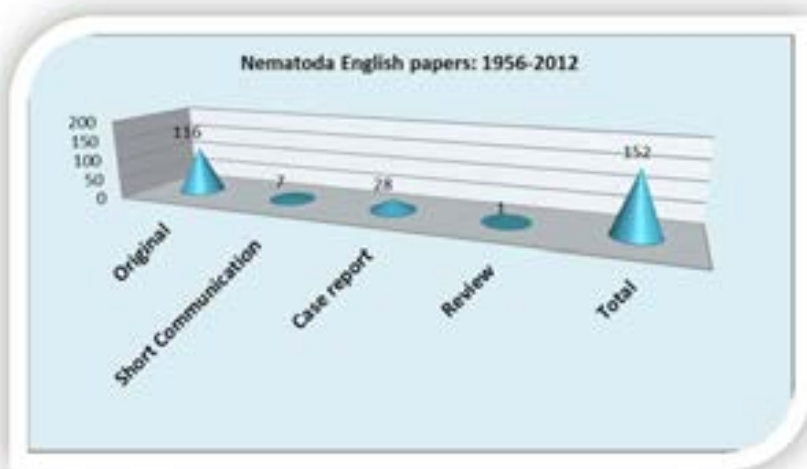
با توجه به آنکه در مجموع میزان ۳۷/۴ درصد مقالات مرتبط با لیثمانیوز مربوط به مطالعات بالینی؛ درمان و تشخیص آزمایشگاهی لیثمانیوزهای پوستی و احشائی در کشور بوده است و نیز سهم مقالات مرتبط به اپیدمیولوژی؛ کنترل و پیشگیری نیز ۳۸/۱ درصد بوده است لذا به نظر میرسد مطالعات در بخش لیثمانیوز عمدتاً بر روی موضوعات مورد نیاز مناطق مختلف کشور و عمدتاً کاربردی متمرکز بوده است فقط ۲۴/۵ درصد مقالات بر روی مطالعات علوم پایه‌ای مرتبط با انگل‌های لیثمانیا متمرکز بوده است که با توجه به شرائط و بودجه‌های پژوهشی کشورمان؛ توزیع آنها به نظر مناسب می‌رسند.

۶- نماتودها

جدول شماره ۵۲: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های نماتودها برحسب نوع مقاله:

۱۹۵۶-۲۰۱۲

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۱۱۶	۷۶
Short Communication	۷	۵
Case report	۲۸	۱۸
Review	۱	۱
Total	۱۵۲	۱۰۰

نمودار شماره ۴۷: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های نماتودها

برحسب نوع مقاله ۱۹۵۶-۲۰۱۲

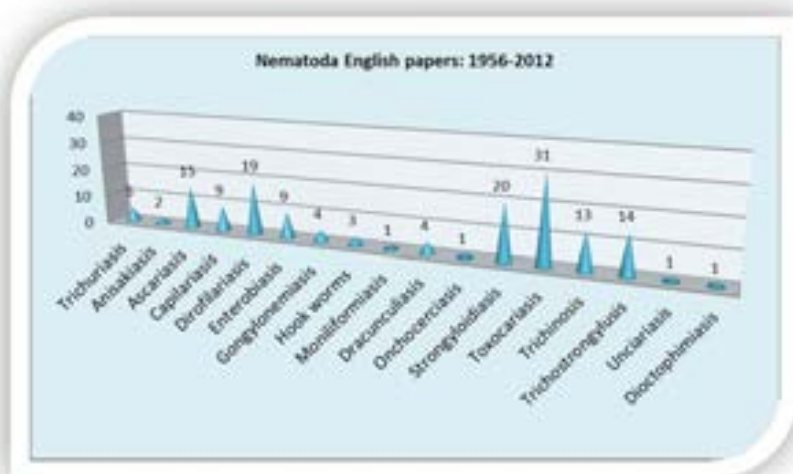
جدول شماره ۵۳: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های نماتودها

برحسب نوع عفونت: ۱۹۵۶-۲۰۱۲

نوع عفونت	تعداد	درصد
Trichuriasis	۵	۳
Anisakiasis	۲	۱
Ascariasis	۱۵	۹
Capilariasis	۹	۶
Dirofilariasis	۱۹	۱۳
Enterobiasis	۹	۶
Gongylonemiasis	۴	۳
Hook worms	۳	۲

۱	۱	Moniliformiasis
۳	۴	Dracunculiasis
۱	۱	Onchocerciasis
۱۳	۲۰	Strongyloidiasis
۲۰	۳۱	Toxocariasis
۸	۱۳	Trichinosis
۹	۱۴	Trichostrongylus
۱	۱	Uncinariasis
۱	۱	Diectophimiasis
۱۰۰	۱۵۲	Total

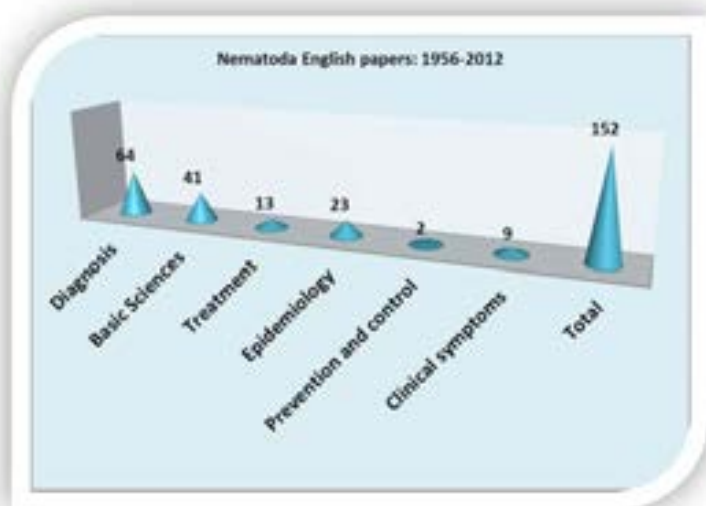
نمودار شماره ۴۸: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های نماتودها

بر حسب نوع عفونت: ۲۰۱۲-۱۹۵۶

جدول شماره ۵۴: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های نماتودها

بر حسب موضوع: ۱۹۵۶-۲۰۱۲

موضوع	تعداد	درصد
Diagnosis	۶۴	۴۲
Basic Sciences	۴۱	۲۷
Treatment	۱۳	۹
Epidemiology	۲۳	۱۵
Prevention and control	۲	۱
Clinical symptoms	۹	۶
Total	۱۵۲	۱۰۰

نمودار شماره ۴۹: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های نماتودها

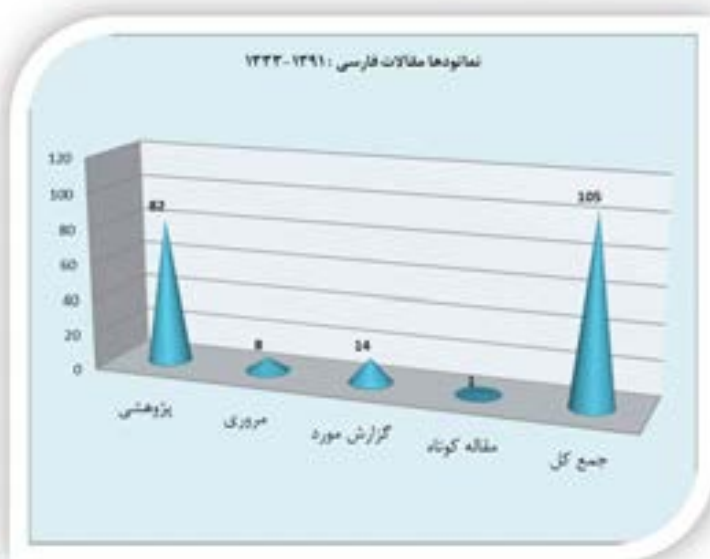
بر حسب موضوع: ۱۹۵۶-۲۰۱۲

مقالات فارسی

جدول شماره ۵۵: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های نماتودها

برحسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۸۲	۷۸
مروری	۸	۸
گزارش مورد	۱۴	۱۳
مقاله کوتاه	۱	۱
جمع کل	۱۰۵	۱۰۰

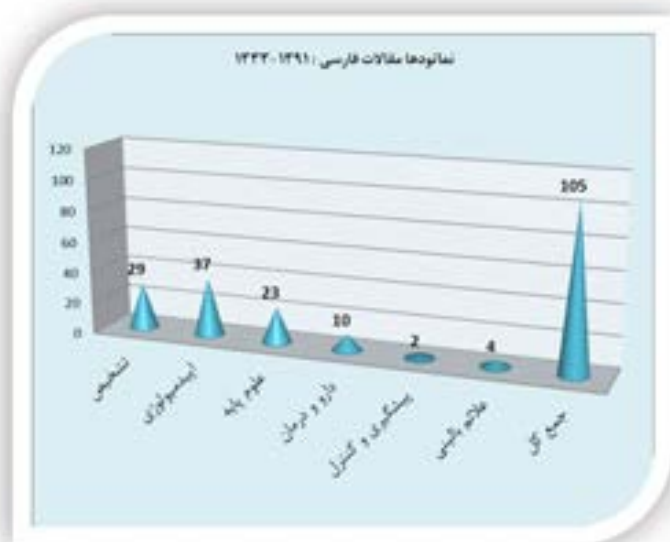
نمودار شماره ۵۰: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های نماتودها برحسب نوع مقاله:

۱۳۹۱-۱۳۳۳

جدول شماره ۵۶: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های نماتودها

برحسب موضوع: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

موضوع	تعداد	درصد
تشخیص	۲۹	۲۸
اپیدمیولوژی	۳۷	۳۵
علوم پایه	۲۳	۲۲
دارو و درمان	۱۰	۹
پیشگیری و کنترل	۲	۲
علائم بالینی	۴	۴
جمع کل	۱۰۵	۱۰۰

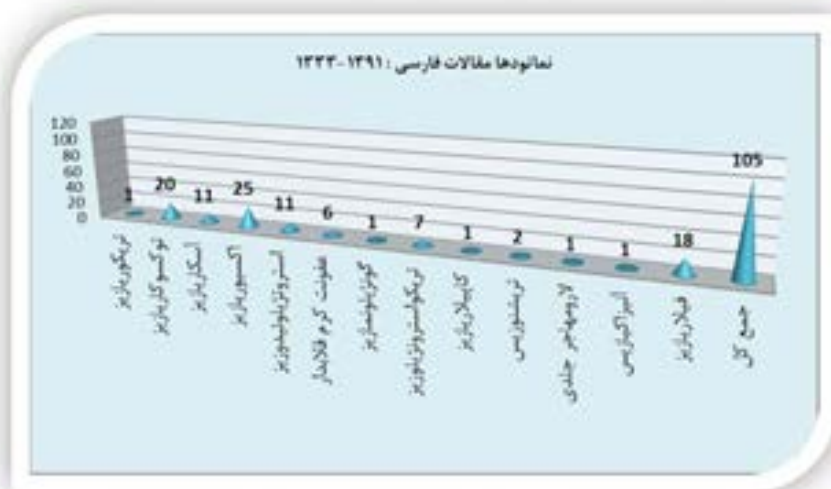
نمودار شماره ۵۱: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های نماتودها

برحسب موضوع ۱۳۹۱-۱۳۳۳

جدول شماره ۵۷: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های نماتودها

بر حسب نوع عفونت: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

نوع عفونت	تعداد	درصد
تریکور یازیز	۱	۱
توکسوکاریازیز	۲۰	۱۹
آسکاریازیز	۱۱	۱۰
اکسیوریازیز	۲۵	۲۳
استروئیلوئیدوزیز	۱۱	۱۱
عفونت کرم قلابدار	۶	۶
گوئزیلونمازیز	۱	۱
تریکواسترونژیلوئوزیز	۷	۷
کاپیلاریازیز	۱	۱
تریشونزیس	۲	۲
لارومهاجر جلدی	۱	۱
آئیزاکیازیس	۱	۱
فیلاریازیز	۱۸	۱۷
جمع کل	۱۰۵	۱۰۰

نمودار شماره ۵۲: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های نماتودها

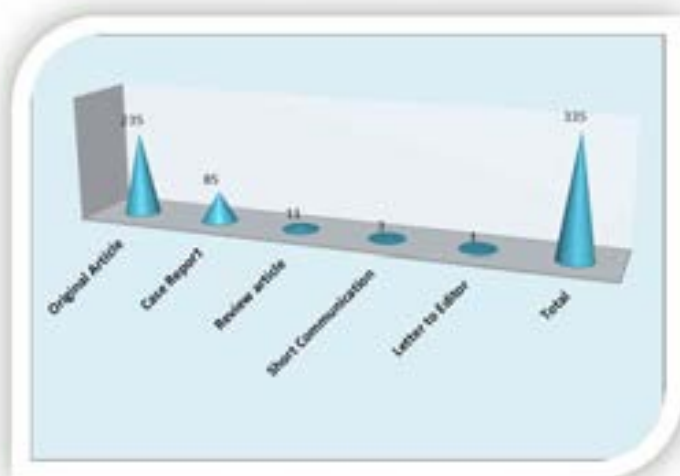
برحسب نوع عفونت: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

۷- سستودها

جدول شماره ۵۸: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های سستودها برحسب نوع

مقاله: ۲۰۱۲-۱۹۶۰

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original Article	۲۳۵	۷۰
Case Report	۸۵	۲۶
Review article	۱۱	۳
Short Communication	۳	۱
Letter to Editor	۱	۰
Total	۳۳۵	۱۰۰

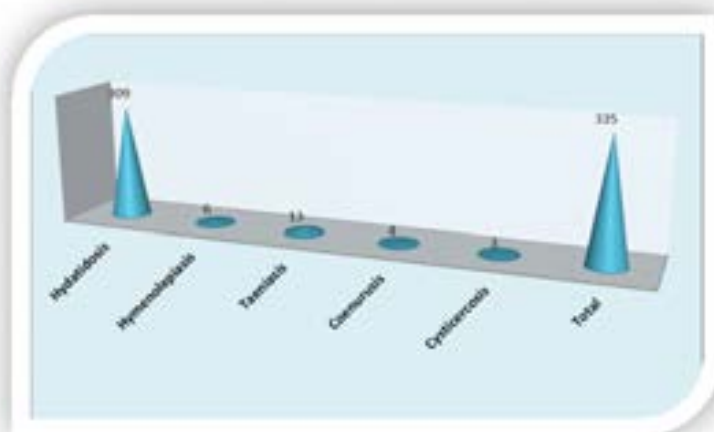
نمودار شماره ۵۳: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های سستودها

برحسب نوع مقاله: ۱۹۶۰-۲۰۱۲

جدول شماره ۵۹: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های سستودها

برحسب عفونت انگلی: ۱۹۶۰-۲۰۱۲

نوع عفونت	تعداد	درصد
Hydatidosis	۳۰۹	۹۲
Hymenolepiasis	۶	۲
Taeniasis	۱۳	۴
Coenurusis	۴	۱
Cysticercosis	۳	۱
جمع کل	۳۳۵	۱۰۰

نمودار شماره ۵۴: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های سستوها

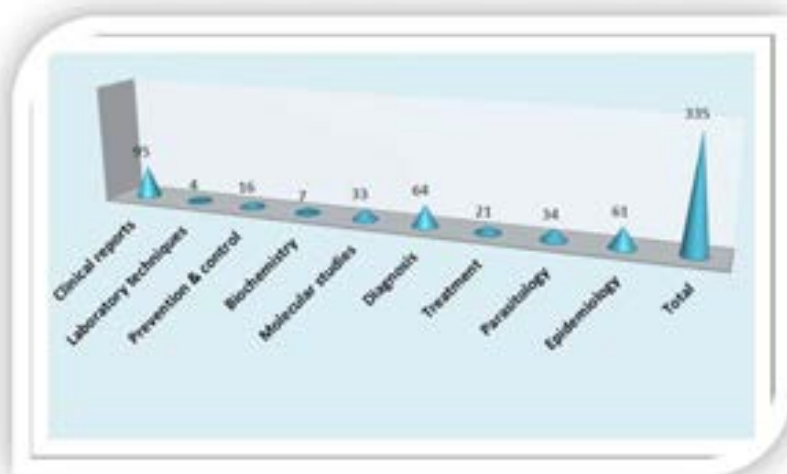
بر حسب عفونت انگلی: ۱۹۶۰-۲۰۱۲

جدول شماره ۶۰: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های سستوها

بر حسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۶۰-۲۰۱۲

موضوع	تعداد	درصد
Case Reports	۹۵	۲۹
Laboratory techniques	۴	۱
Prevention & control	۱۶	۵
Biochemistry	۷	۲
Molecular studies	۳۳	۱۰
Diagnosis	۶۴	۱۹
Treatment	۲۱	۶
Parasitology	۳۴	۱۰
Epidemiology	۶۱	۱۸
جمع کل	۳۳۵	۱۰۰

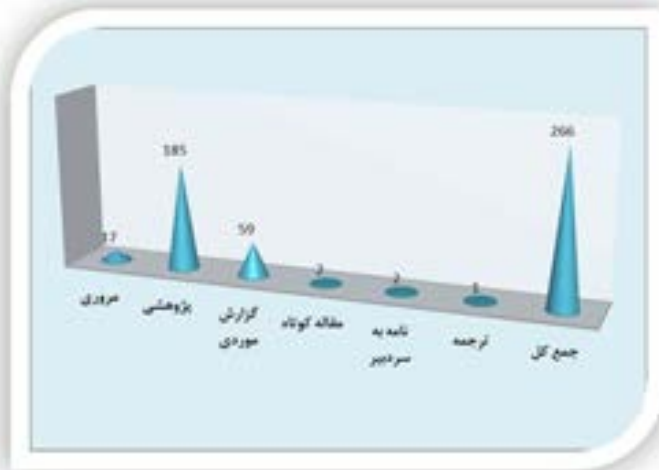
نمودار شماره ۵۵: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های سستوها

بر حسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۶۰-۲۰۱۲

جدول شماره ۶۱: نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های سستوها

بر حسب نوع مقاله: ۱۳۲۷-۱۳۹۱

نوع مقاله	تعداد	درصد
مروری	۱۷	۶
پژوهشی	۱۸۵	۷۰
گزارش موردی	۵۹	۲۲
مقاله کوتاه	۲	۱
نامه به سردبیر	۲	۱
ترجمه	۱	۰
جمع کل	۲۶۶	۱۰۰

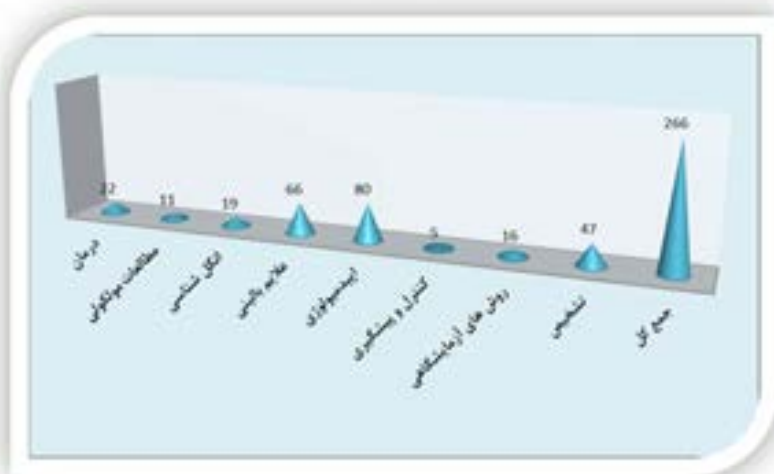
نمودار شماره ۵۶: نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های سستوها

برحسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۲۷

جدول شماره ۶۲: نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های سستوها

برحسب تقسیم بندی موضوعی ۱۳۹۱-۱۳۲۷

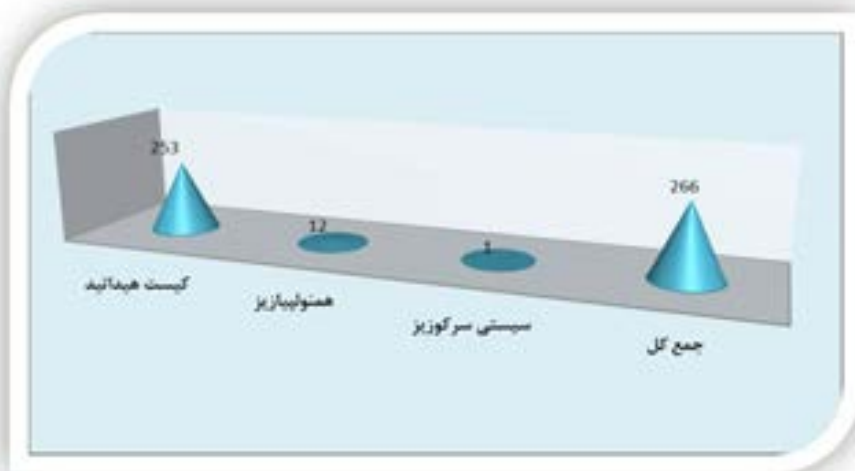
موضوع	تعداد	درصد
درمان	۲۲	۸
مطالعات مولکولی	۱۱	۴
انگل شناسی	۱۹	۷
علایم بالینی	۶۶	۲۵
اپیدمیولوژی	۸۰	۳۰
کنترل و پیشگیری	۵	۲
روش های آزمایشگاهی	۱۶	۶
تشخیص	۴۷	۱۸
جمع کل	۲۶۶	۱۰۰

نمودار شماره ۵۷ : نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های سستودها
برحسب تقسیم بندی موضوعی ۱۳۹۱-۱۳۲۷

جدول شماره ۶۳: نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های سستودها
برحسب عفونت انگلی: ۱۳۹۱-۱۳۲۷

نوع عفونت	تعداد	درصد
کیست هیداتید	۲۵۳	۹۵
هیمنولپیاژیز	۱۲	۵
سیستی سرکوزیز	۱	۰
جمع کل	۲۶۶	۱۰۰

نمودار شماره ۵۸: نمودار توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های سستوها

برحسب عفونت انگلی: ۱۳۹۱-۱۳۲۷

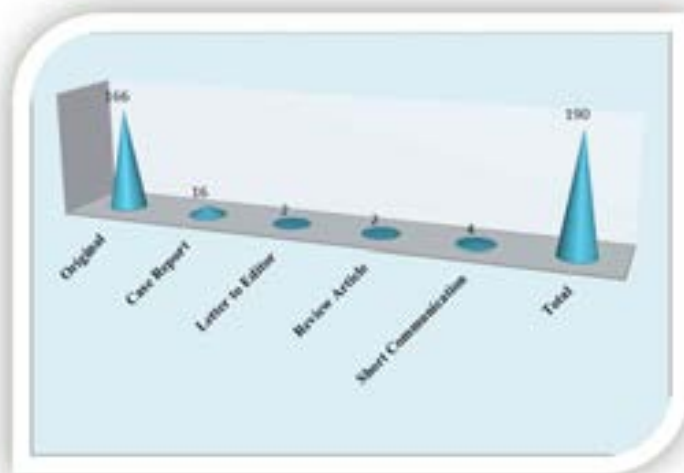
۸- ترماتودها

جدول شماره ۶۴: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های ترماتودها

برحسب نوع مقاله: ۲۰۱۲-۱۹۵۳

نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۱۶۶	۸۸
Case Report	۱۶	۸
Letter to Editor	۲	۱
Review Article	۲	۱
Short Communication	۴	۲

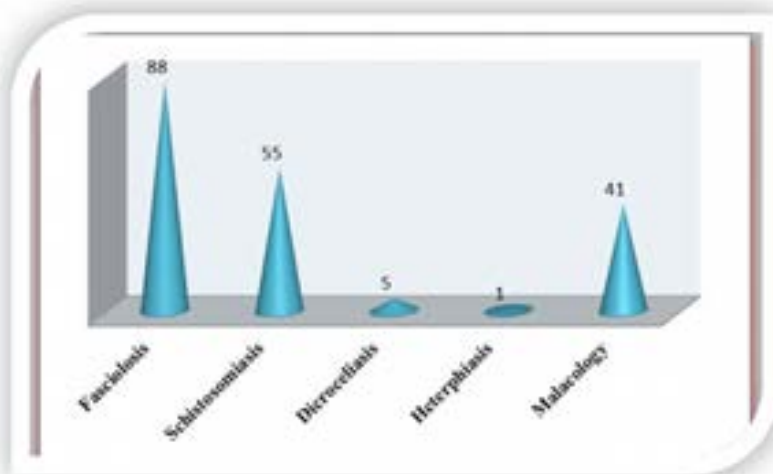
Total	۱۹۰	۱۰۰
-------	-----	-----

نمودار شماره ۵۹: نمودار توزیع فراوانی مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های ترماتودها
برحسب نوع مقاله : ۱۹۵۳-۲۰۱۲

جدول شماره ۶۵ : نمودار توزیع درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل های ترماتودها
برحسب نوع عفونت : ۱۹۵۳-۲۰۱۲

نوع عفونت	تعداد	درصد
Fasciolosis	۸۸	۴۶
Schistosomiasis	۵۵	۲۹
Dicrocoeliasis	۵	۳
Heterphiasis	۱	۱
Malacology	۴۱	۲۱
Total	۱۹۰	۱۰۰

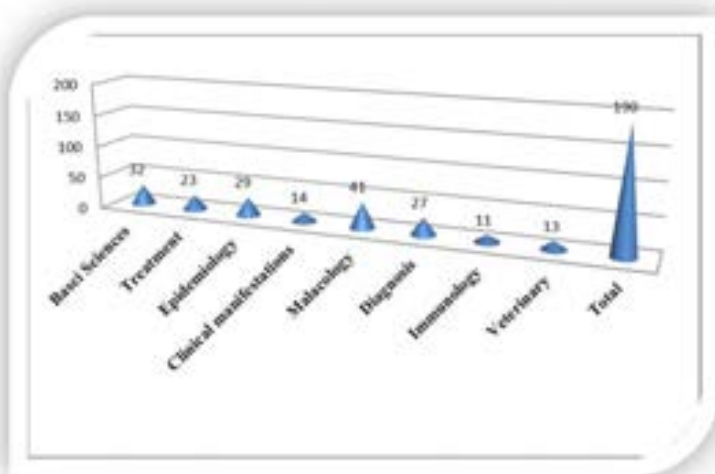
نمودار شماره ۶۰: نمودار توزیع درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های ترماتودها

برحسب نوع عفونت: ۱۹۵۳-۲۰۱۲

جدول شماره ۶۶: توزیع فراوانی و درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های ترماتودها

برحسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۵۳-۲۰۱۲

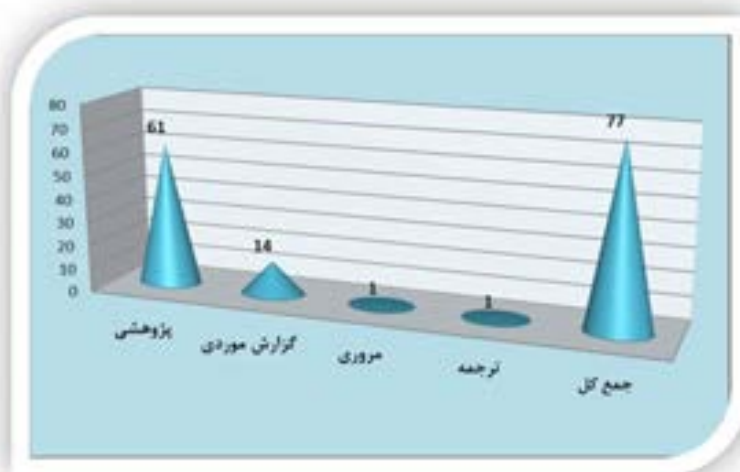
موضوع	تعداد	درصد
Basic Sciences	۳۲	۱۸
Treatment	۲۳	۱۲
Epidemiology	۲۹	۱۵
Clinical manifestations	۱۴	۷
Malacology	۴۱	۲۱
Diagnosis	۲۷	۱۴
Immunology	۱۱	۶
Veterinary	۱۳	۷
Total	۱۹۰	۱۰۰

نمودار شماره ۶۱: توزیع فراوانی و درصد مقالات انگلیسی مرتبط با انگل‌های ترماتودها
برحسب تقسیم بندی موضوعی: ۱۹۵۳-۲۰۱۲

جدول شماره ۶۷: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل‌های ترماتودها
برحسب نوع مقاله: ۱۳۳۸-۱۳۹۱

تعداد	نوع مقاله
۶۱	پژوهشی
۱۴	گزارش موردی
۱	مروری
۱	ترجمه
۷۷	جمع کل

نمودار شماره ۶۲: توزیع فراوانی مقالات فارسی مرتبط با انگل های ترماتودها

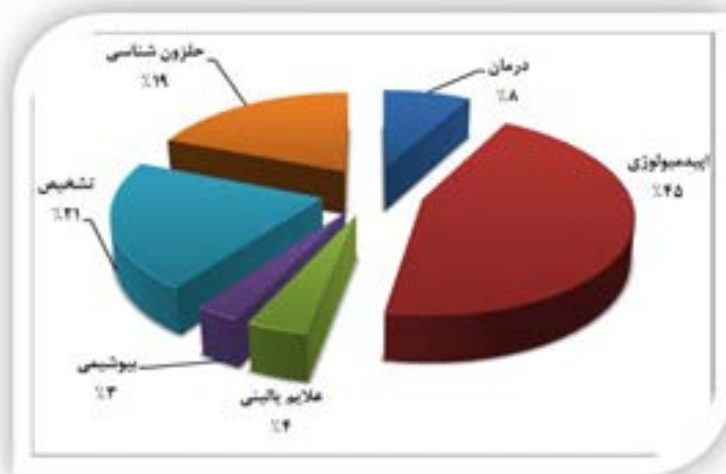
بر حسب نوع مقاله : ۱۳۹۱-۱۳۳۸

جدول شماره ۶۸: توزیع فراوانی و درصد مقالات فارسی مرتبط با انگل های ترماتودها

بر حسب تقسیم بندی موضوعی : ۱۳۹۱-۱۳۳۸

موضوع	تعداد	درصد
درمان	۶	۸
اپیدمیولوژی	۳۵	۴۵
علایم یالینی	۳	۴
بیوشیمی	۲	۳
تشخیص	۱۶	۲۱
حلزون شناسی	۱۵	۱۹
جمع کل	۷۷	۱۰۰

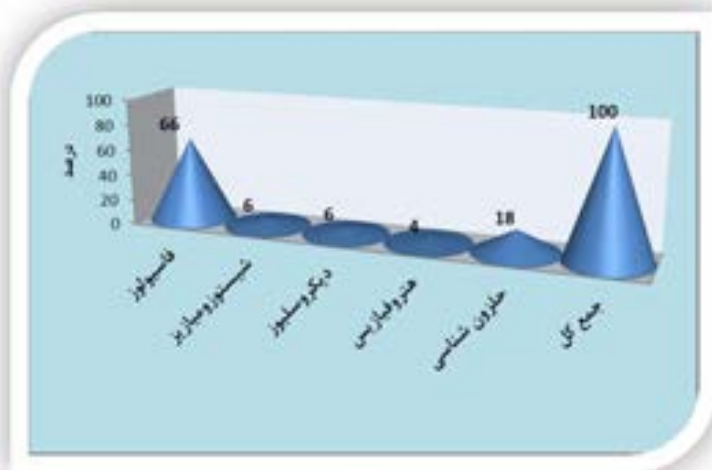
نمودار شماره ۶۳: توزیع درصد مقالات فارسی مرتبط با انگل های ترماتودها

بر حسب تقسیم بندی موضوعی : ۱۳۹۱-۱۳۳۸

جدول شماره ۶۹: توزیع فراوانی و درصد مقالات فارسی مرتبط با انگل های ترماتودها

بر حسب نوع عفونت : ۱۳۹۱-۱۳۳۸

عفونت ترماتودی	تعداد	درصد
فاسیولوز	۵۰	۶۶
شیستوزومیازیس	۵	۶
دیگروسلیوز	۵	۶
هتروفیازیس	۳	۴
حلزون شناسی	۱۴	۱۸
جمع کل	۷۷	۱۰۰

نمودار شماره ۶۴: نمودار توزیع درصد مقالات فارسی مرتبط با انگل های ترماتودها برحسب نوع

عنوان: ۱۳۹۱-۱۳۳۸

تفسیر کلی مقالات منتشر شده در مورد کرم شناسی پزشکی

بررسی کلی مقالات منتشر شده در مورد سستودها، ترماتودها و نماتودها حاکی از تاکید بیشتر انگل شناسان کشور بر ۲ بیماری مهم کرمی در ایران یعنی هیداتیدوز و فاسیولوژی می باشد به گونه ای که ۴۶٪ مقالات انگلیسی ترماتودها فقط در زمینه فاسیولوژی و ۹۲٪ مقالات انگلیسی سستودها در زمینه کیست هیداتید می باشد. خوش بختانه با تلاش وافر همکاران انگل شناس و مسئولین بهداشتی کشور اغلب بیماری های مهم کرمی مانند پیوک یا بیلارزیوز یا ریشه کن شده یا در مرحله نهایی ریشه کنی قرار دارند و میزان شیوع آلودگی تعداد زیادی از کرم های بیماریزا برای انسان کاهش یافته است. دو بیماری نامبرده فوق هنوز دارای اهمیت بوده و لازم است محققین کشور مانند گذشته بر جنبه های مختلف پژوهش نمایند.

در خصوص نوع مقالات متأسفانه آنچه حائز اهمیت است تعداد اندک مقالات مروری نسبت به مقالات دیگر است. لازم است با توجه به اینکه در مقالات مروری بررسی های متاآنالیز صورت میگیرد همکاران

محترم بیشتر در این خصوص همت ورزند و از سوی مسئولین مجلات مرتبط تشویق به نوشتن اینگونه مقالات شوند.

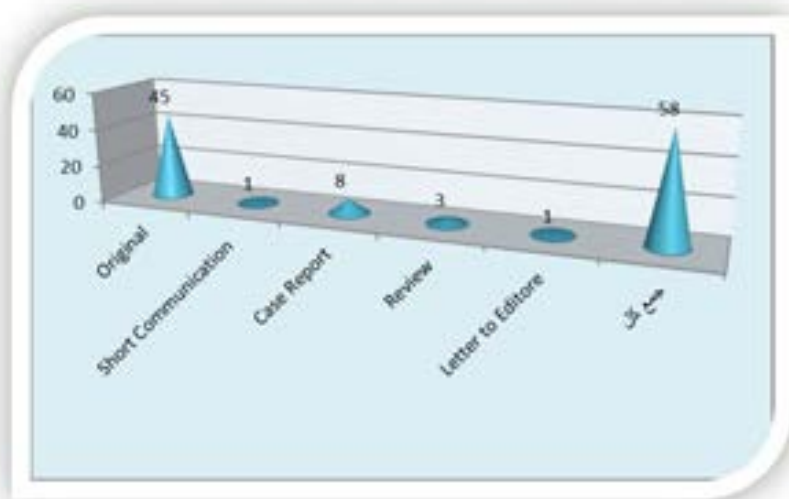
آنچه در بررسی مقالات منتشره کرم شناسی قابل توجه هست تاکید بیشتر بر جنبه های مولکولی است و متأسفانه اطلاعات اپیدمیولوژیک بویژه در مورد وضعیت جدید شیوع و بروز بیماری ها در نقاط مختلف کشور بسیار اندک است. لازم است محققین انگل شناس در کنار مطالعات مولکولی آمار جدید شیوع و بروز بیماری های انگلی کرمی را مشخص نمایند.

نکته دیگری که در بررسی مقالات مشخص است تاکید بیشتر همکاران بر نشر مقالات انگلیسی است تا مقالات فارسی. البته با توجه به گستردگی علوم و ارتباط تنگاتنگ مجامع علمی بین المللی همین انتظار از محققین ما میرود.

۹- کلیات و انگل های متفرقه

جدول شماره ۷۰: توزیع فراوانی مقالات متفرقه انگلیسی انگل شناسی برحسب نوع مقاله: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

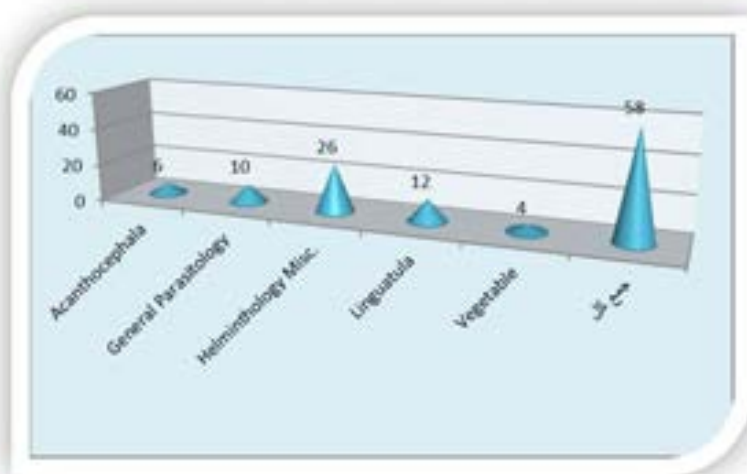
نوع مقاله	تعداد	درصد
Original	۴۵	۷۷
Short Communication	۱	۲
Case Report	۸	۱۴
Review	۳	۵
Letter to the Editore	۱	۲
جمع کل	۵۸	۱۰۰

نمودار شماره ۶۵: توزیع فراوانی مقالات متفرقه انگلیسی انگل شناسی برحسب نوع مقاله: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

جدول شماره ۷۱: توزیع فراوانی مقالات متفرقه انگلیسی انگل شناسی برحسب موضوع: ۱۹۶۱-۲۰۱۲

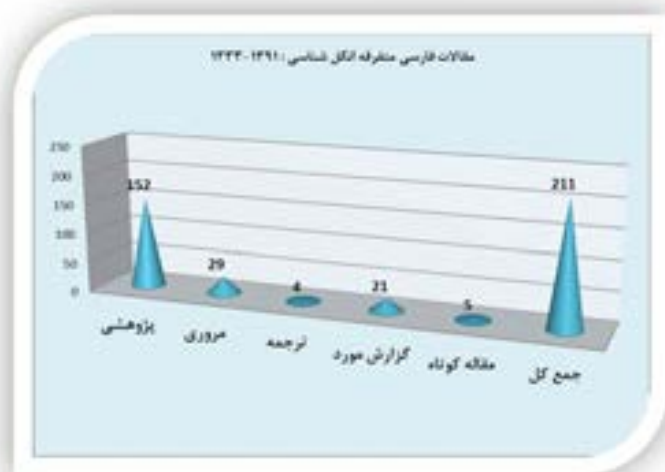
موضوع	تعداد	درصد
Acanthocephala	۶	۱۰
General Parasitology	۱۰	۱۸
Helminthology Misc.	۲۶	۴۶
Linguatula	۱۲	۲۱
Vegetable	۴	۵
جمع کل	۵۸	۱۰۰

نمودار شماره ۶۶: توزیع فراوانی مقالات متفرقه انگلیسی انگل شناسی بر حسب موضوع: ۲۰۱۲-۱۹۶۱

جدول شماره ۷۲: توزیع فراوانی مقالات متفرقه فارسی انگل شناسی بر حسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

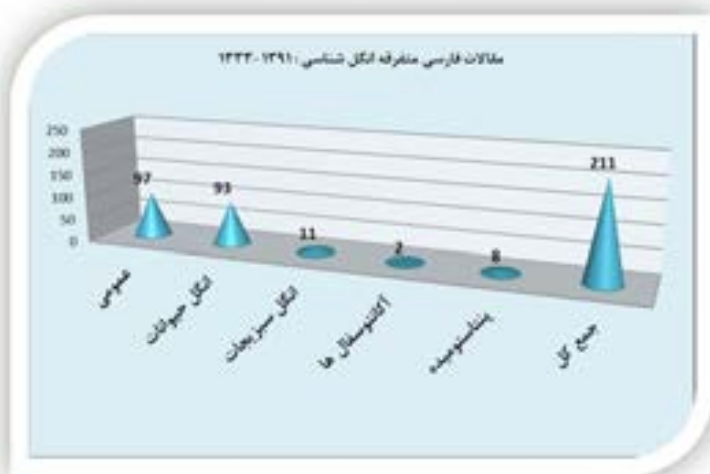
نوع مقاله	تعداد	درصد
پژوهشی	۱۵۲	۷۲
مروری	۲۹	۱۴
ترجمه	۴	۲
گزارش مورد	۲۱	۱۰
مقاله کوتاه	۵	۲
جمع کل	۲۱۱	۱۰۰

نمودار شماره ۶۷: توزیع فراوانی مقالات متفرقه فارسی انگل شناسی برحسب نوع مقاله: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

جدول شماره ۷۳: توزیع فراوانی مقالات متفرقه فارسی انگل شناسی برحسب موضوع: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

موضوع	تعداد	درصد
عمومی	۹۷	۴۶
انگل حیوانات	۹۳	۴۴
انگل سبزیجات	۱۱	۵
آکانتوسفال ها	۲	۱
پنتاستومیده	۸	۴
جمع کل	۲۱۱	۱۰۰

نمودار شماره ۶۸: توزیع فراوانی مقالات متفرقه فارسی انگل شناسی بر حسب موضوع: ۱۳۹۱-۱۳۳۳

پیشکسوتان و محققان انگل شناسی ایران

هفتاد و پنج سال تاریخ انگل شناسی پزشکی ایران معرف فعالیت و علاقمندی فراوان تعداد زیادی از محققین نامی کشور می باشد. بسیاری از مطالعات پژوهشی و آموزشی در حیطه پزشکی و بهداشت و ارائه خدمات بهداشتی در مقیاس بزرگ ملی حاصل نتایج به دست آمده از تحقیقات این عزیزان بوده است که مجموعاً به ارتقاء سطح سلامت کشور کمک شایانی نموده است. انجام بعضی از طرح های تحقیقاتی توسط انگل شناسان پیشکسوت ایرانی از دیرباز در قالب برنامه های مشترک بین المللی و با همکاری محققین صاحب نام این رشته صورت گرفته است. سازمان بهداشت جهانی و یونسف از جمله مراکز جهانی بوده اند که در مواردی بعضی از انگل شناسان ایرانی به عنوان مشاور در اجرای پروژه های خدماتی و تحقیقاتی در آنها دارای نقش های کلیدی بوده اند. فعالیت یک عمر این استادان که آثار ارزشمندشان حاکی از زدودن درد و ضعف جسمانی از چهره نحیف جامعه آن روز و ارتقاء سطح سلامت و بهداشت عمومی شهرها و روستاهای کشور عزیزمان بوده است افتخاری است که در سایه آن، دانشجویان و دانش پژوهان ایرانی عشق و علاقه به تحقیق را می توانند در سرلوحه فعالیت های خود قرار دهند. بر اثر خدمات علمی استادان و محققین انگل شناسی امروزه این رشته از علم در ایران از ارزش به سزائی در میان محققین بین المللی و مراکز دانشگاهی دنیا برخوردار شده است. حذف مالاریا و از بین رفتن بیماری های نظیر شیستوزومیازیس و دراکون کولیازیس و کاهش چشم گیر انگل های روده ای کشور، بخشی از نتایج فعالیت های مستمر و طاقت فرسای این عزیزان بوده است. بسیاری از این پیشکسوتان اکنون در میان ما نیستند و تعدادی از آنان نیز در سنین نه چندان بالائی به دیار باقی شتافته اند (شادروان دکتر شاهمرادی و شادروان دکتر کهنمویی). اکنون نیز دانشجویان جوان کشور همچنان شاهد حضور فعال تعدادی از این استادان کهنسال و صاحب نام هستند که سال ها پس از نائل آمدن به مقام باز نشستگی هرگز حضور در دانشگاه ها، انجمن های علمی، مراکز تحقیقاتی و بودن با دانشجو در کلاس را با آسایش و آرامش زیستن بمصادق این شعر زیبا ترجیح میدهند.

"ما زنده به آنیم که آرام نگیریم   موجیم که آسودگی ما عدم ماست"

بیان زیبای "ز گهواره تا گور دانش بجوی" توصیه‌ای ماندگار برای تمام اعصار و قرون است.

اشاره به این نکته مهم است که هرچند در این مجموعه به اسامی پیشکسوتان انگل شناسی ایران اشاره و پاره‌ای از بیوگرافی آن‌ها نوشته شده است لیکن تأکید می‌گردد که مطالب لازم که معرف این شخصیت‌ها باشد تنها براساس بضاعت نویسندگان و همکارانی ارائه شده است که خود را مدیون معرفی آنان به نسل جوان می‌دانند. به همین منظور پیشاپیش از نقائص موجود در تاریخچه تمام این عزیزان به طور عام و اختصاصاً در موارد خاصی که به دلیل عدم دسترسی به ایشان اطلاعات بسیار اندک می‌باشد پوزش می‌طلبیم. بدیهی است پرداختن به جنبه‌های شخصیتی و نحوه ایفای نقش تعیین‌کننده علمی و اجتماعی بسیاری از این پیشکسوتان، مجموعه‌های مفصل‌تری را طلب می‌نماید.

شخصیت‌هایی نظیر انصاری، مفیدی، فقیه، حاجیان و ندیم که بعضاً در مقام اسطوره‌های ملی انگل‌شناسی و تحقیقات پزشکی در قرن جاری مطرح بوده‌اند، هرگز در چند جمله کوتاه و ناقص قابل بیان و معرفی به جامعه نخواهند بود.

در خاتمه به مصداق "من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق" احساس فقدان مجموعه‌ای مدون که حداقل گویای جنبه‌های کوچکی از وجود پربرکت این عاشقان فداکار در عرصه بهداشت کشور باشد همواره بر شانه انگل‌شناسان ایرانی سنگینی کرده است. باشد تا نسل جوان با وسعت نظر، توانی بالاتر به توصیفی شایسته‌تر از پیش قراولان علوم بهداشتی و پزشکی در دیار پاکان همت گمارند.

نام : مهدی

نام خانوادگی: آسمار

سال تولد : ۱۳۲۲

محل تولد : قزوین

تحصیلات :

کارشناسی بیولوژی از دانشگاه تهران ۱۳۴۹

کارشناسی ارشد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین از دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی

تهران ۱۳۵۱

دکترای انگل شناسی پزشکی و حشره شناسی از دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۶۰

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

Oct-Dec. 1985 Royal Tropical institute University of Amsterdam
Department of Medical Microbiology, Amsterdam- the Netherland,
International Course in Serological Diagnostic Techniques

Sept-Oct. 1988 Royal Tropical Institute, University of Amsterdam, Amsterdam- The Netherland International Course on Nucleic Acid Technology in Tropical Diseases

سوابق شغلی :

استاد انستیتو پاستور ایران و استاد مدعو و مدرس در دانشگاههای: تهران ، دانشگاه آزاد تهران شمال، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه ایران، دانشگاه آزاد لاهیجان، و تدریس در زمینه تک یاخته شناسی، انگل شناسی پزشکی، حشره شناسی پزشکی، اپیدمیولوژی، ایمنولوژی، ژنتیک و روش تحقیق از سال ۱۹۸۵ تا حال حاضر

معاون موسسه تحقیقات پاستور ایران ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۷

رئیس گروه انگل شناسی و معاون موسسه تحقیقات پاستور ایران ۱۹۸۱ تا ۲۰۰۸

رئیس گروه اپیدمیولوژی ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۱

راهنمایی و مشاور ۱۳۶ پایان نامه

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: توکسوپلاسموز و فاسیولوز

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

مقاله : چاپ ۱۰۷ مقاله ، فعالیت در ۱۷ پروژه تحقیقاتی که هنوز به چاپ نرسیده است .

خلاصه در کنگره ها : حدود ۱۲ مقاله

Email: mehdiassmar@yahoo.com

نام : غلامحسین

نام خانوادگی: ادرسیان

سال تولد : ۱۳۱۰

محل تولد : سنج

تحصیلات :

دکتری داروسازی در دانشکده داروسازی دانشگاه تهران در سالهای ۳۶-۱۳۳۱

تخصص علوم آزمایشگاهی بالینی در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سالهای ۴۴-۱۳۴۲

ماستر علوم (MSc) انگل شناسی پزشکی در دانشکده بهداشت و پزشکی گرمسیری لندن ۶۹-۱۹۶۸

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

دوره عالی مالاریالوژی در انستیتو پارازیتولوژی و مالاریالوژی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال

۱۳۳۶

دوره عالی ریشه کنی مالاریا در مرکز آموزش بین المللی ریشه کنی مالاریا در کشور جامائیکا در سال

۱۳۴۲

دوره کشت انگل مالاریا در انستیتو گورگاس مموریال در کشور پاناما در سال ۱۳۵۸ بازدید، کارآموزی و شرکت در کارگاه‌های مالاریا، لیشمانیوز و بعضی دیگر از بیماری‌های تک‌یاخته‌ای در کشورهای انگلستان، هلند، بلژیک، سوئیس و تونس در سال‌های: ۱۳۴۸-۱۳۵۱-۱۳۵۴-۱۳۷۱

سوابق شغلی

شروع خدمت با سمت دستیار تحقیقاتی از اول شهریور ۱۳۳۶ در انستیتو پارازیتولوژی و مالاریالوژی و ادامه خدمت و طی مراحل ترفیع دانشگاهی در همان مؤسسه که در سال ۱۳۴۵ تحت عنوان دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی توسعه یافت. با مراتب استادیاری، دانشیاری و استادی تمام وقت به ترتیب در سال‌های ۱۳۴۳، ۱۳۴۸ و ۱۳۵۵.

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی:

مالاریا و لیشمانیوز

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

کتاب: همکاری در تالیف کتاب‌های راهنمای میکروسکوپی مالاریا در سال ۱۳۴۲ و تک‌یاخته‌شناسی پزشکی در سال ۱۳۸۶.

مقالات: تعداد ۷۶ مقاله به زبان انگلیسی و ۲۶ مقاله و نشریه آموزشی

خلاصه در کنگره‌ها: حدود ۲۵ مقاله در کنگره‌های بین‌المللی و همایش‌های داخلی

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی

- عضو کمیته کشوری مالاریا در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- عضو هیات مؤسس و هیات مدیره انجمن علمی انگل‌شناسی ایران و رئیس انجمن در چهار دوره.
- عضو وابسته گروه علوم پایه پزشکی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران.
- عضو و دبیر هیات ممتحنه و ارزش‌یابی رشته انگل‌شناسی پزشکی، شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی.

- عضو پانل مشورتی کارشناسان مالاریای سازمان بهداشت جهانی تا سال ۲۰۰۸
- عضو و دبیر محلی انجمن سلطنتی پزشکی گرمسیری و بهداشت انگلستان در ایران
- سردبیر مجله انگل شناسی ایران Iranian Journal of Parasitology
- عضو شورای پژوهشی مرکز تحقیقات انگل های بومی ایران.

افتخارات :

- استاد ممتاز دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تهران در سال ۱۳۷۱
- محقق نمونه وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۷۴
- یکی از پیشکسوتان نمونه علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تهران در سال ۱۳۷۸
- یکی از پزشکان نمونه سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۹
- یکی از اساتید پیشکسوت در دومین همایش تقدیر دانشجویان و دانشگاهیان دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۰
- یکی از پیشکسوتان علوم آزمایشگاهی و انجمن های مرتبط با علوم آزمایشگاهی در سال های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۹
- بزرگداشت بعنوان یکی از پیشکسوتان عضو مسئول هیات ممتحنه و ارزشیابی رشته انگل شناسی شورای آموزش علوم پایه پزشکی در سال ۱۳۸۳.
- تقدیر به مناسبت سال ها شرکت فعال در برنامه های آموزشی و پژوهشی مالاریا به منظور کنترل این بیماری و ارتقاء سلامت جامعه در سال ۱۳۸۴ .

نام : صدرالدین

نام خانوادگی: اردهالی

سال تولد : ۱۳۲۰

محل تولد : تهران

تحصیلات :

کارشناسی میکروبیولوژی از دانشگاه سندیکو کالیفرنیا در آمریکا در سال ۱۳۴۴

کارشناسی ارشد میکروبیولوژی از دانشگاه شیراز در سال ۱۳۵۰

دکترای میکروبیولوژی و ایمونوپروتوزئولوژی از دانشکده بهداشت و پزشکی گرمسیری لندن در سال

۱۳۵۳

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

دریافت تأییدیه تکنولوژی پزشکی از بیمارستان مرسی آمریکا در سال ۱۳۴۵

۲ سال تجربه تحقیق در زمینه ایمنی ذاتی و اکتسابی لشمایا در گروه میکروبیولوژی دانشگاه شیراز

(۱۳۴۰-۱۳۵۰)

۳ سال تجربه تحقیق در بخش ایمنولوژی انستیتو روماتولوژی و بخش تک یاخته‌شناسی پزشکی

دانشکده بهداشت و طب گرمسیری لندن (مطالعه فاکتورهای هورمونی بر انگل لشمایا (۱۳۵۰-۱۳۵۳))

۸ سال تجربه تحقیق در زمینه ایمنولوژی و تشخیص ایمنی بیماری‌های انگلی رایج در ایران (توکسوپلاسموز، لشمانيوز و کیست هیداتید) گروه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز (۱۳۵۳-۱۳۶۳)

۱ سال تجربه تحقیق در زمینه تولید و شناسایی نسبی آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد انگل لشمانيوز در مرکز تحقیق و آموزش ایمنولوژی سازمان بهداشت جهانی، لوزان سوئیس (۱۳۶۳ و ۱۳۶۴)
مطالعات آزمایشگاهی روی روش‌های فاگوسیتیک کمپلکس ایمنی به وسیله SLE حساس و غیرحساس در ماکروفاژهای موش در بخش پاتولوژی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه کالیفرنیا ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵

تجربه تحقیق در زمینه ایمنولوژی لشمانيوز و دسته بندی ارگانيسم‌های لشمانيوز با استفاده از ایزوآنزیم‌ها و آنتی‌بادی‌های منوکلونال ۱۳۶۵

سوابق شغلی :

شروع به کار در کلینیک مرکزی باکتریولوژی آزمایشگاه سلامت عمومی در سال ۱۳۴۸
استادیار گروه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز در سال ۱۳۵۳-۱۳۵۷
دانشیار گروه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز در سال ۱۳۵۷ - ۱۳۷۰
استاد گروه میکروبیولوژی دانشگاه شیراز در سال ۱۳۷۰
تدریس انگل‌شناسی پزشکی، میکروبیولوژی پزشکی به دانشجویان پزشکی و رشته‌های وابسته به پزشکی

تدریس ایمنولوژی بیماری‌های عفونی به دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترا
استاد راهنمای دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته میکروبیولوژی و رزیدنت دانشکده دامپزشکی
نظارت بر لابراتوار تشخیص باکتری‌شناسی مرکز آزمایشگاهی سلامت عمومی اصفهان
باکتریولوژیست، بخش باکتریولوژی. لابراتوار مرجع تهران
نظارت بر لابراتوار تشخیص سرمی بیماری‌های انگلی بخش میکروب شناسی دانشکده پزشکی شیراز
نظارت بر آزمایشگاه انگل‌شناسی بالینی بیمارستان دانشگاهی فقیهی دانشگاه شیراز
نظارت بر بخش میکروب‌شناسی بالینی بیمارستان میرحسینی شیراز

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی : لشمانيوز

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

مقالات: ۴۳ مقاله

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی :

عضو انجمن علمی انگل شناسی ایران

افتخارات :

جایزه بزرگ سالانه از CENTO بخاطر مطالعات در دوره Ph.D در دانشکده بهداشت و طب

گرمسیری لندن

فلوشیپ WHO جهت شرکت در دوره ایمنولوژی بیماری های عفونی (لوزان سوئیس)

فرصت مطالعاتی از دانشگاه شیراز جهت مرکز آموزشی و تحقیقاتی ایمنولوژی WHO (لوزان

سوئیس)

فلوشیپ تحقیقاتی بخش پاتولوژی پزشکی دانشکده پزشکی کالیفرنیا

جایزه WHO جهت دسته بندی لشماتیا با استفاده از آنتی بادی های مونوکلونال (کلمبیا)

نام : علی

نام خانوادگی: اسلامی

سال تولد: ۱۳۱۵

محل تولد: تهران

تحصیلات :

دکترای دامپزشکی ۱۳۴۲

دیپلمای آموزش سمعی بصری لندن- انگلستان ۱۹۶۷

دیپلمای حلزون شناسی ۱۹۷۲

دیپلمای مطالعه روش های ایمنی شناس انگل ها ۱۹۷۶ مرکز مطالعات بیماری های

مشترک سازمان بهداشت جهانی، بوینس ایرس- آرژانتین

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

تدریس دروس کرم شناسی در دوره دکترای عمومی

تدریس درس های دکترای تخصصی انگل شناسی (Ph .D)

فرصت مطالعاتی به منظور مطالعه کنترل بیولوژیکی انگل ها دانشگاه مدیسن ویسکانس آمریکای شمالی
۱۹۶۷-۱۹۶۸

سوابق شغلی :

استخدام در انستیتو رازی به عنوان همکار

کارشناس سازمان خواروبار کشاورزی (FAO) : ۱۳۴۸-۱۳۴۲

انتقال به دانشکده دامپزشکی به عنوان عضو هیأت علمی: ۱۳۴۸

ارتقاء به مرحله استادیاری : ۱۳۴۸

ارتقاء به مرحله دانشیاری: ۱۳۵۲

ارتقاء به مرحله استادی: ۱۳۵۷

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: کرم شناسی دامپزشکی

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

کتاب :

کتاب کرم شناسی دامپزشکی جلد اول ترماتودها انتشارات دانشگاه تهران . چاپ اول (۱۳۶۸)، چاپ دوم (۱۳۷۶)، چاپ سوم (۱۳۸۴).

کتاب کرم شناسی دامپزشکی جلد دوم سستودها، انتشارات دانشگاه تهران. چاپ اول (۱۳۷۰)، چاپ دوم (۱۳۷۶)، چاپ سوم (۱۳۸۵).

کتاب کرم شناسی دامپزشکی جلد سوم، نماتودها و آکانتوسفالا، انتشارات دانشگاه تهران. چاپ اول (۱۳۷۶)، چاپ دوم (۱۳۸۵).

روش های آزمایشگاهی بیماری های کرمی حیوانات، انتشارات نوربخش. چاپ اول (۱۳۸۳)

- Check List of Internal and External Parasites of Domestic Animals In Iran. Parasitology Department Publications. Faculty of Veterinary Medicine, Tehran University.

ترجمه کتاب :

بیماری های کرمی نشخوار کنندگان از انتشارات واحد بهداشت دام خاور نزدیک وابسته به سازمان ملل.

مقاله : انتشار ۵۱ مقاله فارسی و ۴۶ مقاله خارجی، ارائه مقاله در کنگره های داخلی ۳۷ مقاله

خلاصه در کنگره ها : ۳۰ مقاله در کنگره های خارجی

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی:

عضو شورای پژوهشی دانشگاه: ۱۳۵۵

مدیر گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی: ۱۳۷۹-۱۳۵۷

نماینده دانشکده در هیأت ممیزه دانشگاه: ۱۳۷۵-۱۳۶۸

نماینده دانشکده در هیأت ممیزه مرکزی وزارت علوم: ۱۳۷۸-۱۳۷۰

عضو هیأت تحریریه مجلات علمی

مجله دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

مجله علمی انگل شناسی ایران

مجله دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

عضو انجمن جهانی برای پیشرفت انگل شناسی (WAAVP)

عضو انجمن انگل شناسی انگلستان

عضو انجمن علمی انگل شناسی ایران

عضو وابسته فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

افتخارات:

چهره ماندگار سال ۱۳۸۵ صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ۱۳۸۵

پژوهشگر نمونه سال ۱۳۸۵ دانشگاه تهران ۱۳۸۵

استاد ممتاز دانشگاه تهران ۱۳۷۶

استاد نمونه دانشگاه های ایران، سال تحصیلی ۱۳۷۷-۱۳۷۶

برنده جایزه کتاب سال دانشگاه تهران (برای انتشار سه جلد کتاب کرم شناسی) ۱۳۷۷

برنده طرح برگزیده جشنواره خوارزمی برای "تعیین جدایه های اکینو کوکوس

گرانولوزوس حیوانات مختلف ایران" ۱۳۷۶

برنده جایزه طرح برگزیده دانشگاه تهران "بررسی آلودگی انگل های گوشتخواران ایران

۱۳۷۶

نامگذاری گونه یکی از انگل های ماهی به نام ایشان *Dactylogyrus eslamii* برای اولین بار در

دنیـا 294-289 (4) 45 (2000) *Acta Parasitologica*

نام : سید رضا

نام خانوادگی : الهی

سال تولد : ۱۳۱۴

محل تولد : مشهد

تحصیلات :

لیسانس بهداری ۱۳۴۱

دکترای پزشکی ۱۳۵۱

دکترای تخصصی انگل شناسی ۱۳۶۰، همگی در دانشکده پزشکی، دانشگاه مشهد

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

گذراندن دوره تکمیلی علوم آزمایشگاهی ۱۳۶۹

سوابق شغلی :

ورود به اشتغال: اداره بهداری استان هرمزگان سال ۴۵ - ۱۳۴۱

مربی دانشکده پزشکی، رشته انگل شناسی سال های ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۶

استادیار انگل شناسی ۶۴-۱۳۵۶

دانشیار انگل شناسی ۷۶-۱۳۶۴

استاد انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه مشهد از سال ۱۳۷۶.

رئیس آموزشکده پرستاری نرجس ۶۰-۱۳۵۸، معاون و مسئول دانشکده پزشکی ۶۴-۱۳۶۰

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: انگل شناسی (کرم شناسی پزشکی)
انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

عضویت در انجمن ها:

انجمن متخصصین علوم آزمایشگاهی

انجمن متخصصین تک رشته ای علوم آزمایشگاهی

انجمن علمی انگل شناسی ایران

افتخارات:

دریافت لوح تقدیر از وزیر محترم بهداشت درمان و آموزش پزشکی (۱۳۸۵)

در یافت لوح تقدیر مدیر کل نظام پزشکی ایران

دریافت لوح تقدیر (پزشک نمونه) نظام پزشکی مشهد

دریافت چندین لوح تقدیر در دانشگاه از دانشجویان و مسئولین

نام : ناصر

نام خانوادگی: انصاری

سال تولد: ۱۲۹۲

محل تولد: اصفهان

تحصیلات :

تحصیل طب به مدت ۲ سال در مون پلیه و تولوز و از سال سوم به بعد در پاریس در سال ۱۳۰۹

دریافت دانشنامه دکترای پزشکی در سال ۱۳۱۶

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

دوره تحصیلات انستیتو مالاریولوژی و انستیتو بیماری های گرمسیری و انستیتو بهداشت و انستیتو

سرولوژی و کلاس عالی هماتولوژی و میکولوژی و دریافت گواهینامه های مربوطه

سوابق شغلی :

خدمت وظیفه در بیمارستان شماره ۳ ارتش در بخش بیماری های گندزا به مدت ۲ سال

دانشیاری کرسی بهداشت در سال ۱۳۱۸
 مأمور تدریس انگل شناسی در سال ۱۳۱۹
 استادی کرسی انگل شناسی در سال ۱۳۲۱
 بازدید بنگاه پاستور و سایر بنگاه‌های بهداشتی آفریقای شمالی و تشکیلات مبارزه با مالاریای مراکش به
 دعوت دولت فرانسه در سال ۱۳۲۲
 سفر به فرانسه از طرف دانشکده پزشکی برای مطالعات علمی در سال ۱۳۲۴
 سمت نمایندگی ایران در کنگره بین‌المللی میکروب‌شناسی ریود و ژانیرو در سال ۱۳۲۹
 معاونت دانشکده پزشکی در سال‌های ۱۳۲۴ و ۱۳۲۶
 مأمور خدمت در سازمان بهداشت جهانی و رئیس واحد بیماری‌های انگلی سازمان بهداشت جهانی
 (ژنو) از سال ۱۳۳۳

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: انگل شناسی پزشکی انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

تألیف کتب و مقالات علمی متعدد به فارسی، انگلیسی و فرانسه به ویژه در زمینه انگل شناسی پزشکی

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی عضو مجمع بیماری‌های گرمسیری در سال ۱۳۲۴

افتخارات:

استاد ممتاز دانشگاه تهران
 پایه‌گذاری بخش تحقیقات علمی و انسیتو مالاریولوژی با همکاری وزارت بهداشت سازمان بهداشت
 جهانی با تلاش آقای دکتر مفیدی
 پایه‌گذار ایجاد و توسعه بسیاری از برنامه‌های جهانی مانند کنترل انکوسرکیازیس، شیتوزومیازیس،
 تریپانوزومیازیس آفریقایی، ایمنی شناسی لشمانیوز، برنامه‌های بهداشتی درباره انگل‌های روده‌ای، برنامه
 پژوهشی درباره بیماری‌های گرمسیری و ...

نام : محمد

نام خانوادگی: انوار

سال تولد : ۱۳۰۸

محل تولد : تهران

تحصیلات :

دکترای دامپزشکی از دانشگاه تهران

اخذ مدرک دکترا در سال ۱۹۶۰ از دانشکده علوم و تکنولوژی Imperial دانشگاه لندن

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

دریافت دانشنامه دانشگاهی انگل‌شناسی وحشره‌شناسی از دانشکده بهداشت و طب گرمسیری لندن

اخذ گواهینامه عضویت در دانشکده Imperial در گروه تک‌یاخته‌شناسی در سال ۱۹۶۵

سوابق شغلی :

شروع به کار در سال ۱۹۵۸ در انستیتو مالاریولوژی دانشگاه تهران

فعالیت در گروه تک‌یاخته‌شناسی دانشگاه لندن در زمینه انتقال مکانیکی مالاریا به مدت ۶ ماه

مدیر گروه تک یاخته شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران
ارتقاء به درجه استادی در سال ۱۹۷۴ در دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران
در سال ۱۹۸۰ ایران را ترک کردند و به عضویت بخش پژوهشی گروه Zoology دانشگاه اکسفورد
در آمدند و در تابستان ۱۹۹۵ بازنشته شدند اما تحقیقاتشان را در همان دانشگاه ادامه دادند.

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: انگل شناسی دامپزشکی، مالاریا
انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

مقاله: انتشار بیش از ۲۰ مقاله انگلیسی

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی:
عضو انجمن انگل شناسی ایران و جزو موسسان اصلی این انجمن

افتخارات

دریافت Royal Society Grant از دانشگاه اکسفورد در سال ۱۹۹۶

نام : حسن

نام خانوادگی : بشیری بد

سال تولد : ۱۳۳۰

محل تولد : تهران

تحصیلات: دریافت دیپلم متوسطه در تهران

گذراندن دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد در رشته زیست شناسی در کشور اتریش

کسب درجه دکترای تخصصی (PhD) در رشته انگل شناسی بالینی از Karl Franzens university

اتریش

سوابق شغلی

از سال ۱۳۵۵ با سمت استادیار گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه شهید بهشتی

در سال ۱۳۶۷ به سمت دانشیاری و در سال ۱۳۷۳ به مرتبه استاد تمام نایل آمدند.

مشاور ریاست سازمان حفاظت از محیط زیست در سال ۱۳۶۲

مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۷۷
تدریس در دانشگاه های علوم پزشکی شهید بهشتی، شهید چمران اهواز، بندر عباس، سمنان، شاهد، قزوین و بوشهر

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حشره شناسی پزشکی
انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی:
عضویت در انجمن انگل شناسی آلمان، انجمن بین المللی بیماری های عفونی و انجمن انگل شناسی ایران
عضویت در شوراهای آموزشی و ارزش یابی دانشکده پیراپزشکی
عضویت در هیات ممکنه و ارزش یابی رشته حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین وزارت بهداشت
از آغاز تشکیل هیات و طی سال های طولانی

نام : حسین

نام خانوادگی : بیژن

سال تولد : ۱۲۹۸

محل تولد : رشت

سوابق شغلی

رئیس درمانگاه با حق آموزش قسمت عملی در دانشگاه تهران ، ۱۳۱۹

عضو هیات مدیره انجمن انگل شناسی ایران ، ۱۳۳۶

استاد انگل شناسی پزشکی (کرم شناسی و بیماری های کرمی) دانشگاه تهران ، ۱۳۴۶

پس از بازنشستگی از دانشگاه تهران، در دانشگاه ملی سابق (علوم پزشکی شهید بهشتی) مشغول کار مجدد شدند و به همت او بود که در سال ۱۳۵۲ بنیان گروه انگل شناسی و قارچ شناسی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نهاده شد. نامبرده ۱۵ سال تا سال ۱۳۶۸ مدیر گروه بودند و در سال ۱۳۸۲ در امریکا به دیار حق پیوستند.

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : بیژن

نام خانوادگی: جانبخش

سال تولد: ۱۲۹۹

تحصیلات: دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، فارغ التحصیل در سال ۱۳۲۶

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

مطالعات حشره‌شناسی پزشکی و بخصوص حشرات ناقل بیماری‌ها در ایران و طرق مبارزه با آنها

سوابق شغلی:

سمت دستیار در کرسی انگل‌شناسی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۲۷

سمت رئیس آزمایشگاه حشره‌شناسی در سال ۱۳۲۹

رئیس قسمت بیولوژی انسیتوپارازیتولوژی و مالاریولوژی در سال ۱۳۳۵

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حشره‌شناسی (گال، دمود کسبوزیس، انگل‌های روده‌ای)

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : طهمورث

نام خانوادگی: جلایر

سال تولد: ۱۳۱۰

محل تولد: تهران

تحصیلات:

دکترای دامپزشکی از دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۳۲-۱۳۲۸
دکترای تخصصی (PhD) از دانشکده طب گرمسیری لیورپول انگلستان در سال‌های ۱۳۵۰-۱۳۴۶

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی

در زمینه فرهنگی فعالیت‌های مستمری در راه اندازی و تأسیس دانشکده دامپزشکی شهرکرد داشتند.
در شهر اصفهان آزمایشگاه تخصصی انگل شناسی دائر نمودند.
در طرح واکسن WHO برای لیشمانیا شرکت داشتند.

سوابق شغلی

در سال ۱۳۳۲ وارد بخش انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز شدند و زیر نظر پروفسور حائری دانا به فعالیت پرداختند.

در سال ۱۳۵۰ وارد دانشکده پزشکی دانشگاه اصفهان شدند و چند سال بعد در این دانشکده به مقام دانشیاری ارتقاء یافتند.

تدریس رشته انگل شناسی در دانشگاه اصفهان

تدریس رشته انگل شناسی در دانشگاه آزاد تبریز و نجف آباد

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی

لاروهای مهاجر احشایی توکسوکاریازیس، آسکاریس، توکسوپلازما و لیشرمانیا

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

مقالات:

در مورد فعالیت های علمی آقای دکتر جلایر میتوان به چاپ ۵۰ مقاله علمی در زمینه بیماری های انگلی و بیماری های مشترک اشاره کرد.

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی:

ایشان از سال ۱۳۵۵ تا آخر عمر عضو انجمن انگل شناسان ایران بودند.

نام : عزت الدین

نام خانوادگی: جوادیان

سال تولد : ۱۳۱۰

محل تولد : ساری

تحصیلات :

اخذ مدرک دکترای دامپزشکی در سال ۱۳۳۴

تخصص انگل شناسی از دانشگاه تهران و دانشگاه لیورپول انگلیس

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

گذراندن دوره عالی ریشه کنی مالاریا از طرف سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۳۴۳

سوابق شغلی :

کسب رتبه دانشیاری در سال ۱۳۴۱

کسب رتبه استادی در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۵۴

معاونت دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حشره شناسی پزشکی (مالاریا و لیشمانیوز)

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

تألیف کتاب در زمینه لیشمانیوز به صورت مشترک که در تحریر دوم کتاب سال شناخته شد.
ارائه بیش از ۱۳۰ مقاله در مجلات معتبر داخلی و خارجی
تدوین کتاب چوندگان از دیدگاه بهداشتی، اقتصادی و نظامی

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی

عضو خبرگان سازمان بهداشت جهانی در زمینه V.B.C
داور سازمان بهداشت جهانی TDR در زمینه لیشمانیوز
رئیس انجمن حشره شناسی پزشکی ایران

افتخارات:

محقق برجسته از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی در سال ۱۳۶۴
استاد ممتاز دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۶۹
محقق برجسته علمی ۱۳۸۰
احراز رتبه دوم تحقیقات بنیادی در نهمین جشنواره بین المللی خوارزمی

نام : احمد

نام خانوادگی: حاجیان

سال تولد: ۱۲۹۹

محل تولد: تهران

تحصیلات: ورود به دانشکده پزشکی در سال ۱۳۲۰ و فارغ التحصیل در سال ۱۳۲۶

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

مطالعه درباره بیماری‌های بومی ایران بخصوص مالاریا، آمیبیاز، لیشمانیوز و سایر بیماری‌های روده‌ای سرپرست طرح مبارزه با بیماری‌های منتقله توسط بندپایان

سوابق شغلی:

دستیار رسمی آزمایشگاه انگل شناسی از سال ۱۳۲۸

رئیس درمانگاه انگل شناسی دانشکده پزشکی و رئیس بخش پروتوزئولوژی انستیتو پارازیتولوژی و

مالاریولوژی و مبارزه با حشرات از سال ۱۳۳۱

استاد پزشکی پیشگیری و بالینی و مشاور سازمان بهداشت جهانی در مانیل از سال ۱۳۴۸-۱۳۴۶

استاد و معاون بخش تک یاخته شناسی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه تهران

عضو رسمی سازمان بهداشت جهانی و کارشناس ارشد پزشکی پیشگیری در ژنو
انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : ناصر

نام خانوادگی : حقوقی راد

سال تولد : ۱۳۱۷

محل تولد : بابل

تحصیلات :

تحصیلات دوره ابتدایی و دبیرستان در شهرهای قائم شهر و تهران طی شد. در سال ۱۳۴۲ از رشته دامپزشکی دانشگاه تهران فارغ التحصیل شدند. در سال ۱۳۴۷ برای گذراندن دوره MSc انگل شناسی وارد دانشکده طب گرمسیری دانشگاه لیورپول انگلیس شدند. در سال ۱۳۴۹ موفق به کسب درجه فوق لیسانس در انگل شناسی گردیدند. در سال ۱۳۵۳ دوره دکترای انگل شناسی (PhD) را در دانشکده بهداشت و طب گرمسیری دانشگاه جان هاپکینز امریکا (در ایالت مریلند) شروع کردند.

سوابق شغلی

شروع فعالیت در سال ۱۳۴۴ به عنوان دستیار گروه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز

در سال ۱۳۴۹ به عنوان استادیار انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه اصفهان مدیر گروه دامپزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز اولین رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز ارتقاء به درجات دانشیاری و استادی و مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی در دانشکده پزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز استاد تمام وقت و مدیر گروه تخصصی انگل شناسی دانشکده علوم تخصصی دامپزشکی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی از سال ۱۳۸۱ تا حال حاضر

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: کیست هیداتیک

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

کتاب:

طی خدمات آموزشی و پژوهشی به چاپ پنج کتاب ترجمه‌ای و تألیفی دست یافتند.
در حال حاضر نیز دو کتاب تألیفی و ترجمه‌ای در دست تهیه دارند.

مقالات:

طی خدمات آموزشی و پژوهشی به چاپ بیش از ۶۰ مقاله علمی در مجلات معتبر بین المللی و داخلی دست یافتند.

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی:

عضو جامعه انگل شناسان ایران از سال ۱۳۵۶ تا کنون
عضو جامعه دامپزشکان ایران از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶
عضو جامعه انگل شناسان امریکا ۱۹۷۴ تا ۱۹۷۹

نام : عزیز

نام خانوادگی: رفیعی

سال تولد : ۱۲۸۹

محل تولد : تبریز

تحصیلات :

اخذ دکترای دامپزشکی از دانشگاه تولوزو

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطه در سال ۱۳۰۷ عازم اروپا شدند.

گواهی میکروب‌شناسی از انستیتو پاستور پاریس

مراجعت به ایران در سال ۱۳۱۴

کارآموزی در انستیتو بهداشت فنی پاریس

کسب تجربه در آزمایشگاه‌های تحقیقاتی مختلف فرانسه ، انگلستان و آفریقای شمالی

شرکت در کنفرانس‌های بین‌المللی میکروب‌شناسان و سایر مجامع و سازمان‌های علمی دنیا به نمایندگی

از طرف دولت ایران

سوابق شغلی :

رئیس آزمایشگاه ، معاون و رئیس موسسه واکسن و سرم سازی رازی (حصارک)
تدریس در مدرسه کشاورزی و دامپزشکی کرج
سمت استاد کرسی انگل شناسی و بیماری های انگلی و پوستی و قارچی در دانشکده دامپزشکی در سال

۱۳۲۸

ریاست دانشکده دامپزشکی از سال ۱۳۲۴ تا ۱۳۲۷

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: انگل شناسی دامپزشکی

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : رکن الدین

نام خانوادگی : سبکبار

سال تولد : ۱۳۰۱

محل تولد : تهران

تحصیلات:

لیسانسیه حقوق قضایی از دانشگاه تهران

دکترای دامپزشکی از دانشگاه تهران

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی

موسس آزمایشگاه تشخیص طبی کخ

سوابق شغلی:

استاد زیست شناسی دانشکده پزشکی تهران

استاد انگل شناسی دانشکده های دامپزشکی و بهداشت ، دانشگاه تهران

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

استاد انگل شناسی دانشکده بهداشت

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام: سید محمد علی

نام خانوادگی: سیدی رشتی

سال تولد: ۱۳۰۹

محل تولد: مشهد

تحصیلات:

دانشکده کشاورزی کرج دانشگاه تهران، لیسانس مهندسی کشاورزی ۱۳۳۲-۱۳۲۹

دانشکده بهداشت دانشگاه تهران فوق لیسانس حشره شناسی پزشکی ۱۳۵۰-۱۳۴۷

دانشگاه ایالتی ریورساید کالیفرنیا PhD میکروبیولوژی

دانشکده بهداشت دانشگاه تهران PhD حشره شناسی و انگل شناسی پزشکی ۱۳۵۸-۱۳۵۴

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

دوره عالی مالاریولوژی سازمان بهداشت جهانی در اتحاد جماهیر شوروی، ترکیه و سوریه سال

۱۳۴۰-۱۳۴۱

مشاور سازمان بهداشت جهانی، کنترل مالاریا در عربستان سعودی (جده، مدینه و مکه) ۱۳۴۹-۱۳۴۸

مشاور سازمان بهداشت جهانی به دعوت وزیر بهداشت عربستان سعودی، کنترل لیشمانیوز در عربستان سعودی سال ۱۳۵۶

طرح بررسی گونه‌های پشه خاکی در موزه تاریخ طبیعی لندن، انگلستان ۱۳۶۳-۱۳۶۲
مشاور عالی آموزشی لیشمانیوز، برنامه سازمان بهداشت جهانی در پاکستان ۱۳۶۴

سوابق شغلی:

دستیارحشره‌شناسی پزشکی در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۳
رئیس آزمایشگاه مبارزه با ناقلین دانشکده بهداشت در سال ۱۳۴۷
استادیاردانشکده بهداشت در سال ۱۳۶۷
دانشیار دانشکده بهداشت در سال ۱۳۷۴
وزارت کشاورزی شرکت در برنامه دفع ملخ و سن در شیراز و قره آقاج ورامین در سال ۱۳۳۱
شرکت توسعه و اصلاح کشت پنبه سازمان برنامه دفع آفات پنبه ساوه در سال ۱۳۳۲
شرکت توسعه و اصلاح کشت پنبه سازمان برنامه کارخانه پنبه بابل و بابلسر در سال ۱۳۳۲ و ۱۳۳۳
انسیتو مالاریولوژی و سازمان همکاری بهداشت مطالعات مالاریا در مازندران و آبادان در سال‌های ۱۳۳۳ تا ۱۳۳۸
انسیتو بهداشت گرمسیری رئیس ایستگاه تحقیقاتی بیرجند در سال ۱۳۳۹
دانشکده بهداشت دانشگاه تهران رئیس ایستگاه تحقیقات پزشکی مشهد (استان خراسان و سیستان و بلوچستان) در سال ۱۳۴۷-۱۳۴۰
دانشکده بهداشت دانشگاه تهران رئیس ایستگاه تحقیقات پزشکی آبادان در سال ۱۳۵۵
دانشکده بهداشت دانشگاه تهران در سال ۱۳۴۵
گروه حشره‌شناسی و انگل‌شناسی پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران در سال ۱۳۵۳
سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حشره‌شناسی پزشکی (ناقلین لیشمانیوز)

انتشارات (به لیست انتشارات ارجاع شود)

کتاب :

۱-تالیف مشترک کتاب انگل لیشمانیا و لیشمانیوزها که تا کنون به چاپ سوم در مرکز نشر دانشگاهی رسیده (۱۳۶۴-۱۳۷۳-۱۳۸۸) و ۳ نوبت نیز موفق به دریافت جایزه بهترین کتاب بهداشت سال دانشگاه تهران و دانشکده بهداشت شده است.

۲-تالیف و ترجمه مشترک کتاب کلیات حشره شناسی پزشکی که تا کنون چهار نوبت توسط انتشارات دانشگاه تهران تجدید چاپ شده (۱۳۷۰-۱۳۷۷-۱۳۸۳-۱۳۸۷) و از کتب مرجع در این زمینه می باشد.

مقالات:

بالغ بر ۱۳۰ عنوان مقالات علمی و تخصصی ارائه شده در کنگره ها، سمینارها و کنفرانس های بین المللی داخل و خارج کشور و همچنین منتشر شده در نشریات تخصصی داخلی و نشریات معتبر خارجی

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی

عضو کمیته ریشه کنی مالاریا و شورای عالی مالاریا در وزارت بهداشت در سال ۱۳۶۲

عضو هیئت ممکنه و ارزشیابی رشته حشره شناسی پزشکی در وزارت بهداشت در سال ۱۳۷۳

عضو انجمن بهداشت ایران

عضو انجمن AMCA کنترل حشرات آمریکا

افتخارات:

جایزه دوم تحقیقات بنیادی در نهمین جشنواره خوارزمی برای طرح مشترک تحقیقات بنیادی لیشمانیوز و اکولوژی ناقلین در سال ۱۳۷۴

دریافت عنوان بهترین کتاب سال دانشگاه تهران برای تالیف مشترک کتاب لیشمانیا و لیشمانیوزها برای اولین بار شناسائی *Phlebotomus mesghali* توسط ایشان در منطقه سیستان، بلوچستان در سال ۱۳۴۴ صورت گرفت که به نام استادشان نام گذاری گردید. سال های بعد یکی از دانشجویان ایشان نیز گونه جدیدی را شناسائی و به نام ایشان ثبت نمود.

نام : اوژن

نام خانوادگی: شاهگودیان

سال تولد: ۱۳۰۷

تحصیلات:

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

مطالعه در مدرسه عالی بهداشت لندن به مدت ۱ سال و دریافت گواهینامه جانور شناسی پزشکی

سوابق شغلی :

حشره شناس در انستیتو مالاریولوژی و پارازیتولوژی از سال ۱۳۳۱

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی : حشره شناسی پزشکی (ناقلین مالاریا)

انتشارات (به لیست انتشارات ارجاع شود)

تألیفات درباره کلیدهای تشخیص آنوفل های ایران و تعیین سن آنها

نام: احمد

نام خانوادگی: شاهمرادی

سال تولد: ۱۳۳۶

محل تولد: الموت قزوین

تحصیلات:

در سال ۱۳۴۸ تحصیلات ابتدایی را در الموت قزوین به پایان رساندند.
در سال ۱۳۵۴ تحصیلات متوسطه را در رشته علوم تجربی به عنوان شاگرد ممتاز به پایان رسانیدند.
در سال ۱۳۵۸ در رشته بهداشت عمومی در مقطع لیسانس از دانشگاه شهید بهشتی فارغ التحصیل شدند.
در سال ۱۳۶۴ در مقطع کارشناسی ارشد انگل شناسی از دانشگاه تربیت مدرس فارغ التحصیل شدند.
در اردیبهشت ۱۳۷۲ موفق به اخذ درجه دکترای تخصصی (PhD) انگل شناسی از دانشگاه تربیت مدرس شدند.

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

دکتر شاهمرادی در تشکیل و موجودیت انجمن اسلامی دانشگاه تربیت مدرس سخت کوشا بوده و از سال ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۲ هر ساله از طرف دانشجویان دانشگاه بعنوان عضو شورای مرکزی و دبیر انجمن اسلامی معرفی می شدند.

از دیگر خدمات ایشان تاسیس و راه اندازی کانون قرآن در دانشگاه تربیت مدرس می باشد. در تاسیس و راه اندازی گروه انگل شناسی در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا و همچنین تجهیز و آماده سازی آزمایشگاه های دانشکده بخصوص آزمایشگاه تک یاخته شناسی و کرم شناسی نقش موثر و بسزایی داشته اند.

عضو شورای تخصصی انگل شناسی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس
همکاری با جمعیت هلال احمر در ارتباط با کودکان بی سرپرست

سوابق شغلی :

از سال ۱۳۶۴ به عنوان عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه تربیت مدرس شروع به تدریس نمودند.

در سال ۱۳۶۵ از طرف ریاست محترم دانشگاه به سمت سرپرست گروه پزشکی دانشگاه منصوب شدند. از فروردین ۱۳۶۶ تا اسفند ۱۳۶۷ به عنوان قائم مقام دانشکده پزشکی به خدمت خود ادامه دادند. در سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۶۹ در سمت مدیر کل کارگزینی فعالیت نمودند.

در سال ۱۳۷۲ به درجه استادیاری ارتقاء پیدا کردند.

تدریس واحد تک یاخته شناسی در دانشگاه تربیت مدرس برای دانشجویان کارشناسی ارشد و تک یاخته شناسی پیشرفته برای دانشجویان دکترای تخصصی انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی. در سال ۱۳۷۳ به سمت مدیر کل آموزش دانشگاه تربیت مدرس و سپس قائم مقام معاونت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس منصوب شدند.

تدریس در دانشگاه شاهد

سابقه تدریس در دانشگاه تربیت مدرس برای دانشجویان کارشناسی ارشد، در دانشگاه شهید بهشتی و کرمانشاه برای دانشجویان کارشناسی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: توکسوپلاسموز، تک یاخته‌های روده‌ای و لیشمانیوز

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

کتاب:

تالیف کتاب زیست‌شناسی انگل‌ها برای دانشجویان دانشگاه پیام نور

تالیف کتاب مقدمات انگل شناسی سال ۱۳۶۸

تالیف کتاب کلیات انگل شناسی سال ۱۳۷۳

ترجمه کتاب تک یاخته‌های انگلی

ترجمه کتاب بیماری‌های انگلی در مادران و نوزادان

مقالات:

مقالات کامل درج شده در مجلات علمی بین‌المللی ۵ عنوان

نام : ساعد

نام خانوادگی : شهابی

سال تولد : ۱۳۲۸

محل تولد : مشهد

تحصیلات:

دکترای دامپزشکی ۱۳۵۲-۱۳۴۶

دوره MPH و تخصص پاتوبیولوژی (انگل شناسی) ازدانشگاه واشنگتن در سیاتل امریکا ۱۳۶۲-۱۳۵۷

دکترای تخصصی انگل شناسی پزشکی PhD از دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۶۳

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی

کارورزی در دانشکده علوم پاریس

آموزش زبان در امریکا ۱۳۵۷-۱۳۵۵

سوابق شغلی

آغاز کار تعلیم و تعلم در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۶۳
درجه استادی علوم پزشکی در سال ۱۳۷۹
بیش از سی سال فعالیت آموزشی در دانشگاه تهران و دانشگاه شهید دکتر بهشتی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: انگل های روده ای و مالاریا

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

کتاب: داروهای ضد مالاریا سال اول شماره یک مهر ۱۳۷۲ شماره مسلسل ۱

مقالات: ۱۹ مقاله تحقیقاتی در زمینه انگل های روده ای، تناسلی و کوکسیدیایها

نام : احمد

نام خانوادگی : صدیقیان

تحصیلات :

دامپزشکی

تخصص MPH بهداشت عمومی از انگلیس

دکترای انگل شناسی از موزه تاریخ طبیعی لندن

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی

سوابق شغلی

۴-۵ سال خدمت در ایستگاه تحقیقاتی پزشکی دزفول تنکابن و شهمسوار

دانشیار انگل شناسی پزشکی

بازنشستگی با سمت دانشیاری

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی : بیلازیوز و نماتودهای زئونوز

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : غلامحسین

نام خانوادگی: صهبا

سال تولد: ۱۳۰۶

محل تولد: تهران

تحصیلات:

ورود به دانشکده داروسازی دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۶

فارغ التحصیل از دانشکده مزبور در سال ۱۳۳۱

دریافت مدرک علوم آزمایشگاهی در سال ۱۳۳۳

آغاز دوره Ph.D. در دانشگاه تولین آمریکا در سال ۱۳۵۱

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

دوره یک ساله روش های آزمایشگاهی در وزارت بهداشت در سال ۱۳۳۷

دوره مقدماتی آزمایشگاهی به مدت ۱ سال در آمریکا با استفاده از بورس ICA در سال ۱۳۳۸

دوره انگل شناسی و حشره شناسی به مدت ۱ سال در موسسه بیماری های گرمسیری انگلستان از ۲۵

مهرماه ۱۳۴۶

سفر به کشور تانزانیا به منظور مطالعات بیماری پیوک (تلاش های ایشان منجر به ریشه کنی این بیماری در منطقه لار در جنوب ایران شد).

سوابق شغلی :

خدمت سازمان همکاری بهداشت وزارت بهداری در سال ۱۳۳۱

رئیس اداره بهداشت استان های شمالی کشور

رئیس آزمایشگاه رفانس

سمت دستیار انگل شناسی در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۶

انتقال از وزارت بهداری به دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی در تاریخ ۱۵ اسفند ۱۳۳۹

معاون ایستگاه تحقیقات پزشکی دزفول (طرح بیلازیوز) از اول مهرماه ۱۳۴۲

سمت استادی در تاریخ ۲۷ فروردین ۱۳۵۶

فعالیت در زمینه مبارزه با بیماری بیلازیوز در استان خوزستان و سرکریال درماتایتیس در شمال کشور

تحقیقات قابل توجه بر روی بیماری فاسیولیازیس

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی : کرم شناسی و حلزون شناسی

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام: ایرج

نام خانوادگی: طیب زاده

سال تولد: ۱۳۱۰

محل تولد: کرمانشاه

تحصیلات: ورود به دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۸ و فارغ التحصیل در سال ۱۳۳۴

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

گذراندن دوره عالی مالاریولوژی در سال ۱۳۳۱

مطالعه درباره اپیدمیولوژی مالاریا در استان های مختلف در انستیتو پارازیتولوژی و مالاریولوژی
مطالعه درباره تب کيو در ايران و گذراندن پایان نامه تحت عنوان (تب کيو در ايران) به راهنمایی آقای
دکتر مفیدی با درجه ممتاز

سوابق شغلی:

ایشان سال ها در سمت رئیس سازمان ریشه کنی مالاریای کشور خدمت نموده اند.

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: مالاریا

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : امیرنظام

نام خانوادگی: غفاری

سال تولد: ۱۲۹۵

تحصیلات :

رشته علوم طبیعی در دانشکده علوم

دریافت درجه فوق لیسانس در رشته علوم طبیعی در سال ۱۳۱۶

لیسانس آزاد در زبان خارجی

دریافت درجه دکترا از دانشگاه تهران

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

عهده‌دار کارهای آزمایشگاه بیولوژی حیوانی دانشکده پزشکی از سال ۱۳۱۸

مسافرت به آمریکا و انگلستان برای مطالعه در تشکیلات دانشکده‌های مختلف و موسسات بهداشتی

آمریکا به مدت یک سال در سال ۱۳۲۸

سوابق شغلی :

سمت دانشیاری کرسی بیولوژی حیوانی دروس کالبدشناسی مقایسه‌ای مهره‌داران در سال ۱۳۳۵
کار در آزمایشگاه‌های ژنو، پاریس و بروکسل به مدت ۱ سال به دعوت وزارت فرهنگ فرانسه در سال
۱۳۲۷

معاون نمایندگی سازمان حمایت کودکان وابسته به سازمان ملل متحد (یونیسف) در ایران از اسفند ماه
سال ۱۳۳۵

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حشره‌شناسی پزشکی (شناسایی ناقلین بیماری‌های انگلی)

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

تالیفات شامل: عملیات زیست شناسی حیوانی برای دانشجویان سال اول پزشکی در دو جلد، دوزیستان،
کلیدهای تشخیص حشراتی که از لحاظ پزشکی در ایران اهمیت دارند .
بررسی جنس کولکس در ایران، گرامر زبان فرانسه

نام : ایرج

نام خانوادگی : فرمندیان

تحصیلات: پزشک

تخصص MPH از امریکا

تخصص عفونی از ایران

سوابق شغلی

معاون و رئیس ایستگاه اهواز

مشاور سازمان بهداشت جهانی

دانشیار گروه انگل شناسی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: بیلازیوز

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : محمد علی

نام خانوادگی: فقیه

سال تولد: ۱۳۹۸

تحصیلات : دانشکده پزشکی تهران

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

مطالعه درباره بیماری های بومی ایران بخصوص بیماری های قارچی، بیماری های منتقله بوسیله حشرات و مبارزه با آن ها، لیشمانیوزها، تب راجعه، مالاریا، بیلارزیوز مئانه و بزل

سوابق شغلی :

خدمت در وزارت بهداشت و مبارزه با بیماری های اپیدمیک به مدت دو سال و نیم
خدمت در بهداری آموزشگاه ها به مدت یک سال و نیم
دستیاری افتخاری و رسمی در آزمایشگاه انگل شناسی به مدت دو سال

ریاست درمانگاه، رئیس بخش وابسته و دانشجویی کرسی انگل شناسی دانشکده پزشکی و ریاست قسمت مطالعه و مبارزه با بیماری های منتقله بوسیله بندپایان و معاونت فنی انستیتو پارازیتولوژی از سال ۱۳۲۸ سمت ریاست دانشکده بهداشت از سال ۱۳۴۹ به مدت ۵ سال مدتی نیز در سمت رئیس دانشکده پزشکی دانشگاه تبریز انجام وظیفه نمودند.

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: اپیدمیولوژی بیماری های انگلی از جمله مالاریا
انتشارات (به لیست انتشارات ارجاع شود)
محمد علی فقیه (۱۳۴۹). مالاریا و ریشه کنی مالاریا، انتشارات دانشگاه تهران شماره ۱۳۵۷

نام : اسماعیل

نام خانوادگی : قدیریان

محل تولد : سنگسر

تحصیلات: دکترای رشته دامپزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۳

اخذ درجه Master of degree با تحقیق در زمینه میکروبیولوژی و ایمنولوژی از انستیتو پاستور

فرانسه در سال ۱۳۴۲

دریافت مدرک PhD از دانشکده علوم دانشگاه سوربون فرانسه در سال ۱۳۴۷

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

طی دوره ریشه‌کنی مالاریا در انستیتو انگل شناسی و قارچ شناسی دانشگاه تهران و اخذ گواهی ریشه‌کنی

مالاریا در سال ۱۳۳۵

طی دوره ریشه‌کنی مالاریا از طرف سازمان بهداشت جهانی در بلغراد یوگسلاوی و اخذ گواهی

بین‌المللی ریشه‌کنی مالاریا

سوابق شغلی

کسب درجه استادیار در انستیتو انگل شناسی و مالاریولوژی دانشگاه تهران در سال ۱۹۵۶
 کسب درجه دانشیار و محقق در سال ۱۹۶۵
 کسب درجه استاد در دانشکده بهداشت دانشگاه تهران در سال ۱۹۷۳
 فعالیت در گروه میکروبی شناسی، ایمنولوژی و انگل شناسی دانشکده طب دانشگاه McGill در سال‌های ۱۹۷۴-۱۹۷۶
 مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران در سال ۱۹۷۶
 سرپرست گروه ایمنولوژی آزمایشگاه پاتوبیولوژی مرکزی، تهران، ایران در سال ۱۹۷۹
 شروع دوران بازنشستگی در سال ۲۰۱۱

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: نماتودهای روده‌ای

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

مقالات: تألیف ۴۴ مقاله در زمینه انگل شناسی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: نماتودهای روده‌ای

نام آقای دکتر قدیریان هم ردیف مطالعات کرم‌شناسی ایران خصوصاً انگل‌های کرمی دستگاه گوارش انسان و حیوان مطرح است. از عمده‌ترین فعالیت‌های ایشان بررسی اپیدمیولوژیک کرم‌های منتقله از طریق خاک در استان‌های اصفهان، تهران، کرمانشاه و مرکزی در دهه‌های قبل بوده است. بالاترین شیوع کرم‌های آسکاریس، تریکواسترونژیلوئیدس و تریکوسفال در استان اصفهان جزو مطالعات ایشان بوده است. مطالعه بر روی کرم‌های نماتود نشخوارکنندگان در استان‌های خوزستان و اصفهان را می‌توان به روشنی در مقالات چاپ شده ایشان مشاهده نمود.

بدون تردید آقای دکتر قدیریان تخصص ویژه‌ای بر روی کرم‌های تریکواسترونژیلوئیدس دارند. به گفته آقای دکتر Yezid Gutierre نویسنده کتاب هیستوپاتولوژی بیماری‌های کرمی که در حال حاضر استاد بازنشسته دانشگاه ویزکانسین آمریکا هستند. آقای دکتر قدیریان یکی از شناخته‌شده‌ترین و علاقمندترین محققین کرم‌شناسی دنیا محسوب می‌شوند.

نام : مهدی

نام خانوادگی: قربانی

سال تولد : ۱۳۱۰

محل تولد: انارک اصفهان

تحصیلات :

ورود به دانشکده داروسازی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۱

فارغ التحصیل از دانشکده مزبور در سال ۱۳۳۶

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

دوره علوم آزمایشگاهی در وزارت بهداشتی

ادامه تحصیل و دوره انگل شناسی پزشکی در انگلستان

دریافت گواهینامه عالی انگل شناسی از دانشگاه لیورپول

سوابق شغلی :

در آلمان مدتی به شغل داروسازی پرداخت.

تدریس در دانشکده داروسازی به عنوان عضو هیئت علمی
سمت استادیاری، دانشیاری و استادی گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی دانشکده بهداشت
سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: توکسوپلاسموز (یکی از محققین اولیه بررسی توکسو
پلاسموز در ایران)

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی :

عضو هیئت مؤسس و هیئت مدیره انجمن علمی انگل شناسی ایران
عضو فعال هیات ممکنه و ارزشیابی رشته انگل شناسی کشور
انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : عبدا...

نام خانوادگی : کهنمویی

سال تولد : ۱۳۳۶

محل تولد : تبریز

تحصیلات:

اخذ مدرک کارشناسی بهداشت از علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۵۸

اخذ مدرک کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی انگل شناسی از دانشگاه تربیت مدرس به ترتیب در

سالهای ۱۳۶۵ و ۱۳۷۱

سوابق شغلی

ایشان بیش از سه سال داوطلبانه در جبهه‌های حق علیه باطل حضوری فعال داشتند و در همان

سال‌های جنگ (۵۹ تا ۶۱) به عنوان مدیر شبکه بهداشت اسلام‌آباد غرب منشاء خدمات بی‌نظیری بوده

است

معاون اداری مالی دانشکده پیراپزشکی

معاون پشتیبانی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران

استادیار بخش انگل شناسی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران (۱۳۷۱)

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی : پنوموسیستوزیس، توکسوپلاسموزیس، فاسیولوزیس

انتشارات (ارجاع به فایل مقالات)

نام : احمد

نام خانوادگی: مثقالی

سال تولد: ۱۲۹۱

محل تولد: تهران

تحصیلات: دانشکده پزشکی

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

مطالعه درباره مسائل مختلف انگل شناسی و حشرات مهم از نظر پزشکی مخصوصاً کولیسیده (آنوفل‌ها) و فلبوتوم

سوابق شغلی

دستکاری انگل شناسی در سال ۱۳۲۲

ریاست درمانگاه در سال ۱۳۲۴

ریاست بخش وابسته آزمایشگاه انگل شناسی در سال ۱۳۲۹

ریاست بخش حشره شناسی انستیتو پارازیتولوژی و مالاریولوژی در سال ۱۳۳۵

استاد گروه حشره شناسی و مبارزه با ناقلین

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حشره شناسی پزشکی (ناقلین لیشمانیوز)

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

نام : حمید

نام خانوادگی: محسنین

سال تولد : ۱۲۹۱

تحصیلات :

دانشکده پزشکی دانشگاه تهران ، فارغ التحصیل در سال ۱۳۱۷

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

مطالعه در آزمایشگاه تراخم بخش تجسّسات علمی دانشکده پزشکی تهران با همکاری آقای دکتر انصاری استاد

سوابق شغلی :

سمت دستیار در سال ۱۳۱۹

ریاست درمانگاه در سال ۱۳۲۳

ریاست بخش وابسته به آزمایشگاه انگل شناسی دانشکده پزشکی تهران در سال ۱۳۲۷

مسافرت به اروپا و کار در انستیتو تروپیکال بال (سوئیس) و لندن در سال ۱۳۲۴
سمت رئیس آزمایشگاه‌های بهداری راه آهن در سال ۱۳۲۱
سمت رئیس آزمایشگاه انگل شناسی بهداری ارتش در سال ۱۳۳۳
در سالیان بعد ایشان با رتبه استادی مسئولیت‌های متعددی داشته‌اند.
استاد و مدیر گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران، ۱۳۶۱-۱۳۵۳

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: انگل شناسی عمومی و اختصاصاً انجام مطالعات تراخم
در ایران

انتشارات (ارجاع به لیست انتشارات)

انتشار ۱۴ مقاله درباره تراخم و بیماری‌های عفونی چشم با همکاری دکتر انصاری و دکتر باستان و دکتر داروگر
و ۳ مقاله دیگر درباره سایر مباحث انگل شناسی

نام : جعفر

نام خانوادگی: مسعود

سال تولد: ۱۳۱۲

محل تولد: شهر سنقر کرمانشاهان

تحصیلات :

کارشناسی ارشد رشته انگل شناسی از دانشگاه لندن ۱۹۶۸

دکترای دامپزشکی از دانشگاه تهران ۱۳۴۰

(PhD) در رشته انگل شناسی از دانشگاه لندن ۱۹۷۱

تخصص پاتولوژی دامپزشکی از دانشگاه لندن ۱۹۷۴

تخصصی آزمایشگاه بالینی در ایران ۱۳۷۰

سوابق شغلی

ارتقاء به درجه استادی از دانشگاه تهران در سال ۱۳۵۴

سرپرست ایستگاه تحقیقات پزشکی اهواز و دزفول تا سال ۱۳۶۸ (مدت ۱۵ سال)

سرپرست واحد کرم شناسی گروه انگل شناسی از سال ۱۳۷۰ تا بحال

سوابق تدریس دروس انگل شناسی، هماتولوژی، حلزون شناسی، پاتولوژی انگل ها

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: کرم شناسی پزشکی (بیلهارزیوز، فاسیولیازیس) و هیستوپاتولوژی بیماری های کرمی

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

تالیف دو بخش از کتاب اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران ۱۳۷۲

ترجمه کتاب آمیب های آزاد زی ۱۳۷۶

۱۵ مقاله چاپ شده در نشریات ایران و ۵۰ مقاله چاپ شده در نشریات خارجی

شرکت در کنگره های مختلف داخل و خارج از کشور

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی

- عضو انجمن انگل شناسی ایران ، یک دوره ریاست انجمن انگل شناسی
- عضو انجمن متخصصین علوم آزمایشگاهی
- عضو انجمن بهداشت ایران - سازمان نظام پزشکی - عضو هیئت ممکنه و ارزشیابی وزارت بهداشت
- عضو هیئت ممکنه و ارزشیابی وزارت بهداشت در رشته انگل شناسی
- عضو هیئت پژوهشی گروه انگل شناسی
- مشاور موقت سازمان بهداشت جهانی

افتخارات :

پزشک نمونه سال ۱۳۷۹

استاد نمونه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران در جشنواره ابن سینا در سال ۱۳۸۱

ارائه مقالات ارزشمند در رابطه با ریشه کنی بیماری اسنوزویازیس در ایران که منجر به ریشه کنی این انگل در ایران شده است.

نام : منصور

نام خانوادگی: معتبر

سال تولد: ۱۳۰۷

محل تولد : شیراز

تحصیلات :

نفر هفتم کنکور دانشکده پزشکی در سال ۱۳۲۸

دیپلم عالی مالاریولوژی از دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۱

دکترای پزشکی از دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۴

متخصص بیماری‌های گرمسیری عفونی و بیماری‌های انگلی از دانشگاه لندن در سال ۱۳۵۵

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

اخذ گواهی تخصص در بهداشت مناطق گرمسیری در سال ۱۳۴۹

اخذ گواهی تخصص انگل‌شناسی در سال ۱۳۶۲

اخذ گواهی در زمینه بیماری‌های انگلی از دانشگاه یوگاندا در سال ۱۹۶۷
 اخذ گواهی دوره سم‌شناسی از مرکز توکسیکولوژی لندن در سال ۱۳۶۹
 گذراندن دوره اپیدمیولوژی در دانشگاه لندن در سال ۱۹۶۹-۱۹۷۰
 تحصیل در رشته بهداشت گرمسیری در دانشکده بهداشت و پزشکی دانشگاه لندن در سال ۱۹۶۹-۱۹۷۰
 PhD در بیماری‌های گرمسیری و عفونی در دانشگاه لندن در سال ۱۹۷۶
 ایشان از فعالیت‌های پژوهشی خود چنین می‌گوید:
 من از طرف WHO به اکثر کشورهای مالاریا خیز سفر کرده‌ام و به دولت‌های آنها برنامه داده‌ام در
 زمینه ریشه‌کنی مالاریا و آموزش کارگران سم‌پاش، توزیع دارو و... فعالیت داشته‌ام. عضو انستیتو
 مالاریولوژی دانشگاه تهران بودم. با سازمان بهداشت جهانی در منطقه‌ی اسکندریه و مدیترانه شرقی
 همکاری کرده‌ام، طرحی در زمینه‌ی بررسی بیماری‌ها و میزان سلامتی در ایران به اجرا در آوردم.
 طرح بررسی سلامتی و بیماری‌ها در شمال ایران و ایل قشقایی را برای اولین بار در ایران پیاده کردم.

سوابق شغلی:

شروع دستیار افتخاری در سال ۱۳۳۴
 ریاست درمانگاه آزمایشگاه انگل‌شناسی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۳۸
 سمت دانشیاری تمام وقت در سال ۱۳۴۳
 سمت استادی در سال ۱۳۴۸
 تدریس آمار حیاتی در سال ۱۳۴۹
 تدریس در دانشگاه‌های تهران، کرمان، زاهدان، خرم‌آباد و بندرعباس
 سرپرست ایستگاه تحقیقات پزشکی در کازرون، بندرعباس و تنکابن
 مشاور موقت سازمان بهداشت جهانی
 اعزام از طرف سازمان بهداشت جهانی به کشورهای متعددی چون تایوان، فیلیپین، بنگلادش، هند،
 افغانستان، عراق، سوریه، مصر، ترکیه و مناطق شیخ نشین به عنوان مشاور کوتاه مدت سازمان

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: اپیدمیولوژی مالاریا

مدیر گروه پزشکی قائم مقام ریاست در دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی شاهرود در سال

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

همکاری در تألیف کتاب اپیدمیولوژی و کتاب کنترل بیماری‌های شایع در ایران
ارائه ۱۵۰ مقاله در مجلات داخلی و خارجی (مجلات دانشگاه تهران، مجله MEDICAL
BRITISH، AMERICAN MOSTITO و مجلات فرانسوی)
شرکت در بیش از ۳۵ کنگره بین‌المللی خارج از ایران
۲۵ مورد ارائه مقاله و سخنرانی در دوره‌های بازآموزی پزشکان عمومی

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی

دبیر کمیته بهداشت دانشکده بهداشت دانشگاه تهران
عضو کمیته بهداشت جنگ در سال ۱۳۶۶
عضو بورد علوم پایه
عضو کمیته تحقیقاتی سازمان بهداشت جهانی به مدت ۴ سال
عضو هیئت ممیزه دانشگاه آزاد
عضو کمیته پایان نامه‌های کارشناسی ارشد و PhD دانشگاه آزاد

نام : حسین

نام خانوادگی : فرید معیر

سال تولد : ۱۳۱۴

محل تولد : اصفهان

تحصیلات

دکترای داروسازی اصفهان

MPH دانشکده بهداشت تهران

PhD انگل شناسی اصفهان تهران

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی

دوره انگل شناسی در دانشکده بهداشت و بیماری های گرمسیری

راه اندازی کارشناسی ارشد در رشته های میکروب شناسی و انگل شناسی در دانشکده پزشکی اصفهان

راه اندازی دوره PhD در رشته های میکروب شناسی و انگل شناسی در دانشکده پزشکی اصفهان

سوابق شغلی

معاون گروه پاتوبیولوژی دانشکده پزشکی اصفهان
مدیر گروه پاتوبیولوژی دانشکده پزشکی اصفهان
سرپرست رشته علوم آزمایشگاهی بالینی دانشکده پزشکی اصفهان
عضو و دبیر هیئت ممیزه دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
عضو هیئت ممکنه و ارزشیابی رشته انگل شناسی کمیته علوم پایه پزشکی و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
طی نمودن دوره دستیاری، استادیاری، دانشیاری و استادی دانشگاه

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی : لیشمانیوز

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

مقالات:

۱۴ مقاله در زمینه انگل شناسی چاپ شده در نشریات داخلی و خارجی

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی:

عضو انجمن های داروسازان ایران، انگل شناسان ایران، بهداشت ایران، سازمان نظام پزشکی اصفهان و علوم آزمایشگاهی بالینی اصفهان
عضو هیئت تحریریه مجله دانشکده پزشکی شهر کرد و مجله نظام پزشکی اصفهان، عضو کمیته بیماری های عفونی و گرمسیری پژوهشکده امین، عضو کمیته لیشمانیوز پستی پژوهشکده انگل شناسی و رئیس انجمن متخصصین علوم آزمایشگاهی بالینی اصفهان

نام : شمس الدین

نام خانوادگی: مفیدی

سال تولد : ۱۳۰۰

محل تولد : رشت

تحصیلات :

دکترای پزشکی از دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۴

تخصص رشته بهداشت از دانشکده بهداشت جانز هاپکینز آمریکا در سال ۱۳۳۰

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

تحصیل و مطالعه در انگلستان، فرانسه، تونس، الجزیره و مراکش

آشنایی به زبان های آلمانی، فرانسوی، انگلیسی و اسپانیولی

مطالعه درباره اپیدمیولوژی بیماری های بومی ایران و طرق مبارزه با آن ها

سوابق شغلی :

دانشیار دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۷

استادی کرسی انگل شناسی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۳۸

رئیس آزمایشگاه انگل شناسی در انستیتو پاستور

دستیاری افتخاری و دانشیاری انگل شناسی در دانشکده پزشکی

معاونت انستیتو پارازیتولوژی و مالاریولوژی

تأسیس دانشکده بهداشت و ریاست آن در سال ۱۳۴۵

معاون تحقیقاتی دانشگاه تهران

دبیر کل شورای مرکزی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در سال ۱۳۵۳

قائم مقام رئیس دانشگاه تهران و معاون پژوهشی دانشگاه تهران در سال ۱۳۵۰

ریاست دانشگاه مازندران (بابلسر)

وزیر علوم در اواخر آبان ماه ۱۳۵۷

دبیر کل جامعه دانشکده های بهداشت آسیا و آفریقا

تدریس در دانشکده های پزشکی، بهداشت، داروسازی، پرستاری، فنی و علوم آزمایشگاهی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: بیماری های انگلی (بهداشت عمومی و لیشمانیوز)

افتخارات :

دریافت جایزه بین المللی از سازمان بهداشت جهانی و نشان ریشه کنی آبله در جهان

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

نام : اله بداشت

نام خانوادگی : منصوریان

سال تولد : ۱۳۱۹

محل تولد : تنکابن

تحصیلات

لیسانس شیمی ، فوق لیسانس بهداشت محیط، دکترای تخصصی (PhD) انگل شناسی

سوابق شغلی

فعالیت ایشان در سال ۱۳۴۸ با انجام برنامه های کنترل و پیشگیری بیلارزیوز در استان خوزستان شروع شد. شناسایی اکولو بیلوژیک و زیستگاه های میزبان واسط این آلودگی انگلی محقق و کارشناس مالاکولوژی پزشکی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی فعالیت های میدانی ایشان ابتدا در استان خوزستان در ایستگاه های تحقیقات بهداشتی دزفول و سپس اهواز بوده است. پس از کاهش موارد آلودگی بیلارزیوز در استان خوزستان و فراهم آمدن موقعیت مطالعات تکمیلی سایر استان های همجوار و تا حدودی استان های شرقی، غربی و شمالی کشور نیز توسط ایشان از نظر حضور حلزون های آب شیرین تحت بررسی قرار گرفت.

ثبت ویژگی‌ها و خصوصیات زیستگاهی اکثر حلزون‌های آب شیرین ایران از نظر فیزیکی و شیمیایی توسط دکتر منصوریان انجام شده است.

پروژه‌های تحقیقاتی و پایان‌نامه‌های دانشجویی که صرفاً بیولوژی و نقش حلزون‌ها را در انتقال آلودگی‌های کرمی مشخص کرده است توسط ایشان انجام شده است. در حال حاضر آقای دکتر منصوریان را می‌توان مرجع حلزون شناسی پزشکی ایران محسوب نمود.

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: حلزون شناسی (مالاکولوژی)

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

کتاب:

انتشار کتاب شکم پایان آب شیرین ایران، حلزون شناسی پزشکی

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی:

عضو انجمن مالاکولوژی

نام : عبدالوهاب

نام خانوادگی : منوچهری

سال تولد : ۱۳۰۶

محل تولد : نائین

تحصیلات

تحصیلات ابتدایی در نائین، تحصیلات متوسطه در دبیرستان ادب اصفهان و دارالفنون تهران
دکترای دامپزشکی از دانشگاه تهران

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی

طی ۲ سال دوره حشره شناسی در انگلستان

سوابق شغلی

رئیس مرکز بهداشت استان اصفهان
عضو هیئت علمی دانشکده بهداشت بخش مالاریولوژی

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقات : مالاریا
استاد گروه حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی: عضو سازمان بهداشت جهانی

نام: ایرج

نام خانوادگی: موبدی

سال تولد: ۱۳۱۷

محل تولد: تبریز

تحصیلات:

دکترای دامپزشکی از دانشگاه تهران، دانشکده دامپزشکی
MPH و تخصص انگل شناسی از دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت
MSc رشته بهداشت از دانشگاه تولین آمریکا

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

گذراندن ۴ ماه آموزش و تحقیق در موزه بریتانیا (انگلستان)
اکثر مطالعات در زمینه کیست هیداتید و تاکسونومی کرم ها

سوابق شغلی:

گذراندن مراتب استاد یاری، دانشیاری و استادی در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: کرم شناسی پزشکی (تاکسونومی و میکروآناتومی کرم‌ها)

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

راهنمایی حدود ۱۵۰ پایان نامه

انتشار ۸۰ مقاله فارسی و انگلیسی

تألیف ۸ کتاب با همکاری دیگر اساتید از جمله آقایان دکتر ادریسیان، دکتر اسلامی، دکتر حسینی،

دکتر مولوی، دکتر فرهنگ و خانم دکتر کیا

شرکت در ۲۰ سمینار

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی

عضو انجمن انگل شناسی ایران

عضو مجله National Geography به مدت ۱ سال

افتخارات:

استاد برگزیده و ممتاز دانشگاه علوم پزشکی تهران

تشخیص اولین مورد انگل اکینو کوکوس گرانولوزوس جدا شده از روباه در ایران

نام : اسدالله

نام خانوادگی: مهدی حقیقی

سال تولد: ۱۲۹۱

تحصیلات : دانشکده پزشکی تهران

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

گذراندن کلاس عالی مالاریولوژی و بیماری‌های واگیر در سال ۱۳۲۷

شرکت در برنامه‌های مطالعاتی و مبارزاتی مالاریا در سال ۱۳۲۸

شرکت در اولین دوره کلاس مخصوص بیماری‌های منتقله بوسیله حشرات در رم در سال ۱۳۳۲

سوابق شغلی :

رئیس بهداری شهرداری و معاون بهداری قرنطین آبادان از سال ۱۳۲۲ تا ۱۳۲۷

رئیس اداره مطالعات و طرح برنامه‌های مبارزاتی مالاریا

رئیس بخش اپیدمیولوژی انستیتو مالاریولوژی از سال ۱۳۳۱

در سالیان نخست برنامه ریشه‌کشی مالاریا رئیس سازمان ریشه‌کشی مالاریای کشور بوده‌اند.

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: مالاریا

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

نام : ابوالحسن

نام خانوادگی: ندیم

سال تولد : ۱۳۰۷

محل تولد : تهران

تحصیلات :

ورود به دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۲۶ و فارغ التحصیل در سال ۱۳۳۲

تخصص انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۸

سوابق تجربی و دوره های تکمیلی:

گذراندن دوره ۱ ساله اپیدمی در انستیتو مالاریولوژی ۱۳۳۵-۱۳۳۴

گذراندن دوره ۱ ساله بررسی بیماری های انگل شناسی و حشره شناسی در لندن در سال ۱۳۴۰

دیپلم بیماری های گرمسیری و بهداشت زیر نظر پروفیسور گارنهام ۱۳۴۰

سوابق شغلی:

دستیار انگل شناسی در سال ۱۳۳۵

دانشیار انگل شناسی ۱۳۴۵-۱۳۴۲

رئیس ایستگاه سبزووار و مسئول ایستگاه کرمانشاه در سال ۱۳۳۷

رئیس درمانگاه انگل شناسی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۳۸

استاد اپیدمیولوژی در سال ۱۳۴۸

رئیس دانشکده بهداشت در سال ۱۳۶۲-۱۳۵۳

استاد انگل شناسی در گروه علوم آزمایشگاهی در سال ۱۳۶۲

مشاور منطقه برای تحقیقات در سازمان بهداشت جهانی و بیماری‌های گرمسیری ۱۳۶۸-۱۳۶۴

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: اپیدمیولوژی بیماری‌های انگلی از جمله لیشرمانیوز

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی

عضو فرهنگستان علوم پزشکی

عضو انجمن علمی انگل شناسی ایران

عضو کمیسیون بین‌المللی تأیید ریشه‌کشی در اکونکولوس در WHO از سال ۱۹۹۵

نام : محمد رضا

نام خانوادگی : نظری پویا

سال تولد : ۱۳۱۸

محل تولد : تهران

تحصیلات:

سال ۱۳۳۹ تحصیل در رشته علوم آزمایشگاهی در مقطع کاردانی در سال ۱۳۳۹

تحصیل در مقطع کارشناسی علوم آزمایشگاهی در سال ۱۳۶۲

تحصیل در رشته پاتوبیولوژی در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۳۵۴

اخذ درجه دکترا در رشته انگل شناسی پزشکی در سال ۱۳۶۱

سوابق شغلی

- سرپرست رشته علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی

- قائم مقام ریاست دانشکده پیراپزشکی

- معاونت آموزشی دانشکده پزشکی ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۴

- سرپرستی دانشکده پزشکی ۱۳۶۸ تا ۱۳۶۹

- مدیر گروه انگل شناسی از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۳

- قائم مقام معاونت آموزشی دانشگاه سال ۱۳۸۳-۱۳۸۱
در حال حاضر بعنوان مسئول فنی آزمایشگاه یکی از بیمارستان‌های ممتاز و درجه یک

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: شست‌و‌ویازیس

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

کتاب:

۱- هیات مولفان زیر نظر دکتر فریدون عزیزی اپیدمیولوژی‌های شایع کشور بخش کرم‌شناسی ویرایش اول و دوم نشر اشتیاق دانش پژوه مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۲- محمدرضا نظری پویا و همکاران مترجم کتاب انگل‌شناسی پزشکی مارکل ووگ مترجم دکتر علیرضا فتح الهی چاپ سمارنگ سال ۱۳۸۰

۳- محمد رضا نظری پویا و همکاران ویرایش هشتم ترجمه کتاب مارکل مترجم ناهید جلال لو، مهران کمرانی، سهیل نوری، نسیم کاشف، احمد بدیعی. ناشر موسسه فرهنگی انتشارات تیمورزاده نشر طبیب سال ۱۳۸۰

۴- هیات مولفان کتاب جامع بیماری‌های کودکان بخش کرم‌شناسی جلد اول صفحه ۵۹ کرم‌های انگلی شایع کشور. ناشر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی سال ۱۳۸۳

مقالات:

۱۵ مقاله فارسی و انگلیسی در مجلات داخلی و ۵ مقاله در مجلات خارجی

خلاصه در کنگره‌ها:

۱۵ مقاله در کنگره‌های داخلی و ۳ مقاله در کنگره‌های خارجی

عضویت در انجمن‌ها و کمیته‌های علمی ملی و بین‌المللی:

عضو هیات مدیره انجمن علمی انگل‌شناسی انگل شناسان ایران که با جامعه انگل‌شناسان دنیا ارتباط دارد.

افتخارات :

- ۱- لوح تقدیر از سازمان نظام پزشکی به مناسبت روز پزشک سال ۱۳۷۴
- ۲- دریافت لوح به مناسبت استاد نمونه و برتر ریاست دانشگاه سال ۱۳۸۳
- ۳- لوح تقدیر به مناسبت استاد ممتاز بین اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سال ۱۳۶۷
- ۴- لوح تقدیر به مناسبت عضو هیات علمی نمونه بین اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی سال ۱۳۶۹
- لوح تقدیر به مناسبت استاد پیشکسوت در رشته انگل شناسی و قارچ شناسی منتخب متخصصین علوم آزمایشگاهی سال ۱۳۸۹

نام : رضا

نام خانوادگی: هاشمی فشارکی

سال تولد: ۱۳۱۵

محل تولد: مشهد

تحصیلات:

دکترای دامپزشکی از دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران (۱۳۴۰)

سوابق تجربی و دوره‌های تکمیلی:

دوره آموزشی- تحقیقاتی در رشته انگل شناسی پیشرفته، بخصوص تک یاخته‌شناسی در دانشکده

دامپزشکی آلفر فرانسه، انستیتو بیماری‌های گرمسیری، انستیتو تحقیقات بیماری‌های دامی، انستیتو پاستور

فرانسه- پاریس به مدت ۹ ماه در سال ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶

دوره آموزشی- تحقیقاتی در مرکز تحقیقاتی بیماری‌های گرمسیری (اسکاتلند- ادینبرگ) در رشته

تک یاخته‌شناسی پیشرفته، بخصوص تک یاخته‌های خونی دام به مدت ۴ ماه در سال ۱۳۵۶

دوره آموزشی- تحقیقاتی در دانشکده بهداشت و بیماری‌های گرمسیری دانشگاه لندن در رشته تک یاخته شناسی پیشرفته، بخصوص تک یاخته‌های بیماری‌زای انسان، به مدت ۳۰ روز در سال ۱۳۶۶

دوره آموزشی- تحقیقاتی GMP در مرکز تحقیقات GMP هنگ کنگ، وابسته به NIH آمریکا به مدت ۱۵ روز (۲۰۰۲).

سوابق شغلی:

شروع کار: آزمایشگاه تک یاخته‌شناسی به عنوان کارآموز در سال ۱۳۴۳

استخدام رسمی در موسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی در سال ۱۳۴۴

سمت دستیار درجه ۲ در بخش انگل‌شناسی آزمایشگاه تک یاخته‌شناسی در سال ۱۳۴۶

سمت دستیار درجه ۱ در بخش انگل‌شناسی آزمایشگاه تک یاخته‌شناسی در سال ۱۳۴۸

سمت معاون آزمایشگاه تک یاخته‌شناسی در بخش انگل‌شناسی در سال ۱۳۵۰

سمت رئیس آزمایشگاه تک یاخته‌شناسی در سال ۱۳۵۶

ارتقا به سمت استاد پژوهش پس از ۱۳ سال سابقه کار تحقیقاتی- علمی در موسسه رازی در سال ۱۳۵۶

سمت رئیس بخش تک یاخته‌شناسی و حشره‌شناسی موسسه رازی، در سال ۱۳۵۹

سمت معاونت امور تحقیقات دامپزشکی و تشخیص بیماری‌های دام و طیور در سال ۱۳۶۱ با حفظ سرپرستی بخش تک یاخته‌شناسی و حشره‌شناسی

انتصاب مجدد به سمت ریاست بخش تحقیق و تشخیص بیماری‌های تک یاخته‌ای در سال ۱۳۶۷

مدیر گروه تخصصی انگل‌شناسی موسسه رازی از سال ۱۳۷۹

ریاست بخش تک یاخته‌شناسی و تولید واکسن‌های تک یاخته‌ای در حال حاضر

فعالیت و همکاری در بررسی‌های میدانی واکسن سالک در داوطلبان (با همکاری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی اصفهان، یزد، کرمان، تهران و شیراز، مرکز تحقیقات بیماری‌های پوست و جذام، موسسه پاستور ایران و بخش خصوصی آزمایشگاه بهار و همچنین مراکز تحقیقات پاکستان، سودان و هندوستان)

تدریس دروس تک یاخته‌شناسی و زئونوزها، بیماری‌های دام و بهداشت دام، واکسن‌های انگلی در دانشکده‌های بهداشت، علوم و دامپزشکی دانشگاه‌های تهران، شیراز، کرج، اهواز، موسسه رازی و انستیتو پاستور ایران

مشاور سازمان جهانی بهداشت در راه اندازی کشت مونوفازیک یشمانیا ماژور تحت شرایط GMP جهت تولید واکسن زنده یشمانیا در آزمایشگاه یشمانیوز انستیتو تحقیقات پزشکی انگل شناسی ایسایف، سمرقند، ازبکستان

سابقه فعالیت در زمینه خاص تحقیقاتی: تیلریوز، بابریوز و لیشمانیوز

انتشارات (ارجاع شود به لیست انتشارات)

انجام بیش از ۷۰ طرح تحقیقاتی ملی و ۷ طرح تحقیقاتی بین المللی با سازمان جهانی بهداشت در رابطه با تک یاخته های بیماریزای خونی دام و مشترک بین انسان و دام
کتاب: کتاب تیلریوز گاوی در ایران (۱۳۶۵)، کتاب راهنمای مصور شناسایی کنه های خانواده ایکسودیده در ایران (۱۳۸۱)
مقاله: انتشار ۷۹ مقاله علمی در مجلات ملی و بین المللی، آرشیو موسسه رازی و کنگره های تک یاخته شناسی ملی و بین المللی در رابطه با طرح های تحقیقاتی انجام شده

عضویت در انجمن ها و کمیته های علمی ملی و بین المللی

- ۱- عضویت در کمیته تخصصی انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه تربیت مدرس (۱۳۷۲-۱۳۶۷)
- ۲- عضویت در کمیته تخصصی انگل شناسی شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی وزارت فرهنگ و آموزش عالی (۱۳۶۹-۱۳۷۸)
- ۳- عضویت در کمیته تخصصی لیشمانیوز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کمیته سیاست گذاری پژوهش های لیشمانیوز در سال ۱۳۷۶)
- ۴- عضویت در کمیته سیاست گذاری تحقیقات پارازیتولوژی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۷۵
- ۵- عضویت در فرهنگستان علوم نیویورک- آمریکا ۱۹۹۳
- ۶- عضویت در انجمن تک یاخته شناسان آمریکا ۱۹۸۵
- ۷- عضویت در انجمن انگل شناسی ایران از سال ۱۳۷۴

افتخارات :

- ۱- تشویق نامه از وزارت کشاورزی در رابطه با تنظیم و تدوین برنامه ۵ ساله تحقیقات (۱۳۶۵)
- ۲- محقق نمونه وزارت جهاد سازندگی و دریافت لوح تقدیر (۱۳۷۹)
- ۳- کاندیدای دریافت مدال طلا از ایران ، سازمان OIE (۱۹۹۰)
- ۴- تقدیرنامه رئیس مرکز تحقیقات بیماری‌های گرمسیری سازمان جهانی بهداشت و دبیر کمیته تخصصی لیشرمانیوز این مرکز در رابطه با تولید اولین نمونه آزمایشی واکسن کشته سالک ناشی از لیشرمانیا ماژور (سالک مرطوب روستایی ۱۹۹۰)
- ۵- لوح تقدیر به عنوان مجری طرح تحقیقاتی نمونه: بررسی در مورد تولید انبوه واکسن کشته اتوکلاو شده و ذوب و منجمد شده سالک روستایی ۱۳۷۵
- ۶- شرفیابی به حضور حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ولی فقیه و رهبر عالیقدر جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۶ در ارتباط با تولید آزمایشی واکسن کشته سالک روستایی
- ۷- جایزه رتبه دوم تحقیقات کاربردی در دوازدهمین جشنواره بین‌المللی خوارزمی ۱۳۷۷ و دریافت لوح تقدیر از ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران
- ۸- لوح تقدیر به عنوان دامپزشک نمونه از سازمان دامپزشکی کشور ۱۳۷۹
- ۹- تقدیرنامه رئیس انستیتو تحقیقات انگل‌شناسی پزشکی سمرقند ازبکستان در رابطه با راه‌اندازی کشت مونوفازیک لیشرمانیا و آموزش تئوری و عملی تنظیم تدوین مستندات واکسن زنده لیشرمانیا در ازبکستان ۱۳۸۱
- ۱۰- لوح تقدیر از سازمان نظام دامپزشکی کشور به عنوان دامپزشک نمونه ۱۳۸۱
- ۱۱- لوح تقدیر از موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی به عنوان محقق نمونه ۱۳۸۲
- ۱۲- تقدیرنامه مرکز تحقیقات بیماری‌های گرمسیری سازمان جهانی بهداشت WHO/TDR در رابطه با راه‌اندازی کارگاه آموزش علمی و عملی کشت و آموزش تنظیم و تدوین مستندات واکسن زنده لیشرمانیا ماژور در انستیتو انگل‌شناسی پزشکی سمرقند ازبکستان ۲۰۰۲
- ۱۳- دریافت نشان دولتی درجه دوم پژوهش از ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۴

قدردانی و سپاسگزاری

با تشکر و قدردانی از:

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران و گروه علوم پایه پزشکی که با حمایت مالی و علمی امکان اجرای طرح تهیه بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی را فراهم نمودند.

• راهنمایی و نظارت علمی استاد ارجمند جناب آقای دکتر مسلم بهادری ریاست محترم گروه علوم پایه پزشکی و مساعدت جناب آقای مهندس ناصر ولایی قائم مقام محترم معاون علمی فرهنگستان.

• مسئولین و کارکنان محترم انجمن علمی انگل شناسی ایران، گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران و مرکز تحقیقات انگل های بومی ایران که تسهیلات لازم را برای اجرای طرح فراهم نمودند.

• کمک و همکاری همکاران گرامی مجری طرح بویژه جناب آقای دکتر محمد باقر رکنی استاد محترم گروه انگل شناسی پزشکی دانشکده بهداشت که انجام دقیق کارهای رایانه ای طرح را نیز بعهدہ داشته است.

• دانشجویان دکترای تخصصی رشته انگل شناسی پزشکی و کارمندان فنی دانشکده بهداشت و اعضای انجمن علمی انگل شناسی ایران و محققان انگل شناسی که در ارسال و جمع آوری اطلاعات و داده ها کمک کرده اند.

بانک اطلاعات انگل شناسی پزشکی ایران

لیست پایان نامه ها، انتشارات، کتاب ها و مقالات فارسی و انگلیسی

پایان نامه ها:

کارشناسی ارشد	۷۶۹ پایان نامه
مقطع PhD	۱۷۱ پایان نامه
مقطع MPH و MD	۲۸۴ پایان نامه

انتشارات علمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی: ۱۵۵ نشریه

کتاب های انگل شناسی منتشر شده: ۴۲۱ کتاب

مقالات فارسی:

۱- تک یاختگان دستگاه گوارش و تناسلی	۱۳۹۱-۱۳۴۱	۲۱۵ مقاله
۲- انگل های روده ای (تک یاخته ها و کرم ها)	۱۳۸۷-۱۳۵۰	۱۱۸ مقاله
۳- توکسو پلازما ، سایر کوکسیدیا و میکروسپورا	۱۳۹۱-۱۳۴۰	۳۲۰ مقاله
۴- مالاریا و بابزیوز	۱۳۹۱-۱۳۲۱	۱۲۹ مقاله
۵- تاژک داران خون و نسج	۱۳۹۰-۱۳۲۱	۴۴۹ مقاله
۶- نماتودها	۱۳۹۱-۱۳۳۳	۱۰۵ مقاله
۷- سستودها	۱۳۹۱-۱۳۲۷	۲۶۶ مقاله
۸- ترما تودها	۱۳۹۱-۱۳۳۸	۷۷ مقاله
۹- متفرقه	۱۳۹۱-۱۳۳۳	۲۱۱ مقاله
جمع کل	۱۳۹۱-۱۳۲۱	۱۸۹۰ مقاله

مقالات انگلیسی:

مقاله ۲۰۷	۱۹۶۱ - ۲۰۱۳	۱. تک یاخندگان دستگاه گوارش و تناسلی
مقاله ۱۲۹	۱۹۵۹ - ۲۰۱۳	۲. انگل های روده ای (تک یاخته ها و کرم ها)
مقاله ۲۸۲	۱۹۴۸ - ۲۰۱۲	۳. توکسو پلازما و سایر کوکسیدیا
مقاله ۳۲۵	۱۹۴۸ - ۲۰۱۲	۴. مالاریا و بابزیوز
مقاله ۹۰۹	۱۹۱۳ - ۲۰۱۲	۵. تاژک داران خون و نسج
مقاله ۱۵۲	۱۹۵۶ - ۲۰۱۲	۶. نماتودها
مقاله ۳۳۵ *	۱۹۶۰ - ۲۰۱۲	۷. سستودها
مقاله ۱۹۰ *	۱۹۵۳ - ۲۰۱۲	۸. ترما تودها
مقاله ۵۸ *	۱۹۶۱ - ۲۰۱۳	۹. متفرقه
مقاله ۲۵۸۷	۱۹۱۳ - ۲۰۱۲	جمع کل

* در لیست مقالات انگلیسی ۹ مقاله مربوط به سال ۲۰۱۳ است.

توجه: عناوین هریک از پایان نامه ها ، انتشارات ، کتاب ها ، مقالات فارسی و انگلیسی در گزارش کامل طرح در ۵۳۴ صفحه در جدول اکسل در لوح فشرده پیوست کتاب ارائه شده است.

The Academy of Medical Sciences
Islamic Republic of Iran